

Suomalaisten matkailu 2004

Finnish Travel 2004

Suomalaisten matkailu 2004

Finnish Travel 2004

Tiedustelut – Förfrågningar – Inquiries:

*Ritva Tikkanen
Mervi Luukko
(09) 17 341*

SVT

*Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland*

Sähköposti: liikenne.matkailu@tilastokeskus

© 2005 Tilastokeskus – Statistikcentralen – Statistics Finland

*Tietoja lainattaessa lähteenä on mainittava Tilastokeskus.
Uppgifterna får lånas med uppgivande av Statistikcentralen som källa.
Quoting is encouraged provided Statistics Finland is acknowledged as the source.*

*ISSN 1236-3014
= Liikenne ja matkailu
ISSN 1239-7342
ISBN 952-467-457-2*

Esipuhe

Suomalaisten matkailu 2004 -julkaisu sisältää tietoa 15–74-vuotiaan väestön tekemistä kotimaan- ja ulkomaanmatkoista vuonna 2004. Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen puhelinhaastattelukeskuksen kuukausittain tekemiin haastatteluihin. Tilasto sisältää lisäksi tietoa vuoden aikana matkustaneista henkilöistä. Nämä tiedot perustuvat työvoimatutkimuksen yhteydessä tehtyyn vuositutkimukseen.

Suomalaisten matkailu -tutkimusta on tehty Tilastokeskuksessa vuodesta 1995 lähtien. Vuosien 1995–1997 aikana tilaston sisältöä laajennettiin vastaamaan EU:n matkailutilastodirektiivin (95/57/EY) vaatimuksia. Vuoden 2000 alussa siirryttiin neljännesvuosittaisesta tiedonkeruusta kuukausittaiseen. Vuosina 1991–1994 Tilastokeskus tuotti Suomalaisten matkat -tutkimusta Matkailun edistämiskeskuksen toimeksiannosta.

Tilaston tuotannosta ovat vastanneet Ritva Tikkanen ja Mervi Luukko.

Foreword

The Finnish Travel 2004 publication contains information on domestic and outbound travel of the population aged 15 to 74 in 2004. The data are based on interviews made by Statistics Finland's telephone interview centre each month. The statistics also include information on persons having travelled during the year. These data are based on an annual survey carried out in connection with the Labour Force Survey.

The Finnish Travel Survey has been produced by Statistics Finland since 1995. Between 1995 and 1997 the contents of the statistics were extended to meet the requirements of the tourism statistics directive of the European Union (95/57/EC). At the beginning of 2000 quarterly data collection was replaced with monthly collection. From 1991 to 1994 the travel survey was produced on commission of the Finnish Tourist Board.

Ritva Tikkanen and Mervi Luukko are responsible for the production of the statistics.

Helsinki, heinäkuu 2005

Helsinki, July 2005

Ilkka Hyppönen
Tilastojohtaja
Director, Business Trends

Sisältö

Tilaston kuvausalue	6
Yhteenveto suomalaisten matkailusta vuonna 2004	10
Vapaa-ajanmatkailu kotimaassa vuonna 2004	18
Vapaa-ajanmatkailu ulkomaille vuonna 2004	34
Työ- ja kokousmatkailu vuonna 2004	48
Tuoteseloste	54
Kirjallisuutta	63

Taulukot:

1. 15–74-vuotiaan väestön yöpymisen sisältäneet matkat 1996–2004	11
2. Yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin sukupuolen, iän ja asuinalueen mukaan vuonna 2004	12
3. Matkoja tehneet 15–74-vuotiaat matkaryhmittäin vuonna 2004	13
4. Matkoja tehneet 15–74-vuotiaat vuonna 2004	14
5. Kotimaan vapaa-ajanmatkat päättymiskuukauden ja keston mukaan vuonna 2004	18
6. Kotimaan vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnan mukaan vuonna 2004	20
7. Kotimaan vapaa-ajanmatkojen suosituimmat kohdekunnat matkatyypeittäin vuonna 2004	22
8. Yöpymiset majoitusmuodoittain maksullisen majoituksen sisältäneillä kotimaan vapaa-ajanmatkoilla vuonna 2004	23
9. Menot maksullisen majoituksen sisältäneillä kotimaan vapaa-ajanmatkoilla vuonna 2004	24
10. Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa asuin- ja kohdemaakunnittain Manner-Suomessa vuonna 2004	28
11. Matkat omalle mökille asuin- ja kohdemaakunnittain Manner-Suomessa vuonna 2004	30
12. Vierailumatkat sukulaisten ja tuttavien luo asuin- ja kohdemaakunnittain Manner-Suomessa vuonna 2004	30
13. Kotimaan vapaa-ajanmatkoja tehneet 15–74-vuotiaat vuonna 2004	32
14. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat päättymiskuukauden ja keston mukaan vuonna 2004	34
15. Vapaa-ajanmatkat ulkomaille majoitusmuodon ja kulkuvälineen mukaan vuonna 2004	36
16. Yöpymisen sisältäneiden vapaa-ajanmatkojen suosituimmat kohdemaat vuonna 2004	38
17. Yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat kohdemaittain vuonna 2004	39
18. Yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat ulkomaille vuonna 2004 – vertailua muihin tilastoihin	40
19. Yöpymisen sisältäneiden vapaa-ajanmatkojen keskimääräiset kustannukset vuonna 2004	42
20. Vapaa-ajanristeilyjen ja vapaa-ajan päivämatkojen kohdemaat vuonna 2004	43
21. Menot henkilöä kohden vapaa-ajanristeilyillä ja päivämatkoilla vuonna 2004	43
22. Vapaa-ajanmatkailu lähialueille vuonna 2004	45
23. Yöpymisen sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja ulkomaille tehneet 15–74-vuotiaat vuonna 2004	46
24. Työ- ja kokousmatkat päättymiskuukauden ja keston mukaan vuonna 2004	48
25. Ulkomaille tehdyt työ- ja kokousmatkat kohdemaan mukaan vuonna 2004	51
26. Menot yöpymisen sisältäneillä työ- ja kokousmatkoilla vuonna 2004	51
27. Työ- ja kokousmatkat lähialueille vuonna 2004	52
28. Yöpymisen sisältäneitä työ- tai kokousmatkoja (pl. risteilyt) tehneet 15–74-vuotiaat vuonna 2004	53
29. Matkan tehneet 15–74-vuotiaat henkilöt matkaryhmittäin ja 95 %:n luottamusväli vuonna 2004	54
30. Suomalaisten tekemät matkat matkaryhmittäin ja 95 %:n luottamusväli vuonna 2004	55
31. Tutkimuksiin osallistuneet henkilöt vuonna 2004 ja 15–74-vuotias väestö	58
32. Tutkimusten kadot vuonna 2004 ja 15–74-vuotias väestö	59
33. Tutkimusten otokset, kato ja kadon syyt vuonna 2004	60

Contents

Description of the Statistics	8
Review of the year 2004	16
Bibliography	63

Tables:

1. Overnight trips by persons aged 15 to 74 in 1996–2004	11
2. Overnight leisure trips by type of trip, sex, age and area of residence in 2004	12
3. Persons aged 15 to 74 having travelled by type of trip in 2004	13
4. Persons aged 15 to 74 having travelled in 2004	14
5. Domestic leisure trips by month of ending and number of overnights in 2004	18
6. Domestic leisure trips by region of destination in 2004	20
7. The most popular municipalities of destination for domestic leisure trips by type of trip in 2004	22
8. Overnights by mode of accommodation in domestic leisure trips with paid accommodation in 2004	23
9. Expenditure on domestic leisure trips with paid accommodation in 2004	24
10. Domestic leisure trips with paid accommodation by region of residence and destination in Mainland Finland in 2004	28
11. Trips to own free-time residence by region of residence and destination in Mainland Finland in 2004	30
12. Visit to friends and relatives by region of residence and destination in Mainland Finland in 2004	30
13. Persons aged 15 to 74 with domestic leisure trips in 2004	32
14. Leisure trips abroad by month of ending and number of overnights in 2004	34
15. Leisure trips abroad by mode of accommodation and means of transport in 2004	36
16. The most popular destination countries for overnight leisure trips abroad in 2004	38
17. Overnight leisure trips abroad by destination country in 2004	39
18. Overnight leisure trips abroad in 2004 – comparison between different statistics	40
19. Average expenses of overnight leisure trips abroad in 2004	42
20. Overnight leisure cruises and same-day leisure trips by destination country in 2004	43
21. Expenditure per person on leisure cruises and same-day leisure trips in 2004	43
22. Leisure trips to the neighbouring countries in 2004	45
23. Persons aged 15 to 74 with overnight leisure trips abroad in 2004	46
24. Business and professional trips by month of ending and number of overnights in 2004	48
25. Business and professional trips by destination country in 2004	51
26. Expenditure on overnight business and professional trips in 2004	51
27. Business and professional trips to the neighbouring countries in 2004	52
28. Persons aged 15 to 74 with overnight business and professional trips (excluding cruises) in 2004	53
29. Persons aged 15 to 74 having travelled by type of trip and 95% confidence intervals in 2004	54
30. Trips made by Finnish residents and 95% confidence intervals in 2004	55
31. Survey participants in 2004 and population aged 15 to 74	58
32. Survey non-responses in 2004 and population aged 15 to 74	59
33. Samples, non-response and reasons for non-response of the surveys in 2004	60

Tilaston kuvausalue

Tilastokeskuksen matkailutilastot

Suomalaisten matkailu -tutkimus tilastoi matkailun kysyntää. Tutkimusta tarvitaan suomalaisten kotimaanmatkailun ja ulkomaille suuntautuvan matkailun seuraamiseen.

Tutkimus on tarkoitettu erityisesti valtionhallinnon, matkailualan yritysten ja järjestöjen sekä tutkijoiden käyttöön. Sekä neljännesvuosi- että vuositiedot raportoidaan Euroopan unionin tilastovirasto Eurostatille. EU:n ohella tietoja käyttää mm. Maailman matkailujärjestö, WTO (World Tourism Organization).

Euroopan unionin matkailutilastodirektiivi (95/57/EY) edellyttää matkailun kysynnän lisäksi myös tarjontaa koskevien tilastotietojen keräämistä. Matkailun tarjontapuolta kuvataan kuukausittain ilmestyvässä Matkailutilasto-julkaisussa, jonka keskeisin osa on majoitustilasto. Se sisältää tietoja majoituskapasiteetista ja sen käytöstä sekä yöpymisistä majoitusliikkeissä majoitusmuodon, matkan tarkoituksen ja matkailijan asuinmaan mukaan eriteltynä.

Suomalaisten matkailu -tutkimuksen kuvausalue

Suomalaisten matkailu -tutkimus sisältää tietoa suomalaisten tekemistä matkoista ja matkoja tehneistä henkilöistä.

Tutkimuksen kohteena ovat yöpymisen sisältäneet matkat kotimaassa ja ulkomaille sekä päivämatkat ulkomaille. Kotimaanmatkat luokitellaan julkaisussa vapaa-ajanmatkoihin, joiden aikana on käytetty maksullista majoitusta, mökkimatkoihin, vierailumatkoihin sekä työ- ja kokousmatkoihin. Ulkomaanmatkat luokitellaan vapaa-ajanmatkoihin, joiden aikana on yövytty kohdemaassa, risteilymatkoihin, päivämatkoihin sekä työ- ja kokousmatkoihin.

Suomalaisten matkailu -tutkimuksessa ovat mukana myös pienet majoitusliikkeet (alle kymmenen huonetta, mökkiä tai matkailuvaunupaikkaa) ja yksityiset lomamökit, jotka eivät sisälly majoitustilastoon. Tutkimus sisältää myös tietoa ilmaismajoitusta sisältäneiden matkojen määristä sekä niiden alueellisesta jakautumisesta. Ilmaismajoitusmatkoista tutkimus erottelee matkat omalle mökille sekä vierailumatkat sukulaisten ja tuttavien luo. Vierailumatkojen kanssa samaan ryhmään on luokiteltu myös ryhmä ”muut ilmaismajoituksen sisältäneet matkat”. Lisäksi tutkimus sisältää tietoja lähtö- ja kohdealueiden välisistä matkailuvirroista.

Suomalaisten matkailu -tutkimus antaa mahdollisuuden matkailun kehityssuuntien ja majoituspalvelujen käytön arvioimiseksi. Lisäksi se antaa välineitä matkailun osuuden arvioimiseksi myös muiden matkailuun liittyvien palvelujen, kuten ravitsemus- ja virkistyspalvelujen sekä kuljetuspalvelujen kysynnästä. Näitä tietoja voidaan käyttää mm. matkailun kokonaistaloudellisten vaikutusten arvioinneissa. Kotimaan päivämatkailun puuttuminen heikentää tutkimuksesta saatavaa kuvaa kotimaanmatkailun laajuudesta ja sen taloudellisista vaikutuksista.

Tilastokeskuksen lisäksi ulkomaanmatkailua tilastoivat Ilmailulaitos (lentoliikenne) ja Merenkululaitos (meriliikenne). Lento- ja meriliikennetilastot perustuvat rekisteritietoihin, joten ne antavat kattavan kuvan Suomen kansainvälisestä henkilöliikenteestä ja matkailijavirroista. Tilastoista ei käy kuitenkaan ilmi matkailijoiden kotimaa. Suomalaisten matkailua tutkittaessa voidaan kuitenkin käyttää tilauslentoliikenteen matkustajatilastoja, koska tilauslennoilla ulkomaille matkustavat ovat pääasiassa suomalaisia. Ulkomaille suuntautuvasta matkailusta tilauslennot kattavat kuitenkin

vain osan. Niiden ulkopuolelle jäävät vuorolennoilla liikennöity vapaa-ajanmatkailu sekä työmatkat lähes kokonaan. Suomalaisen matkailu -tutkimus sisältää tietoa myös näistä matkoista.

Matkailuun liittyviä tilastoja ja tutkimuksia tekevät myös Suomen matkatoimistoalan liitto (SMAL), Suomen Matkailun Kehitys Oy (SMAK) sekä Matkailun edistämiskeskus (MEK), joka julkaisee mm. rajahaastattelututkimusta.

Tietojen keruu

Tilastokeskuksen puhelinhaastattelukeskus keräsi Suomalaisen matkailu -tutkimuksen tiedot vuoden 2004 helmikuun ja vuoden 2005 helmikuun välisenä aikana. Tutkimuksen kohteena olivat 15–74-vuotiaat vakituisesti Suomessa asuvat henkilöt.

Kuukausittain otoksen koko oli noin 2 200 henkilöä. Jokaisen kuukauden matkoista saatiin tietoja kahdesta eri otoksesta (ks. Tuoteseloste s. 54). Vuotta 2004 koskevat tiedot on kerätty 13 erillisellä otoksella, joten tutkimuksen lähtöotoksissa oli yhteensä 28 584 henkilöä. Haastattelut saatiin 20 191 henkilöltä. Keskimääräinen vastauskato oli 29,4 prosenttia.

Matkoja tehneiden henkilöiden vuosiestimaatit on saatu erillisellä vuositutkimuksella, joka tehtiin työvoimatutkimuksen yhteydessä tammi–helmikuussa 2005. Vuositutkimuksen lähtöotos koostui 2 387 iältään 15–74-vuotiaasta henkilöstä. Haastattelut saatiin 1 929 henkilöltä. Vuositutkimuksen kato oli 19,2 prosenttia.

Käytetyt symbolit

[..] Tietoa ei ole saatu tai tieto on liian epävarmaa esitettäväksi.

[] Tutkimuksessa ei ollut yhtään havaintoa.

() Karttaselosteissa maakuntien lukumäärä kyseisessä luokassa.

EOS = Ei osaa sanoa.

Alleviivattujen lukujen kohdalla tilastoinnissa on tapahtunut muutoksia; tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia.

Pyörityksien takia taulujen summat eivät aina täsmää.

Description of the Statistics

Statistics Finland's tourism statistics

The Finnish Travel Survey concerns statistics on tourism demand. The survey is necessary for monitoring the domestic and outbound travel of Finnish residents.

The survey is primarily intended for central government bodies, tourism enterprises and organisations and for research and information needs. Quarterly and annual data are reported to Eurostat, the Statistical Office of the European Communities. In addition to the EU, other users of the data include the WTO (World Tourism Organization).

The tourism statistics directive of the European Union (95/57/EC) places an obligation to collect statistical information on tourism demand as well as on tourism supply. The supply of tourism is described in the monthly issued Tourism Statistics publication where the central part concerns accommodation statistics. It contains information on accommodation capacity and its use and overnight stays in accommodation establishments by mode, purpose of trip and home country of tourists.

The Finnish Travel Survey and other statistics describing tourism

The Finnish Travel Survey contains information on trips made by Finnish residents and on persons having travelled.

The survey concerns domestic and outbound trips with overnight stays and same-day trips abroad. In the publication domestic travel is grouped into trips during which paid accommodation was used, trips to free-time residences, visits to friends and relatives, and business and professional trips. Outbound travel is classified into leisure trips with overnight stays in destination country, cruises, same-day trips, and business and professional trips.

The Finnish Travel Survey includes small accommodation establishments (less than ten rooms, cottages or places for caravans) and rented private holiday cottages excluded from the accommodation statistics. The survey also contains information on the numbers of trips involving free accommodation and their regional distribution, separating travel to one's own free-time residence and visits to friends and relatives. Other trips with free accommodation are grouped together with visits to friends and relatives. The statistics also provide information about travel flows between the area of departure and destination.

The Finnish Travel Survey serves as a basis for evaluating the future trends of tourism and use of accommodation services. Besides the information regarding the use of domestic accommodation services, the survey provides us with tools for estimating the consumption of other tourism-related services, such as catering and recreational services and transportation services. With the help of these it is possible to assess the overall economic impact of tourism. The picture on the extent of domestic travel and its economic effects is, however, slightly blurred by the absence of domestic same-day trips from the survey.

In addition to Statistics Finland, the Civil Aviation Administration (air transport) and the Finnish Maritime Administration (sea transport) produce statistics on outbound travel. Statistics on air transport and sea transport are based on register data, for which reason they give a comprehensive

picture of Finnish international passenger transport and passenger flows. However, these statistics do not give information on the home country of tourists. Charter flight passenger statistics can be used for examining travelling by Finnish residents, since most of those travelling abroad on charter flights are Finnish. The picture based solely on charter flight travel is flawed as it covers only a part of Finnish residents' trips abroad, disregarding holiday trips in scheduled traffic as well as nearly the entire business travel. The Finnish Travel Survey contains information on those trips as well.

Statistics and surveys connected with tourism are also produced by the Association of Finnish Travel Agents (AFTA), Travel Development Centre Finland Ltd (TDCF) and the Finnish Tourist Board (MEK), which publishes the Border Interview Survey, for example.

Data collection

The results of the Finnish Travel Survey were collected by Statistics Finland's telephone interview centre between February 2004 and February 2005. The target population were permanent residents of Finland aged 15 to 74.

The size of the original monthly sample was about 2,200 persons. The data on travel in each month were obtained from two different samples. The data for 2004 were collected with 13 separate samples, which makes the size of the original sample 28,584 persons. The actual sample was 20,191. The average non-response was 29.4 per cent.

The data on persons having travelled were obtained by a separate annual survey carried out in association with the Labour Force Survey from January to February 2005. The original sample of the annual survey consisted of 2,387 persons aged 15 to 74, of whom 1,929 were interviewed, the non-response being 19.2 per cent.

Symbols

[..] Data not available or too uncertain for presentation.

[] No observations in the survey.

() In the legends of the maps, the number of regions in the category.

Underlined figures denote revisions in statistical methodology.

The data are not fully comparable.

In some tables the sums do not amount to the totals shown because of rounding.

Yhteenveto suomalaisten matkailusta vuonna 2004

Matkat

Matkoihin liittyvät tiedot on saatu kuukausittain tehtyjen puhelinhaastattelujen avulla. Vuotta 2004 koskevat tiedot perustuvat 20 191 haastatteluun. Haastatteluissa 15–74-vuotiailta kohdehenkilöiltä kysyttiin tietoja kahden edellisen kuukauden aikana päätyneistä matkoista. Jokaisen kuukauden matkojen määristä saatiin tiedot kahdesta eri otoksesta. Näin jokaista kuukautta koskeva aineisto koostuu varsinaisesta aineistosta sekä ns. vertailuaineistosta.

Kaikkiaan suomalaiset tekivät 35 miljoonaa työ- tai vapaa-ajanmatkaa kotimaassa ja ulkomaille. Kasvua edellisestä vuodesta oli 4 prosenttia. Matkoista kotimaanmatkoja oli 29 miljoonaa ja ulkomaanmatkoja noin 6 miljoonaa.

Viron liittyminen Euroopan unioniin oli eräs suomalaisten matkailuun vaikuttanut tapahtuma vuonna 2004. Sekä työhön että vapaa-aikaan liittyvä Viron-matkailu muuttui sen myötä. Laitavyöpymisten sijaan suomalaiset olivat mieluummin yöitä maissa tai palasivat samana päivänä kotiinsa. Kaiken kaikkiaan Viron-matkailu lisääntyi 2 prosenttia.

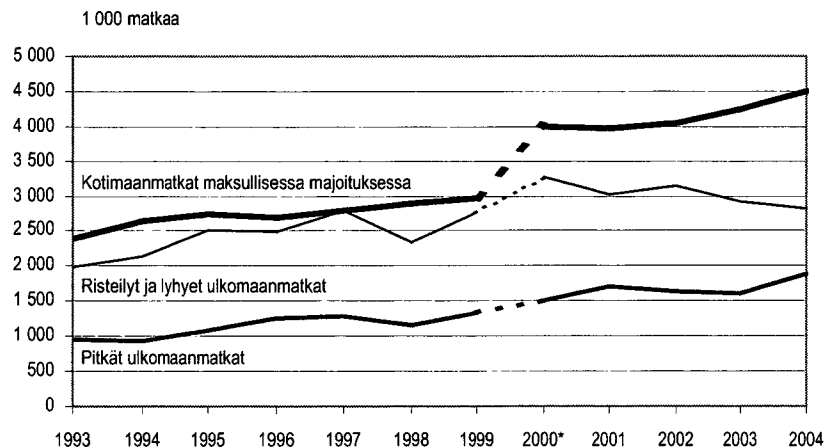
Vapaa-ajanmatkat kotimaassa (Taulukot 1, 2, 5-12)

Suomalaiset tekivät vuonna 2004 lähes 26 miljoonaa kotimaan vapaa-ajanmatkaa, kun mukaan lasketaan maksullisen majoituksen sisältäneiden matkojen lisäksi mökki- ja vierailumatkat. Tämä on runsaat 4 prosenttia enemmän kuin vuonna 2003. Pitkiä, vähintään neljä yöpymistä sisältäneitä matkoja tehtiin 4,3 miljoonaa ja lyhyitä, 1–3 yöpymisen matkoja 21,3 miljoonaa.

Suomalaiset tekivät 4,5 miljoonaa sellaista vapaa-ajanmatkaa, joiden aikana yövyttiin hotelleissa, vuokratuissa mökeissä tai muussa maksullisessa majoituksessa. Näiden matkojen lisäksi suomalaiset tekivät 4,6 miljoonaa matkaa omille mökeilleen ja 16,5 miljoonaa vierailumatkaa sukulaisten ja tuttavien luo. Maksullisen majoituksen sisältäneiden matkojen suosituimmat kohteet olivat edellisen vuoden tapaan Helsinki, Tampere ja Turku. Suosituimmat mökkimatkojen kohteet olivat Sysmä, Kuusamo ja Heinola. Vierailumatkoja tehtiin eniten Helsinkiin, Tampereelle ja Jyväskylään.

Kuvio 1. Suomalaisten tekemät yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat 1993–2004

Figure 1. Finns' overnight leisure trips 1993–2004

* Vuodesta 2000 lähtien luvut eivät ole vertailukelpoisia aikaisempien vuosien lukujen kanssa tiedonkeruumenetelmän muutoksen vuoksi

Vapaa-ajanmatkat ulkomaille
(Taulukot 1, 2, 14-22)

Suomalaiset tekivät ulkomaille kaikkiaan 5,2 miljoonaa vapaa-ajanmatkaa vuonna 2004, kun mukaan luetaan myös päivämatkat. Luku on 6 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. Yli 60 prosenttia kaikesta vapaa-ajanmatkailusta suuntautui Viroon ja Ruotsiin. Vapaa-ajanmatkat Viroon vähenivät prosentin, kun taas vapaa-ajanmatkat Ruotsiin lisääntyivät prosentin.

Sellaisia vapaa-ajanmatkoja ulkomaille, jotka sisälsivät yöpymisen kohdemaassa, tehtiin vuonna 2004 noin 3 miljoonaa, mikä on 16 prosenttia enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Pitkiä, vähintään neljän yöpymisen matkoja tehtiin 1,9 miljoonaa ja lyhyitä, 1–3 yöpymisen matkoja 1,1 miljoonaa. Näitä vapaa-ajanmatkoja tehtiin edellisten vuosien tapaan eniten Viroon, Espanjaan, Ruotsiin, Venäjälle ja Kreikkaan. Näihin suosituimpiin maihin tehtiin 59 prosenttia lomamatkoista. Matkailu näihin maihin lisääntyi edellisvuodesta lähes 200 000 matkalla.

Taulukko 1. 15–74-vuotiaan väestön yöpymisen sisältäneet matkat 1996–2004
Table 1. Overnight trips by persons aged 15 to 74 in 1996–2004

	Tuhansia matkoja - Thousands of trips									
	1996	1997	1998	1999	2000 ¹⁾	2001	2002	2003	2004	
MATKOJA YHTEENSÄ - Trips. total	31 253	33 561	30 671	33 821	<u>27 602</u>	29 235	31 818	33 469	34 877	
Vapaa-ajanmatkoja - Leisure trips	26 280	29 873	26 369	29 394	<u>23 741</u>	25 304	27 622	29 067	30 351	
Työ- ja kokousmatkoja - Business and professional trips	4 973	3 688	4 302	4 427	<u>3 861</u>	3 931	4 196	4 402	4 526	
KOTIMAANMATKAT - Domestic trips	26 335	28 328	25 928	28 507	<u>21 688</u>	23 410	25 961	27 885	29 079	
Vapaa-ajanmatkat - Leisure trips	22 535	25 786	22 871	25 304	<u>18 958</u>	20 571	22 861	24 552	25 636	
Maksullisessa majoituksessa - With paid accommodation	2 684	2 790	2 886	2 971	<u>3 988</u>	3 962	4 044	4 245	4 505	
Lyhyet matkat, 1–3 yötä - Short trips, 1–3 nights	1 940	2 021	2 142	2 177	<u>2 995</u>	3 013	3 009	3 175	3 462	
Pitkät matkat, vähintään 4 yötä - Long trips, 4 or more nights	744	769	744	794	<u>993</u>	949	1 034	1 070	1 042	
Matkat omalle mökille ja vierailut sukulaisten tai tuttavien luo - Trips to own free-time residence and visits to friends and relatives	19 851	22 996	19 985	22 333	14 970	16 609	18 818	20 308	21 131	
Lyhyet matkat, 1–3 yötä - Short trips, 1–3 nights	17 560	20 637	17 709	19 694	<u>12 209</u>	13 442	15 554	16 936	17 866	
Pitkät matkat, vähintään 4 yötä - Long trips, 4 or more nights	2 291	2 359	2 276	2 639	<u>2 761</u>	3 167	3 264	3 371	3 266	
Työ- ja kokousmatkat kotimaassa - Domestic business and professional trips	3 800	<u>2 542</u>	3 057	3 203	<u>2 730</u>	2 839	3 100	3 332	3 443	
ULKOMAANMATKAT - Outbound trips	4 918	5 233	4 743	5 314	<u>5 914</u>	5 825	5 857	5 586	5 798	
Vapaa-ajanmatkat, yöpyminen kohdemaassa - Leisure trips, overnight in country of destination	1 846	1 915	1 748	2 144	<u>2 396</u>	2 646	2 662	2 601	3 022	
Lyhyet matkat, 1–3 yötä - Short trips, 1–3 nights	601	627	582	817	<u>890</u>	936	1 030	992	1 130	
Pitkät matkat, vähintään 4 yötä - Long trips, 4 or more nights	1 245	1 288	1 166	1 327	<u>1 506</u>	1 710	1 632	1 610	1 892	
Työ- ja kokousmatkat, yöpyminen kohdemaassa - Business and professional trips, overnight in country of destination	<u>856</u>	786	1 035	1 045	<u>902</u>	861	908	884	949	
Risteilyt, yöpyminen vain laivalla - Cruises, overnight on board only	2 216	2 532	1 960	2 125	<u>2 616</u>	2 318	2 287	2 100	1 827	
Vapaa-ajannisteilyt - Leisure cruises	1 899	2 172	1 750	1 946	<u>2 387</u>	2 087	2 099	1 914	1 693	
Työ- ja kokousristeilyt - Business and professional cruises	317	360	210	179	<u>229</u>	231	188	186	134	
Maissakäyntejä - Visits ashore	1 531	1 340	1 084	1 169	<u>1 446</u>	1 213	1 204	1 142	1 120	

¹⁾ Vuodesta 2000 lähtien luvut eivät ole vertailukelpoisia aikaisempien vuosien lukujen kanssa tiedonkeruun menetelmän muutoksen vuoksi.
The figures since the year 2000 are not comparable with the figures for previous years due to the change in the data collection method.

Vapaa-ajanristeilyjä suomalaiset tekivät 1,7 miljoonaa, mikä on 12 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2003. Risteilyillä yövytään vain laivalla. Jos matkan aikana yövytään yksikin yö kohdemaassa, luokitellaan matka ulkomaanmatkaksi. Risteilyt, jotka eivät sisällä yhtään yöpymistä, luokitellaan päivämatkoiksi. Ruotsiin tehtiin miljoona risteilyä ja Viroon 668 000. Sellaisten matkailijoiden, jotka olivat yötä laivalla, mutta eivät käyneet maissa, määrä laski aiemmasta. Vuonna 2004 Viron-risteilyistä 82 prosenttia sisälsi maissakäynnin ja Ruotsin-risteilyistä 48 prosenttia.

Vuonna 2004 vapaa-ajan päivämatkoja ulkomaille tehtiin 20 prosenttia enemmän kuin vuonna 2003. Päivämatkoja tehtiin 489 000 ja niistä kaksi kolmasosaa suuntautui Viroon.

Työ- ja kokousmatkat (Taulukot 1, 24-27)

Suomalaiset tekivät vuonna 2004 kaikkiaan 4,7 miljoonaa työmatkaa Suomessa ja ulkomaille. Yhteensä työmatkailu lisääntyi 3 prosenttia.

Kotimaan työmatkoja tehtiin noin 3,4 miljoonaa. Tämä on 3 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin.

Ulkomaille työmatkoja tehtiin yhteensä 1,2 miljoonaa, eli 3 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Ruotsiin tehtyjen työmatkojen määrä säilyi ennallaan, mutta työmatkailu Viroon kasvoi 20 prosenttia.

Taulukko 2. Yöpymissä sisältäneet vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin sukupuolen, iän ja asuinalueen mukaan vuonna 2004

Table 2. Overnight leisure trips by type of trip, sex, age and area of residence in 2004

	Kotimaanmatkat <i>Domestic trips</i>		Ulkomaanmatkoja <i>Trips abroad</i>	
	Maksullisessa majoituksessa <i>With paid accommodation</i>	Mökki- ja vierailumatkat <i>Trips to free-time residence and visits to friends and relatives</i>	Yöpyminen kohdemaassa <i>Overnight stay abroad</i>	Risteilyt, yöpyminen vain laivalla <i>Cruises, overnight on board only</i>
MATKOJA YHTEENSÄ - Trips total	4 505 000	21 131 000	3 022 000	1 693 000
Sukupuoli - Sex				
Mies - <i>Male</i>	2 435 000	10 486 000	1 445 000	748 000
Nainen - <i>Female</i>	2 070 000	10 645 000	1 577 000	945 000
Ikä - Age				
15 - 24	512 000	4 340 000	383 000	269 000
25 - 34	713 000	4 539 000	471 000	239 000
35 - 44	1 177 000	3 803 000	577 000	304 000
45 - 54	1 063 000	3 610 000	647 000	309 000
55 - 64	720 000	3 198 000	630 000	300 000
65 - 74	320 000	1 641 000	314 000	272 000
Asuinalue - Area of residence				
Pääkaupunkiseutu <i>Helsinki area (includes Helsinki, Espoo, Vantaa and Kauniainen)</i>	700 000	4 288 000	875 000	449 000
Muut kaupunkimaiset kunnat - <i>Other urban municipalities</i>	2 087 000	10 294 000	1 256 000	752 000
Taajaan asutut kunnat - <i>Semi-urban municipalities</i>	782 000	3 137 000	423 000	274 000
Maaseutumaiset kunnat - <i>Rural municipalities</i>	936 000	3 412 000	468 000	218 000

Suomalaiset tekivät vuonna 2004 noin 7 prosenttia edellisvuotta enemmän yöpymisen kohdemaassa sisältäneitä työmatkoja. Niitä tehtiin 949 000. Eniten tällaisia työmatkoja tehtiin aiempien vuosien tapaan Ruotsiin, Viroon ja Saksaan.

Vuonna 2004 tehtiin 134 000 työ- ja kokousristeilyä. Näistä 75 prosenttia, eli 100 000 työ- ja kokousristeilyä, oli laivalla pidettyjä kokouksia tai seminaareja. Ulkomaille tehtiin lisäksi 126 000 työhön liittyvää päivämatkaa.

Matkustaneet henkilöt

(Taulukot 3, 4, 13, 23, 28)

Vuotta 2004 koskevat tiedot matkustaneista henkilöistä on saatu erillisellä työvoimatutkimuksen yhteydessä tehdyllä tutkimuksella. Henkilöitä koskevat tiedot ovat siis eri tutkimuksesta ja otoksesta kuin matkoja koskevat tiedot. Tiedot perustuvat 1 929 haastatteluun.

Matkustaneiden henkilöiden lukumäärä on pysynyt melko vakaana vuodesta toiseen. Vuoden 2004 aikana 3,5 miljoonaa eli 89 prosenttia 15–74-vuotiaista suomalaisista teki ainakin yhden yöpymisen sisältäneen matkan. Mukaan on laskettu kaikki kotimaan- ja ulkomaanmatkat, myös mökki- ja vierailumatkat sekä työmatkat.

Kotimaanmatkoja maksullisessa majoituksessa tehneiden suomalaisten määrä kasvoi edellisestä vuodesta 28 000 henkilöllä. Vähintään yhden tällaisen matkan tehneitä oli 1,7 miljoonaa, joka vastaa 43 prosenttia 15–74-vuotiaasta väestöstä.

Yöpymisen kohdemaassa sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja tehneiden osuus väestöstä kasvoi 41 prosenttiin edellisen vuoden 39 prosentista. Vuonna 2004 noin 1,6 miljoonaa suomalaisista teki lomamatkan ulkomaille.

Taulukko 3. Matkoja tehneet 15–74-vuotiaat matkaryhmittäin vuonna 2004

Table 3. Persons aged 15 to 74 having travelled by type of trip in 2004

	Miehet Male	Naiset Female	Yhteensä Total
YÖPYMISEN SISÄLTÄNEITÄ MATKOJA TEHNEITÄ <i>Persons having made a trip with overnight stay</i>	1 727 000	1 773 000	3 500 000
Kotimaan vapaa-ajanmatkoja maksullisessa majoituksessa <i>Domestic leisure trips with paid accommodation</i>	855 000	831 000	1 686 000
Lyhyitä matkoja, 1–3 yötä - <i>Short trips, 1–3 nights</i>	715 000	670 000	1 386 000
Pitkiä matkoja, vähintään 4 yötä - <i>Long trips, 4 or more nights</i>	320 000	316 000	636 000
Matkoja omalle mökille tai vierailumatkoja sukulaisten tai tuttavien luo - <i>Trips to own free-time residence and visits to friends and relatives</i>	1 454 000	1 509 000	2 964 000
Vapaa-ajanmatkoja ulkomaille - <i>Leisure trips abroad</i>	809 000	818 000	1 626 000
Lyhyitä matkoja, 1–3 yötä - <i>Short trips, 1–3 nights</i>	417 000	440 000	857 000
Pitkiä matkoja, vähintään 4 yötä - <i>Long trips, 4 or more nights</i>	557 000	621 000	1 178 000
Työ- ja kokousmatkoja (pl. työ- ja kokousristeilyt) <i>Business and professional trips (excl. business and professional cruises)</i>	527 000	360 000	887 000
Kotimaassa - <i>Domestic trips</i>	449 000	303 000	751 000
Ulkomaille - <i>Abroad</i>	243 000	130 000	373 000
Risteilyt, yöpyminen vain laivalla (ml. työ- ja kokousristeilyt) <i>Cruises, overnight on board only (incl. business and professional cruises)</i>	643 000	623 000	1 266 000

Matkailuaktiivisuus vaihteli taustamuuttujien mukaan

Matkailuaktiivisuus vaihteli jonkin verran eri taustamuuttujien mukaan. Ikäryhmittäin tarkasteltuna ei suuria muutoksia edellisestä vuodesta ole havaittavissa. Matkailuaktiivisuus vähenee iän karttuessa; jonkin yöpymisen sisältäneen matkan teki 93 prosenttia 15–24-vuotiaista ja 25–34-vuotiaista, kun taas 65–74-vuotiaista yöpymisen sisältäneitä matkoja teki 75 prosenttia.

Taulukko 4. Matkoja tehneet 15–74-vuotiaat vuonna 2004

Table 4. Persons aged 15 to 74 having travelled in 2004

	Yöpymisen sisältäneitä matkoja tai päivamatkoja ulkomaille <i>Trips with overnight stay or same-day visits abroad</i>		Yöpymisen sisältäneitä matkoja <i>Trips with overnight stay</i>	
	Henkilöitä <i>Persons</i>	% väestöstä <i>% of population</i>	Henkilöitä <i>Persons</i>	% väestöstä <i>% of population</i>
HENKILÖITÄ YHTEENSÄ - Number of persons	3 527 000	90	3 500 000	89
Sukupuoli - Sex				
Mies - <i>Male</i>	1 744 000	89	1 727 000	88
Nainen - <i>Female</i>	1 783 000	91	1 773 000	90
Ikä - Age				
15 - 24	611 000	94	607 000	93
25 - 34	597 000	94	591 000	93
35 - 44	691 000	92	684 000	92
45 - 54	713 000	90	706 000	89
55 - 64	581 000	88	577 000	87
65 - 74	334 000	75	334 000	75
Koulutus - Education				
Perusaste - <i>Lower secondary education</i>	1 088 000	83	1 080 000	83
Keskiaste - <i>Upper secondary education</i>	1 457 000	90	1 441 000	89
Korkea-aste - <i>Tertiary education</i>	981 000	97	979 000	97
Asuinalue - Area of residence				
Pääkaupunkiseutu <i>Helsinki area (includes Helsinki, Espoo, Vantaa and Kauniainen)</i>	702 000	93	698 000	92
Muut kaupunkimaiset kunnat - <i>Other urban municipalities</i>	1 589 000	92	1 583 000	92
Taaiaan asutut kunnat - <i>Semi-urban municipalities</i>	579 000	89	575 000	89
Maaseutumaiset kunnat - <i>Rural municipalities</i>	656 000	82	644 000	81
Kotitaloustyyppi - Type of household				
Yksinasuvat - <i>Singles</i>	720 000	85	716 000	85
Lapsiperheet (alle 15-vuotiaita lapsia) <i>Families with children aged under 15</i>	1 071 000	95	1 061 000	94
Muut kotitaloudet - <i>Other households</i>	1 736 000	89	1 723 000	88
Sosioekonominen asema - Socio-economic group				
Yrittäjät - <i>Self-employed persons, employers</i>	233 000	96	233 000	96
Ylemmät toimihenkilöt - <i>Upper salaried employees</i>	596 000	99	596 000	99
Alemmat toimihenkilöt - <i>Lower salaried employees</i>	703 000	96	697 000	95
Työntekijät - <i>Manual workers</i>	682 000	89	670 000	87
Maanviljelijät - <i>Farmers</i>	58 000	72	58 000	72
Opiskelijat ja koululaiset - <i>Students and schoolchildren</i>	404 000	93	398 000	92
Eläkeläiset - <i>Retired persons, pensioners</i>	590 000	78	588 000	78
Muut kotona olevat - <i>Other economically not active</i>	217 000	82	217 000	82
Muu tai tuntematon - <i>Other or unknown</i>	43 000	88	43 000	88

Tutkimuksen mukaan myös koulutuksella oli vaikutusta matkailuaktiivisuuteen. Korkea-asteen koulutuksen omaavista henkilöistä 97 prosenttia teki vähintään yhden yöpymisen sisältäneen matkan. Matkan tehneiden osuus vaihteli myös sosioekonomisen aseman mukaan. Aktiivisimpia olivat toimihenkilöt, yrittäjät ja opiskelijat, kun taas maanviljelijöistä ja eläkeläisistä ei niin moni matkustanut.

Yöpymisen sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja (pl. kotimaan ilmaismajoitusmatkat) <i>Leisure trips with overnight stay (excl. domestic trips in free accommodation)</i>		15–74-vuotias väestö <i>Population aged 15 to 74</i>	
Henkilöitä <i>Persons</i>	% väestöstä <i>% of population</i>		
2 783 000	71	3 931 000	HENKILÖITÄ YHTEENSÄ - Number of persons
			Sukupuoli - Sex
1 369 000	70	1 962 000	Mies - Male
1 413 000	72	1 969 000	Nainen - Female
			Ikä - Age
494 000	76	651 000	15 - 24
467 000	73	637 000	25 - 34
551 000	74	747 000	35 - 44
566 000	71	792 000	45 - 54
461 000	70	660 000	55 - 64
245 000	55	445 000	65 - 74
			Koulutus - Education
837 000	64	1 305 000	Perusaste - Lower secondary education
1 116 000	69	1 619 000	Keskiaste - Upper secondary education
829 000	82	1 008 000	Korkea-aste - Tertiary education
			Asuinalue - Area of residence
592 000	78	759 000	Pääkaupunkiseutu <i>Helsinki area (includes Helsinki, Espoo, Vantaa and Kauniainen)</i>
1 270 000	74	1 727 000	Muut kaupunkimaiset kunnat - Other urban municipalities
460 000	71	649 000	Taajaan asutut kunnat - Semi-urban municipalities
460 000	58	797 000	Maaseutumaiset kunnat - Rural municipalities
			Kotitaloustyyppi - Type of household
530 000	63	847 000	Yksinasuvat - Singles
858 000	76	1 128 000	Lapsiperheet (alle 15-vuotiaita lapsia) <i>Families with children aged under 15</i>
1 395 000	71	1 956 000	Muut kotitaloudet - Other households
			Sosioekonominen asema - Socio-economic group
196 000	81	243 000	Yrittäjät - Self-employed persons, employers
543 000	90	600 000	Ylemmät toimihenkilöt - Upper salaried employees
580 000	79	731 000	Alemmat toimihenkilöt - Lower salaried employees
495 000	64	771 000	Työntekijät - Manual workers
41 000	51	81 000	Maanviljelijät - Farmers
317 000	73	433 000	Opiskelijat ja koululaiset - Students and schoolchildren
422 000	56	757 000	Eläkeläiset - Retired persons, pensioners
154 000	58	266 000	Muut kotona olevat - Other economically not active
34 000	71	49 000	Muu tai tuntematon - Other or unknown

Review of the year 2004

Trips

The data relating to trips were obtained by means of telephone interviews made each month. The data for 2004 are based on 20,191 interviews. In the interviews target persons aged 15 to 74 were inquired about trips having terminated during the two preceding months. Data on the numbers of trips for each month were obtained from two different samples. The data concerning each month are thus composed of the actual data and the so-called reference data.

In all, Finns made 35 million trips with overnight stay in Finland or abroad. This was four per cent up from the previous year. Of these trips 29 million were domestic and about six million outbound trips.

One particular event that affected travelling by Finns in 2004 was Estonia joining the European Union. Travelling to Estonia related to both work and leisure changed. Instead of staying the night on board, Finns rather spent the night ashore or returned home on the same day. Altogether trips to Estonia increased by two per cent.

Domestic leisure trips (Tables 1, 2, 5-12)

In 2004 Finnish residents made almost 26 million domestic leisure trips, including, in addition to trips with paid accommodation, trips to free-time residences and visits to friends and relatives. This is about 4 per cent more than in 2003. Long trips with at least four overnights numbered 4.3 million and short trips with 1 to 3 overnights 21.3 million.

Finns made 4.5 million leisure trips including overnight stays at hotels, rented cottages or in other paid accommodation. In addition to these, Finnish residents made 4.6 million trips to their own free-time residences and 16.5 million visits to friends and relatives. As the year before, the most popular destinations for trips with paid accommodation were Helsinki, Tampere and Turku. The most popular destinations for travel to free-time residences were Sysmä, Kuusamo and Heinola. Visits to friends and relatives were the most often directed to Helsinki, Tampere and Jyväskylä.

Leisure trips abroad (Tables 1, 2, 14-22)

In 2004 Finns made altogether 5.2 million leisure trips abroad including same-day trips. The number is six per cent higher than the year before. Over 60 per cent of all free time travelling was headed to Estonia and Sweden. Leisure trips to Estonia diminished by one per cent, whereas leisure trips to Sweden increased by one per cent.

In 2004 the number of such leisure trips abroad that included overnight stays in the country of destination was about 3 million, which is 16 per cent more than one year previously. Long trips with at least four overnight stays totalled 1.9 million and short trips with 1 to 3 overnights 1.1 million. The most popular destinations of leisure trips in 2004 were Estonia, Spain, Sweden, Russia and Greece – similarly as in the previous years. About 59 per cent of all outbound leisure trips with overnight stays were made to these top five countries. Travelling to these countries increased in the year by 200,000 trips.

Finnish residents made 1.7 million cruises, which is 12 per cent less than in 2003. Cruises include overnights on board only. If trips comprise at least one overnight stay in the country of destination,

they are classified as trips abroad. Cruises that do not include any overnight stays are counted as same-day trips. One million cruises were undertaken to Sweden and 668,000 to Estonia. The number of such travellers who slept on board without going ashore decreased. In 2004 about 82 per cent of cruises to Estonia and 48 per cent of cruises to Sweden included visits ashore.

In 2004 around 20 per cent more same-day leisure trips abroad were made than in 2003. In all, same-day trips abroad numbered 489,000. Two thirds of them were to Estonia.

Business and professional trips

(Tables 1, 24-27)

During 2004 Finns made in all 4.7 million work-related trips in Finland and abroad. In all, business travelling increased by 3 per cent. Around 3.4 million business and professional trips were made within Finland. This is up by 3 per cent from the previous year. Outbound work trips totalled 1.2 million, which is 3 per cent more than in the previous year. The number of all business trips made to Sweden remained the same, but business travelling to Estonia grew by 20 per cent.

In 2004 Finnish residents made around seven per cent more business and professional trips with overnights in the country of destination than the year before. The number of trips was 949,000. As in the previous years, the highest numbers of these business trips were destined to Sweden, Estonia and Germany. The number of business cruises was 134,000 in 2004. About 100,000 or 75 per cent of them were meetings or conferences on board. In addition, 126,000 work-connected same-day trips were made abroad.

Persons having travelled

(Tables 3, 4, 13, 23, 28)

The data for 2004 on persons having travelled were obtained by a separate survey made in connection with the Labour Force Survey. The data are thus from a different survey and sample than those concerning trips. The data are based on 1,929 interviews.

The number of persons having travelled has remained fairly stable from one year to another. During 2004, 3.5 million, or 89 per cent of Finnish residents aged 15 to 74 made at least one trip involving overnight stay. Included are all domestic and outbound trips as well as trips to one's free-time residences, visits to friends and relatives and business trips.

The proportion of Finnish residents having made domestic leisure trips with paid accommodation increased by 28,000 from the year before. The number of those having made at least one such trip was 1.7 million, which accounts for 43 per cent of the population aged 15 to 74. The number of persons having made leisure trips with overnight stays abroad grew to 41 per cent from the previous year's 39 per cent. In 2004 some 1.6 million Finns made a holiday trip abroad.

Travelling activity varied according to background variables

Travelling activity varied somewhat according to background variables. In distributions by age group, no great changes could be seen from the year before. Travelling activity lessens with age; 93 per cent of those aged 15 to 24 and 25 to 34 made at least one trip with overnight stay, whereas 75 per cent of those aged 65 to 74 made such trips.

The survey indicates that education also had an impact on how actively people travelled. Of persons with tertiary education 97 per cent made at least one trip with overnight stay. The proportion of those having travelled also varied by socio-economic group. Salaried employees, self-employed persons and students were the most active, whereas farmers and pensioners did not travel as much.

Vapaa-ajanmatkailu kotimaassa vuonna 2004

Kotimaan vapaa-ajanmatkat

Suomalaisten matkailu -tutkimuksen mukaan vuonna 2004 tehtiin 25,6 miljoonaa kotimaan vapaa-ajanmatkaa. Tämä on runsaat 4 prosenttia enemmän kuin vuonna 2003. Pitkiä, vähintään neljä yöpymistä sisältäneitä matkoja tehtiin 4,3 miljoonaa ja lyhyitä, 1–3 yöpymisen matkoja 21,3 miljoonaa. Pitkiä matkoja tehtiin 3 prosenttia eli runsaat satatuhatta matkaa vähemmän ja lyhyitä matkoja 6 prosenttia eli 1,2 miljoonaa matkaa enemmän kuin vuotta aiemmin.

Edellisen vuoden tapaan kesäkuukausien aikana tehtiin kotimaanmatkoista lähes 40 prosenttia. Tammi–toukokuussa tehtiin noin kolmannes kotimaanmatkoista ja syyskaudella runsas neljännes. Mökkimatkailu oli suosittua. Matkoja omalle mökille tehtiin lähes viidennes enemmän kuin edellisellä vuonna. Maksullisen majoituksen sisältäneiden matkojen määrä kasvoi kuusi prosenttia edellisvuodesta. Vierailumatkoja tehtiin saman verran kuin vuonna 2003.

Taulukko 5. Kotimaan vapaa-ajanmatkat päättymiskuukauden ja keston mukaan vuonna 2004

Table 5. Domestic leisure trips by month of ending and number of overnights in 2004

	Matkat maksullisessa majoituksessa <i>Trips with paid accommodation</i>			Matkat omalle mökille <i>Trips to own free-time residence</i>		
	Pitkät matkat väh. 4 yöpymistä <i>Long trips</i> 4 or more overnights	Lyhyet matkat 1–3 yöpymistä <i>Short trips</i> 1–3 overnights	Yhteensä <i>Total</i>	Pitkät matkat väh. 4 yöpymistä <i>Long trips</i> 4 or more overnights	Lyhyet matkat 1–3 yöpymistä <i>Short trips</i> 1–3 overnights	Yhteensä <i>Total</i>
MATKOJA YHTEENSÄ - Trips total	1 042 000	3 462 000	4 505 000	999 000	3 647 000	4 647 000
Matkan päättymiskuukausi <i>Trips by month of ending</i>						
Tammikuu - January	39 000	188 000	226 000	43 000	115 000	158 000
Helmikuu - February	83 000	241 000	325 000	44 000	173 000	217 000
Maaliskuu - March	123 000	215 000	338 000	47 000	217 000	264 000
Huhtikuu - April	95 000	209 000	304 000	66 000	291 000	356 000
Toukokuu - May	37 000	253 000	290 000	54 000	404 000	458 000
Kesäkuu - June	97 000	376 000	472 000	158 000	486 000	645 000
Heinäkuu - July	233 000	650 000	883 000	273 000	508 000	781 000
Elokuu - August	147 000	420 000	567 000	132 000	456 000	589 000
Syyskuu - September	77 000	249 000	326 000	62 000	356 000	418 000
Lokakuu - October	43 000	243 000	286 000	54 000	303 000	357 000
Marraskuu - November	28 000	249 000	276 000	28 000	197 000	225 000
Joulukuu - December	42 000	170 000	212 000	37 000	142 000	179 000
Matkan kesto - Number of overnight stays						
1 yö - 1 night		1 321 000	1 321 000		713 000	713 000
2 yötä - 2 nights		1 516 000	1 516 000		2 326 000	2 326 000
3 yötä - 3 nights		625 000	625 000		608 000	608 000
4 yötä - 4 nights	287 000		287 000	275 000		275 000
5 yötä - 5 nights	202 000		202 000	175 000		175 000
6 yötä - 6 nights	172 000		172 000	79 000		79 000
7 yötä - 7 nights	262 000		262 000	192 000		192 000
8–14 yötä - 8–14 nights	96 000		96 000	181 000		181 000
Vähintään 15 yötä - 15 nights or more	24 000		24 000	97 000		97 000
Yöpymislä keskimäärin matkalla <i>Overnights on average</i>	6,3	1,8	2,9	8,8	2,0	3,4

Matkat maksullisessa majoituksessa
(Taulukot 5-10)

Vuonna 2004 sellaisia kotimaan vapaa-ajanmatkoja, joiden aikana yövyttiin maksullisessa majoituksessa, tehtiin 4,5 miljoonaa eli 260 000 matkaa enemmän kuin edellisenä vuonna. Lyhytkestoisien eli 1–3 yöpymistä sisältävien matkojen määrä nousi yhdeksän prosenttia edellisvuodesta. Pitkien eli vähintään neljä yöpymistä sisältävien matkojen määrä laski hiveneren. Pitkillä matkoilla yövyttiin keskimäärin 6,3 yötä.

Suosituimmat kohdemaakunnat vuonna 2004 olivat Pirkanmaa, Uusimaa ja Lappi. Matkojen määrä Pirkanmaalle kasvoi peräti kolmanneksella eli 552 000 matkaan. Matkoja Uudellemaalle ja Lappiin tehtiin noin viisi prosenttia edellisvuotta vähemmän. Pitkiä matkoja tehtiin edellisvuoden tapaan eniten Lappiin ja toiseksi eniten Pohjois-Pohjanmaalle, jonne suuntautui myös paljon lyhyitä matkoja. Lyhyistä matkoista lähes 40 prosenttia kohdistui kuitenkin eteläisempään Suomeen: Pirkanmaalle, Uudellemaalle ja Varsinais-Suomeen. Etelä-Karjalaan ja Itä-Uudellemaalle tehdyt lyhyet matkat kaksinkertaistuivat edellisvuodesta.

Vierailumatkat sukulaisten ja tuttavien luo <i>Visits to friends and relatives</i>			Kaikki kotimaan vapaa-ajanmatkat <i>All domestic leisure trips</i>			
Pitkät matkat väh. 4 yöpymistä <i>Long trips 4 or more overnights</i>	Lyhyet matkat 1–3 yöpymistä <i>Short trips 1–3 overnights</i>	Yhteensä <i>Total</i>	Pitkät matkat väh. 4 yöpymistä <i>Long trips 4 or more overnights</i>	Lyhyet matkat 1–3 yöpymistä <i>Short trips 1–3 overnights</i>	Yhteensä <i>Total</i>	
2 266 000	14 219 000	16 485 000	4 308 000	21 328 000	25 636 000	MATKOJA YHTEENSÄ - Trips total
						Matkan päättymiskuukausi
						<i>Trips by month of ending</i>
163 000	1 065 000	1 228 000	245 000	1 367 000	1 612 000	Tammikuu - January
123 000	1 075 000	1 198 000	250 000	1 490 000	1 740 000	Helmikuu - February
132 000	916 000	1 048 000	302 000	1 348 000	1 651 000	Maaliskuu - March
156 000	1 163 000	1 319 000	317 000	1 663 000	1 980 000	Huhtikuu - April
126 000	1 148 000	1 274 000	217 000	1 805 000	2 022 000	Toukokuu - May
254 000	1 295 000	1 549 000	508 000	2 158 000	2 666 000	Kesäkuu - June
504 000	1 918 000	2 422 000	1 010 000	3 076 000	4 086 000	Heinäkuu - July
218 000	1 468 000	1 686 000	497 000	2 344 000	2 841 000	Elokuu - August
122 000	939 000	1 062 000	262 000	1 544 000	1 805 000	Syyskuu - September
130 000	1 109 000	1 239 000	227 000	1 654 000	1 882 000	Lokakuu - October
104 000	1 055 000	1 159 000	159 000	1 501 000	1 660 000	Marraskuu - November
235 000	1 065 000	1 300 000	314 000	1 378 000	1 691 000	Joulukuu - December
						Matkan kesto - Number of overnight stays
	5 240 000	5 240 000		7 275 000	7 275 000	1 yö - 1 night
	6 845 000	6 845 000		10 686 000	10 686 000	2 yötä - 2 nights
	2 133 000	2 133 000		3 367 000	3 367 000	3 yötä - 3 nights
796 000		796 000	1 358 000		1 358 000	4 yötä - 4 nights
488 000		488 000	866 000		866 000	5 yötä - 5 nights
237 000		237 000	488 000		488 000	6 yötä - 6 nights
398 000		398 000	852 000		852 000	7 yötä - 7 nights
281 000		281 000	558 000		558 000	8–14 yötä - 8–14 nights
65 000		65 000	187 000		187 000	Vähintään 15 yötä - 15 nights or more
6,4	1,8	2,4	6,9	1,8	2,7	Yöpymisiä keskimäärin matkalla
						<i>Overnights on average</i>

Helsinki, Tampere ja Turku olivat maksullisen majoituksen sisältäneiden matkojen suosituimmat kohdekunnat edellisen vuoden tapaan. Näihin kaupunkeihin tehtiin runsas viidennes kaikista matkoista maksullisessa majoituksessa.

Maksullisen majoituksen sisältäneistä matkoista kaupunkeihin suuntautui noin 70 prosenttia. Lyhyet, 1–3 yöpymisen matkat kohdistuivat pitkiä, vähintään neljän yöpymisen matkoja useammin kaupunkeihin. Lyhyistä matkoista neljä matkaa viidestä oli kaupunkimatkoja. Pitkistä matkoista kaupunkimatkoja oli 45 prosenttia.

Maksullisen majoituksen sisältäneitä matkoja tehtiin lukumääräisesti eniten eli noin miljoona matkaa Uudeltamaalta, mutta asukaslukuun suhteutettuna matkoja tehtiin eniten Etelä- ja Pohjois-Pohjanmaalta sekä Keski-Pohjanmaalta. Uudeltamaalta, Varsinais-Suomesta, Päijät-Hämeestä ja Etelä-Savosta tällaisia matkoja tehtiin vähiten asukasta kohden. (Kuvio 4.)

Matkoja Lappiin tehtiin eniten Uudeltamaalta ja Pohjois-Pohjanmaalta. Näiden maakuntien osuus yhteensä oli noin kolmannes Lapin kaikista maksullisen majoituksen sisältäneistä suomalaisten matkoista; Lapin sisäisiä matkoja oli joka seitsemäs matka eli hieman useampi kuin vuonna 2003.

Taulukko 6. Kotimaan vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnan mukaan vuonna 2004
Table 6. Domestic leisure trips by region of destination in 2004

	Matkat maksullisessa majoituksessa			Matkat omalle mökille		
	<i>Trips with paid accommodation</i>			<i>Trips to own free-time residence</i>		
	Pitkät matkat väh. 4 yöpymistä <i>Long trips</i> 4 or more overnights	Lyhyet matkat 1–3 yöpymistä <i>Short trips</i> 1–3 overnights	Yhteensä <i>Total</i>	Pitkät matkat väh. 4 yöpymistä <i>Long trips</i> 4 or more overnights	Lyhyet matkat 1–3 yöpymistä <i>Short trips</i> 1–3 overnights	Yhteensä <i>Total</i>
MATKOJA YHTEENSÄ - Trips total	1 042 000	3 462 000	4 505 000	999 000	3 647 000	4 647 000
Kohdemaakunta - Region of destination						
Uusimaa	39 000	507 000	546 000	56 000	232 000	287 000
Itä-Uusimaa	..	43 000	51 000	..	74 000	82 000
Kanta-Häme	13 000	74 000	86 000	22 000	195 000	218 000
Päijät-Häme	28 000	128 000	156 000	81 000	248 000	328 000
Kymenlaakso	10 000	77 000	87 000	28 000	123 000	151 000
Etelä-Karjala - <i>South Karelia</i>	18 000	108 000	126 000	35 000	126 000	161 000
Varsinais-Suomi	34 000	307 000	341 000	78 000	387 000	465 000
Satakunta	..	73 000	81 000	30 000	146 000	176 000
Pirkanmaa	41 000	511 000	552 000	95 000	398 000	493 000
Keski-Suomi - <i>Central Finland</i>	44 000	246 000	290 000	74 000	321 000	395 000
Etelä-Pohjanmaa - <i>South Ostrobothnia</i>	23 000	168 000	191 000	38 000	102 000	141 000
Pohjanmaa - <i>Ostrobothnia</i>	..	97 000	105 000	18 000	46 000	63 000
Keski-Pohjanmaa - <i>Central Ostrobothnia</i>	..	31 000	39 000	..	23 000	26 000
Etelä-Savo	74 000	152 000	226 000	111 000	402 000	513 000
Pohjois-Savo	49 000	192 000	241 000	38 000	217 000	255 000
Pohjois-Karjala - <i>North Karelia</i>	34 000	115 000	149 000	35 000	128 000	163 000
Pohjois-Pohjanmaa - <i>North Ostrobothnia</i>	162 000	291 000	453 000	81 000	203 000	284 000
Kainuu	77 000	104 000	180 000	25 000	83 000	108 000
Lappi - <i>Lapland</i>	338 000	190 000	528 000	139 000	191 000	329 000
Ahvenanmaa - <i>Åland</i>	27 000	48 000	75 000
Kohdekunnan kuntamuoto - Municipality type						
Kaupunki - <i>Urban municipality</i>	483 000	2 733 000	3 216 000	324 000	1 090 000	1 414 000
Muu kunta - <i>Other municipality</i>	560 000	729 000	1 288 000	676 000	2 557 000	3 233 000

Suomalaiset tekivät kotimaan vapaa-ajanmatkojen varaukset pääasiassa suoraan majoitusliikkeistä ja liikenteenharjoittajilta. Tällä tavoin järjestettiin kolme neljästä maksullisen majoituksen sisältäneestä matkasta vuonna 2004. Matkatoimiston palveluja käytettiin 10 prosentissa matkoista. Ilman varauksia tehtiin 13 prosenttia matkoista eli sama osuus kuin vuotta aiemminkin. Pakettimatkoja, jotka sisältävät sekä matkat kohteeseen että majoituksen, oli 5 prosenttia kaikista matkoista. Pakettimatkat sisältyvät matkatoimiston kautta järjestettyihin matkoihin. (Kuvio 2.)

Pitkiin, vähintään neljä yöpymistä sisältäneisiin matkoihin käytettiin rahaa keskimäärin 450 euroa henkilöä kohden, kun mukaan lasketaan majoitus- ja matkustusmenot sekä kaikki muut menot matkan aikana. Tämä tekee 69 euroa päivässä. Lyhyisiin, 1–3 yöpymisen matkoihin rahaa kului keskimäärin 220 euroa henkilöä kohden, mikä on 130 euroa henkilöä ja päivää kohden. Kotimaanmatkojen kustannukset olivat vuonna 2004 hyvin samansuuruiset kuin vuotta aiemmin; lyhyillä matkoilla kokonaiskustannukset alenivat hieman ja pitkillä nousivat lievästi.

Majoitusmenot olivat matkojen suurin yksittäinen menoerä. Pitkillä matkoilla majoitusmenojen osuus oli 36 prosenttia kokonaismenoista ja lyhyillä 31 prosenttia. Matkustusmenoihin kului pitkillä matkoilla 16 prosenttia matkan kokonaismenoista ja lyhyillä 19 prosenttia. (Kuvio 3.)

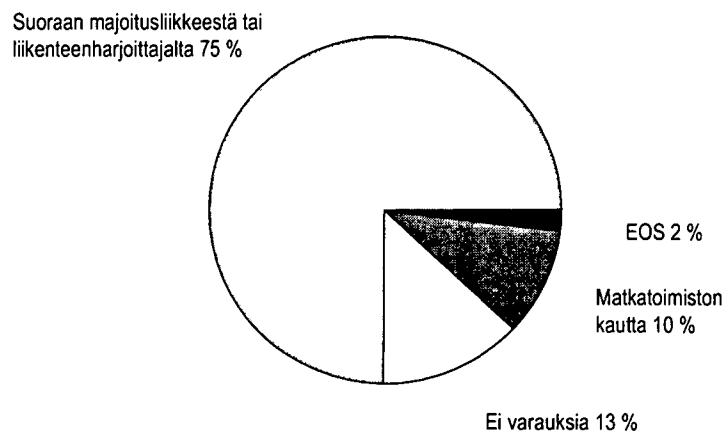
Murtomaahiihtoa harrastettiin 430 000 matkalla eli noin joka neljännellä maksullisen majoituksen sisältäneellä kotimaan vapaa-ajanmatkalla talviaikaan. Laskettelua harrastettiin 290 000 ja moottorikelkkailua 70 000 matkalla.

Vierailumatkat sukulaisten ja tuttavien luo <i>Visits to friends and relatives</i>			Kaikki kotimaan vapaa-ajanmatkat <i>All domestic leisure trips</i>			
Pitkät matkat väh. 4 yöpymistä <i>Long trips 4 or more overnights</i>	Lyhyet matkat 1–3 yöpymistä <i>Short trips 1–3 overnights</i>	Yhteensä <i>Total</i>	Pitkät matkat väh. 4 yöpymistä <i>Long trips 4 or more overnights</i>	Lyhyet matkat 1–3 yöpymistä <i>Short trips 1–3 overnights</i>	Yhteensä <i>Total</i>	
2 266 000	14 219 000	16 485 000	4 308 000	21 328 000	25 636 000	MATKOJA YHTEENSÄ - Trips total
						Kohdemaakunta - Region of destination
363 000	2 201 000	2 564 000	458 000	2 939 000	3 398 000	Uusimaa
38 000	205 000	243 000	54 000	322 000	376 000	Itä-Uusimaa
23 000	525 000	547 000	58 000	794 000	851 000	Kanta-Häme
77 000	600 000	677 000	185 000	976 000	1 161 000	Päijät-Häme
58 000	459 000	518 000	97 000	659 000	757 000	Kymenlaakso
53 000	377 000	430 000	106 000	611 000	717 000	Etelä-Karjala - <i>South Karelia</i>
107 000	1 216 000	1 322 000	219 000	1 909 000	2 128 000	Varsinais-Suomi
92 000	664 000	756 000	130 000	883 000	1 013 000	Satakunta
161 000	1 568 000	1 729 000	297 000	2 478 000	2 774 000	Pirkanmaa
156 000	1 120 000	1 277 000	274 000	1 688 000	1 962 000	Keski-Suomi - <i>Central Finland</i>
71 000	606 000	676 000	132 000	876 000	1 008 000	Etelä-Pohjanmaa - <i>South Ostrobothnia</i>
68 000	280 000	348 000	94 000	423 000	517 000	Pohjanmaa - <i>Ostrobothnia</i>
40 000	199 000	239 000	50 000	254 000	304 000	Keski-Pohjanmaa - <i>Central Ostrobothnia</i>
119 000	782 000	901 000	304 000	1 336 000	1 640 000	Etelä-Savo
148 000	914 000	1 062 000	235 000	1 323 000	1 558 000	Pohjois-Savo
114 000	503 000	617 000	183 000	746 000	929 000	Pohjois-Karjala - <i>North Karelia</i>
225 000	1 056 000	1 282 000	468 000	1 550 000	2 018 000	Pohjois-Pohjanmaa - <i>North Ostrobothnia</i>
94 000	307 000	401 000	196 000	493 000	690 000	Kainuu
251 000	616 000	867 000	728 000	997 000	1 724 000	Lappi - <i>Lapland</i>
..	20 000	28 000	39 000	71 000	110 000	Ahvenanmaa - <i>Åland</i>
						Kohdekunnan kuntamuoto - Municipality type
1 492 000	9 438 000	10 930 000	2 298 000	13 262 000	15 560 000	Kaupunki - <i>Urban municipality</i>
775 000	4 780 000	5 555 000	2 010 000	8 066 000	10 076 000	Muu kunta - <i>Other municipality</i>

Maksullisen majoituksen sisältäneillä matkoilla yövyttiin yhteensä 12,8 miljoonaa yötä. Tämä on lähes 5 prosenttia eli noin 580 000 yöpymistä enemmän kuin vuonna 2003, jolloin yöpymisten määrä kasvoi kaksi prosenttia vuodesta 2002.

Hotelleissa yövyttiin yhteensä 5,8 miljoonaa yötä ja vuokratuissa mökeissä 3,2 miljoonaa yötä. Hotelliyöpymisiä oli kahdeksan prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Hotelliyöpymisten määrä kasvoi suhteellisesti saman verran myös verrattaessa vuosia 2003 ja 2002. Yöpymisiä vuokratuissa mökeissä oli vain kaksi prosenttia enemmän kuin vuonna 2003.

Kuvio 2. Maksullisen majoituksen sisältäneiden kotimaanmatkojen järjestäminen v. 2004
Figure 2. Organisation of domestic leisure trips with paid accommodation in 2004

Taulukko 7. Kotimaan vapaa-ajanmatkojen suosituimmat kohdekunnat matkatyypeittäin vuonna 2004
Table 7. The most popular municipalities of destination for domestic leisure trips by type of trip in 2004

Matkat maksullisessa majoituksessa <i>Trips with paid accommodation</i>		Mökkimatkat <i>Trips to own free-time residence</i>		Vierailumatkat sukulaisten tai tuttavien luo <i>Visits to friends and relatives</i>	
Kunta <i>Municipality</i>	Matkoja <i>Trips</i>	Kunta <i>Municipality</i>	Matkoja <i>Trips</i>	Kunta <i>Municipality</i>	Matkoja <i>Trips</i>
Matkoja yhteensä - Trips total	4 505 000	Matkoja yhteensä - Trips total	4 647 000	Matkoja yhteensä - Trips total	16 485 000
Helsinki	417 000	Sysmä	79 000	Helsinki	1 271 000
Tampere	354 000	Kuusamo	75 000	Tampere	912 000
Turku	182 000	Heinola	66 000	Jyväskylä	542 000
Kuusamo	180 000	Hauho	61 000	Turku	531 000
Kittilä	138 000	Tammisaari	55 000	Kuopio	418 000
Jyväskylä	124 000	Mäntyharju	52 000	Oulu	396 000
Oulu	119 000	Viitasaari	52 000	Espoo	258 000
Sotkamo	116 000	Pudasjärvi	50 000	Lahti	253 000
Kuopio	110 000	Puumala	50 000	Mikkeli	228 000
Inari	98 000	Punkaharju	50 000	Pori	211 000
Vaasa	88 000	Kittilä	48 000	Joensuu	205 000
Lappeenranta	76 000	Jämsä	47 000	Savonlinna	182 000
Kolari	76 000	Asikkala	45 000	Rovaniemi	169 000

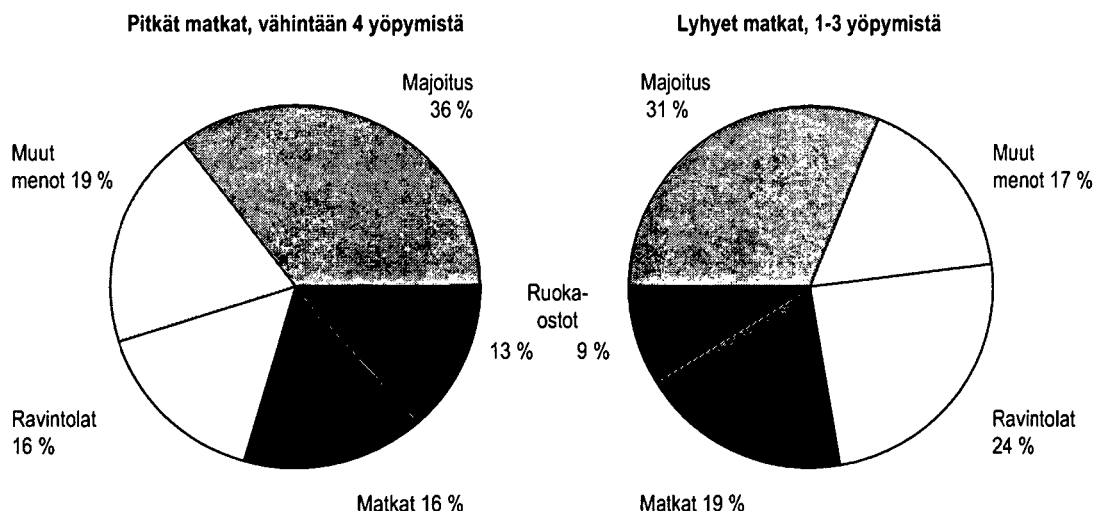
Hotelli oli lyhyiden, 1–3 yöpymisen matkojen eniten käytetty majoitusmuoto. Runsaat 60 prosenttia lyhyiden matkojen yöpymisistä oli hotelliyöpymisiä. Pitkillä, vähintään neljän yöpymisen matkoilla yövyttiin useimmiten vuokramökeissä eli kolmannes yöpymisistä tapahtui niissä. Noin joka neljännellä pitkällä matkalla yövyttiin hotellissa.

Suomalaisten matkailu -tutkimus ja Tilastokeskuksen majoitustilasto menevät osittain päällekkäin täydentäen toinen toisiaan. Majoitustilastoon kerätään yöpymistietoja kaiken ikäisiltä suomalaisilta, kun Suomalaisten matkailu -tutkimuksessa ovat mukana vain 15–74-vuotiaat.

Majoitustilasto ei kuitenkaan sisällä kaikkia yöpymisiä. Sen ulkopuolelle jäävät mm. osa vuokrattuista lomamökeistä. Lisäksi tilastossa ei ole mukana tietoja pienissä alle 10 huonetta, mökkiä tai asuntovaunupaikkaa sisältävissä majoitusliikkeissä tapahtuvista yöpymisistä. Tältä osin Suomalaisten matkailu -tutkimus täydentää majoitustilastoa.

Kuvio 3. Menot maksullisen majoituksen sisältäneillä kotimaanmatkoilla vuonna 2004

Figure 3. Expenditure on domestic leisure trips with paid accommodation in 2004

Taulukko 8. Yöpymiset majoitusmuodoittain maksullisen majoituksen sisältäneillä kotimaan vapaa-ajanmatkoilla vuonna 2004

Table 8. Overnights by mode of accommodation in domestic leisure trips with paid accommodation in 2004

	Pitkät matkat väh. 4 yöpymistä Long trips 4 or more overnights	Lyhyet matkat 1–3 yöpymistä Short trips 1–3 overnights	Yhteensä Total
YÖPYMISIÄ YHTEENSÄ - Total overnights	6 614 000	6 228 000	12 842 000
Hotelli - Hotel	1 874 000	3 914 000	5 788 000
Lomakylä - Holiday village	800 000	382 000	1 182 000
Leirintäalue - Camping site	606 000	707 000	1 313 000
Vuokrattu mökki - Rented private holiday cottage	2 251 000	902 000	3 153 000
Muu maksullinen majoitus - Other paid accommodation	794 000	282 000	1 076 000
Maksuton majoitus - Free accommodation	288 000	41 000	329 000

Matkat omalle mökille
(Taulukot 5, 6, 7, 11)

Suomalaiset tekivät vuonna 2004 noin 4,6 miljoonaa matkaa omille mökeilleen. Tämä on lähes viidennes eli 725 000 matkaa enemmän kuin vuonna 2003. Kasvu tuli lähes kokonaan lyhytkestoisista eli 1–3 yöpymisen mökkimatkoista. Mökkimatkojen määrät nousivat eniten kesäkuussa (145 000 matkalla) ja syyskuussa (110 000 matkalla). Vuoden 2004 kesäkuu oli kolea, mutta syyskuu tavanomaista lämpimämpi koko maassa.

Mökkimatkoja tehtiin vuonna 2004 eniten Etelä-Savoon, Pirkanmaalle ja Varsinais-Suomeen joihin suuntautui yhteensä 1,5 miljoonaa matkaa. Mökkimatkoja tehtiin runsaasti myös Keski-Suomeen, Lappiin ja Päijät-Hämeeseen. Näihin maakuntiin tehtiin yhteensä miljoona mökkimatkaa.

Suosituimmat kohdekunnat olivat Sysmä, Kuusamo, Heinola ja Hauho. Tilastokeskuksen kesämökkitylön mukaan vuoden 2003 lopussa eniten mökkejä oli Kuusamossa, Tammisaaressa, Mäntyharjulla ja Mikkelissä. Sysmässä oli kunnista 12:nneksi eniten kesämökkejä.

Taulukko 9. Menot maksullisen majoituksen sisältäneillä kotimaan vapaa-ajanmatkoilla vuonna 2004
Table 9. Expenditure on domestic leisure trips with paid accommodation in 2004

Euroa - EUR						
Pitkät matkat pl. pakettimatkat, vähintään 4 yöpymistä <i>Long trips (excl. package tours), 4 or more overnights</i>	Kaikki <i>All</i>		Hotellimajoituksessa <i>With hotel accommodation</i>		Lappiin <i>To Lapland</i>	
	Per henkilö <i>Per person</i>	Päivässä <i>Per day</i>	Per henkilö <i>Per person</i>	Päivässä <i>Per day</i>	Per henkilö <i>Per person</i>	Päivässä <i>Per day</i>
	Majoitus ²⁾ - <i>Accommodation</i> ²⁾	160	24	200	34	170
Matkat - <i>Transport</i>	72	11	72	12	110	17
Ravintolat - <i>Restaurants</i>	70	11	110	19	81	12
Ruokaostokset - <i>Foodstuff shopping</i>	60	9	46	8	62	9
Muut ostokset - <i>Other shopping</i>	40	6	52	9	40	6
Pääsyliput ja osallistumismaksut - <i>Admission and participation fees</i>	11	2	12	2	9	1
Välinevuokrat - <i>Sport equipment rents</i>	3	0	2	0	6	1
Hiihtohissit - <i>Ski lifts</i>	29	4	17	3	31	4
Muut menot - <i>Other expenses</i>	4	1	3	1	7	1
Menot yhteensä - <i>Total expenditure</i>	450	69	510	86	520	75
Lyhyet matkat pl. pakettimatkat, 1–3 yöpymistä <i>Short trips (excl. package tours), 1–3 overnights</i>	Kaikki <i>All</i>		Hotellimajoituksessa <i>With hotel accommodation</i>		Pääkaupunkiseudulle <i>To Helsinki area</i>	
	Per henkilö <i>Per person</i>	Päivässä <i>Per day</i>	Per henkilö <i>Per person</i>	Päivässä <i>Per day</i>	Per henkilö <i>Per person</i>	Päivässä <i>Per day</i>
	Majoitus ²⁾ - <i>Accommodation</i> ²⁾	69	39	75	47	74
Matkat - <i>Transport</i>	42	24	41	25	51	33
Ravintolat - <i>Restaurants</i>	54	31	59	37	64	41
Ruokaostokset - <i>Foodstuff shopping</i>	20	11	16	10	15	9
Muut ostokset - <i>Other shopping</i>	23	13	28	17	53	34
Pääsyliput ja osallistumismaksut - <i>Admission and participation fees</i>	9	5	9	6	8	5
Välinevuokrat - <i>Sport equipment rents</i>	1	0	1	0	1	0
Hiihtohissit - <i>Ski lifts</i>	3	2	1	0	0	0
Muut menot - <i>Other expenses</i>	2	1	2	1	2	1
Menot yhteensä - <i>Total expenditure</i>	220	130	230	140	270	170

²⁾ Matkalla on voitu yöpyä maksullisen majoituksen lisäksi maksuttomassa majoituksessa.
Trips with paid accommodation may also include some overnights in free accommodation.

Uudeltamaalta tehtiin matkoja omalle mökille noin 1,5 miljoonaa, mikä on lähes 40 prosenttia kaikista mökkimatkoista. Väestömäärään suhteutettuna Uudenmaan lisäksi mökkimatkoja tehtiin runsaasti myös Kanta-Hämeestä ja Päijät-Hämeestä. Vähiten mökkimatkoja asukasta kohden tehtiin Pohjanmaalta ja Keski-Pohjanmaalta sekä Kainuusta. (Kuvio 5.)

Mökkimatkan aikana käytettiin rahaa henkilöä kohti keskimäärin 21 euroa päivässä. Kustannuksiin on laskettu matkustusmenot kohteeseen, ruokaostokset kotipaikkakunnan ulkopuolella ja muut menot matkan aikana.

Kalastusta harrastettiin 480 000 mökkimatalla. Murtomaahiihtoa harrastettiin 340 000 ja pilkintää 200 000 matkalla. Moottorikelkkailua harrastettiin 120 000 mökkimatalla.

Vierailumatkat sukulaisten tai tuttavien luo

(Taulukot 5, 6, 7, 12)

Vuonna 2004 vierailumatkoja sukulaisten tai tuttavien luo tehtiin noin 16,5 miljoonaa eli saman verran kuin edellisenä vuonna. Mukana ovat myös muut ilmaismajoitusmatkat (pl. matkat omalle mökille). Vierailumatkoista 14 miljoonaa eli 85 prosenttia oli lyhyitä, 1–3 yöpymistä sisältäneitä matkoja. Pitkien, vähintään neljän yöpymisen vierailumatkojen määrä laski jonkin verran ja vastaavasti lyhyiden suosio kasvoi hieman. Vierailumatkoista kolmannes tehtiin kesä–elokuun aikana. Vierailumatkat sisälsivät keskimäärin 2,4 yöpymistä.

Vierailumatkoja tehtiin eniten Uudellemaalle, jonne suuntautui 2,6 miljoonaa matkaa. Tämä on noin 15 prosenttia kaikista vierailumatkoista. Reilu viidennes Uudenmaan-matkoista oli maakunnan sisäisiä matkoja. Seuraaviksi suosituimmat kohdemaakunnat olivat Pirkanmaa, Varsinais-Suomi ja Pohjois-Pohjanmaa sekä Keski-Suomi.

Vierailumatkoista kaksi kolmannesta suuntautui kaupunkeihin. Helsinki, Tampere, Jyväskylä ja Turku olivatkin suosituimmat kohdekunnat. Helsinkiin tehtiin 1,3 miljoonaa ja Tampereelle 0,9 miljoonaa vierailumatkaa sekä Jyväskylään ja Turkuun molempiin noin puoli miljoonaa vierailumatkaa. Helsinki vierailukaupunkina menetti hiukan suosiotaan ja Tampere puolestaan kasvatti.

Asukaslukuun suhteutettuna eniten vierailumatkoja tehtiin Keski-Suomesta ja Pohjois-Savosta eli keskimäärin runsaat viisi matkaa 15–74-vuotiasta asukasta kohti. Vähiten vierailumatkoja suhteessa väkilukuun tehtiin Kymenlaaksosta ja Itä-Uudeltamaalta. (Kuvio 5.)

Vierailumatkojen aikana käytettiin rahaa keskimäärin 33 euroa päivässä henkilöä kohden. Matkustusmenot olivat suurin yksittäinen menoerä eli runsaat 40 prosenttia kustannuksista. Ruokaostokset olivat hieman alle kolmanneksen menoista.

Vierailumatkoilla suosituin harrastus oli murtomaahiihto. Sitä harrastettiin 590 000 matkalla eli hieman harvemmin kuin joka 10. vierailumatalla talviaikaan. Laskettelua harrastettiin 260 000 ja moottorikelkkailua 200 000 vierailumatalla. Kalastusta harrastettiin 510 000 ja pilkintää 200 000 matkalla.

Liikenne- ja viestintäministeriön sekä Tiehallinnon toimeksiannosta tehdyn Henkilöliikennetutkimuksen 1998–1999 mukaan kesämökille tehtiin vuodessa keskimäärin yhdeksän edestakaista matkaa henkilöä kohden. Henkilöliikennetutkimuksessa kohdehenkilöiltä kysyttiin matkoja ”käytössä olevaan mökkiin”, mikä on laajempi käsite kuin Suomalaisten matkailu -tutkimuksen ”matkat omalle mökille”. Lisäksi selvityksessä otettiin huomioon myös päivämatkat sekä matkat, jotka kuuluvat ”tavanomaisen elinpiiriin”. Tällaiset matkat jäävät Suomalaisten matkailu -tutkimuksen ulkopuolelle.

Kesämökkibarometrin 2003 mukaan kesämökki oli kyselyyn vastanneiden kotitalouksien omassa käytössä keskimäärin 72 vuorokautta vuodessa. Suosituimpana lomakuukautena heinäkuussa mökkiä käytettiin keskimäärin 17 vuorokautta.

Kesämökin sijainnin mukaan tarkasteltuna kesämökin käyttöaste (oma käyttö) oli suurinta Kymenlaaksossa, Pirkanmaalla, Uudellamaalla ja Kanta-Hämeessä. Näissä maakunnissa mökin käyttöaste oli keskimäärin yli 80 vuorokautta vuodessa. Vähäisintä mökin käyttö oli Lapissa ja Pohjanmaan seudulla, missä mökillä vietettiin vuodessa keskimäärin alle 60 vuorokautta. Pitkät mökkimatkat rajoittavat luonnollisesti mökkimatkojen tiheyttä. Esimerkiksi Lapissa sijaitsevien kesämökkien omistajista yli neljäsosa asui Oulun läänin eteläpuolella, joista puolet Uudellamaalla. Keskimääräinen mökkimatka oli mökkibarometrin mukaan kuitenkin vain 110 kilometriä. Puolella mökkiläisistä vakituisen asunnon ja vapaa-ajan asunnon välinen etäisyys oli alle 50 km.

Kaksi mökkiläistä kolmesta arvioi kesämökin käyttönsä pysyvän ennallaan tutkimusajankohtaa (syksy 2003) seuraavan vuoden aikana. Joka neljäs arvioi mökin käyttönsä lisääntyvän jonkin verran ja muutama prosentti hiukan vähenevän.

Tilastokeskuksen Kesämökki 2003 -tilaston mukaan kesämökkejä oli vuoden 2003 lopussa 466 000. Eniten mökkejä on Kuusamossa, Tammisaarella, Mäntyharjulla ja Mikkelissä. Maakunnista eniten mökkejä on Varsinais-Suomessa, Pirkanmaalla ja Etelä-Savossa, joissa kaikissa on yli 40 000 mökkiä. Kesämökeistä vajaa kolmannes sijaitsee omistajansa asuinkunnan alueella.

Kesämökeistä 387 000 eli 83 prosenttia on yksityisessä omistuksessa. Loput ovat joko yritysten, yhteisöjen, perikuntien tai ulkomaalaisten omistuksessa. Kesämökin omistaviin asuntokuntiin kuuluu 802 000 suomalaista.

Kotimaan vapaa-ajanmatkat kulkuvälineen mukaan vuonna 2004

Domestic leisure trips by means of transport in 2004

	Matkat maksullisessa majoituksessa Trips with paid accommodation	Mökkimatkat Trips to own free-time residence	Vierailumatkat Visits to friends and relatives	Yhteensä Total	%
MATKOJA YHTEENSÄ - Trips total	4 505 000	4 647 000	16 485 000	25 636 000	100
Kulkuväline - Means of transport					
Henkilö- tai asuntoauto Passenger car or camper	3 615 000	4 361 000	13 050 000	21 026 000	82
Linja-auto - Bus or coach	367 000	84 000	1 112 000	1 563 000	6
Juna - Train	232 000	66 000	1 896 000	2 194 000	9
Laiva tai lautta - Ferry, passenger line	75 000	60 000	153 000	288 000	1
Lentokone - Airplane	113 000	26 000	184 000	323 000	1
Muu kulkuväline Other means of transport	103 000	49 000	90 000	242 000	1

Kotimaan vapaa-ajanmatkoja tehneet henkilöt taustatekijöiden mukaan (Taulukko 13)

Vuonna 2004 vähintään yhden maksullisen majoituksen sisältäneen kotimaan vapaa-ajanmatkan teki noin 1,7 miljoonaa 15–74-vuotiasta suomalaista. Tämä on kaksi viidennestä kaikista ikäryhmään kuuluvista.

Matkoja omalle mökille teki noin joka kolmas väestöstä ja vierailumatkoja kaksi kolmesta. Mökkimatkoja teki 1,2 miljoonaa suomalaista ja vierailumatkoja 2,6 miljoonaa. Matkailijamäärät matkaryhmittäin pysyivät ennallaan edellisvuoteen verrattuna.

Vierailumatkoilla naisten osuus matkoja tehneistä oli miehiä jonkin verran suurempi. Matkoilla, joiden aikana yövyttiin maksullisessa majoituksessa, ja mökkimatkoilla miesten osuus oli muutama prosenttiyksikön naisten osuutta suurempi.

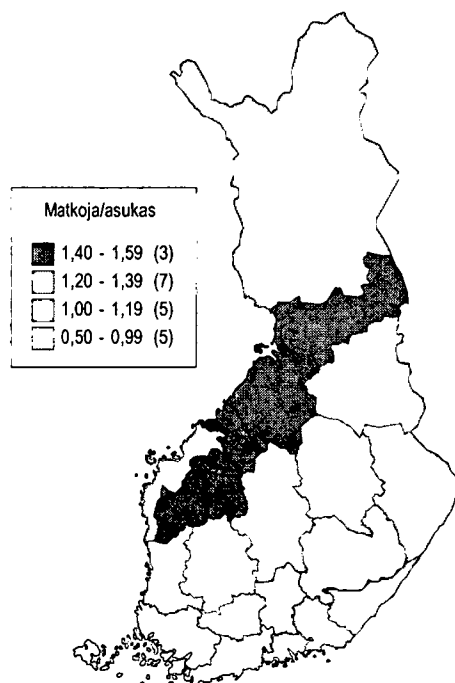
Matkustusaktiivisuus vaihtelee jonkin verran koulutusasteen mukaan. Yli puolet korkea-asteen koulutuksen saaneista teki ainakin yhden maksullisen majoituksen sisältäneen matkan. Perusasteen koulutuksen suorittaneista tällaisen matkan teki noin joka kolmas ja keskiasteen koulutuksen suorittaneista kaksi henkilöä viidestä. Korkea-asteen koulutuksen saaneet henkilöt tekivät muita enemmän myös matkoja omalle mökille ja vierailumatkoja.

Asuinalueittain tarkasteltuna taajaan asuttujen, pääkaupunkiseudun ja ns. muiden kaupunkimaisten kuntien väestöstä ainakin 40 prosenttia teki vähintään yhden maksullisen majoituksen sisältäneen matkan. Tällaisen matkan tehneiden osuus kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna eniten taajaan asutuissa kunnissa. Vähintään yhden mökkimatkan teki runsaat 40 prosenttia pääkaupunkiseudun väestöstä, muissa kaupunkimaisissa kunnissa asuvista kolmannes, taajaan asutuissa kunnissa joka neljäs ja maaseutumaiden kuntien väestöstä vajaa viidennes.

Yli puolet lapsiperheisiin (perheet, joissa alle 15-vuotiaita lapsia) kuuluvista 15–74-vuotiaista teki ainakin yhden matkan, jonka aikana yövyttiin maksullisessa majoituksessa. Muihin kotitalouksiin kuuluvista (kotitaloudet, joissa ei ole alle 15-vuotiaita, mutta kuitenkin useampia henkilöitä) matkan teki runsaat 40 prosenttia. Yksinasuvista tällaisen matkan teki noin joka kolmas henkilö. Mökkimatkoja tekivät aktiivisimmin muihin kotitalouksiin kuuluvat.

Sosioekonomisen aseman mukaan tarkasteltuna ylemmät toimihenkilöt tekivät maksullisen majoituksen sisältäneitä kotimaanmatkoja selvästi muita useammin. Heistä kaksi henkilöä kolmesta teki tämän tyyppisen matkan. Väestömäärään suhteutettuna vähiten maksullisen majoituksen sisältäneitä matkoja tekivät eläkeläiset ja muut kotona olevat, mutta heistäkin noin joka neljäs teki tällaisen matkan.

Kuvio 4. Kotimaanmatkat maksullisessa majoituksessa asukasta kohden asuinmaakunnittain vuonna 2004
Figure 4. Domestic leisure trips with paid accommodation per resident by region of residence in 2004

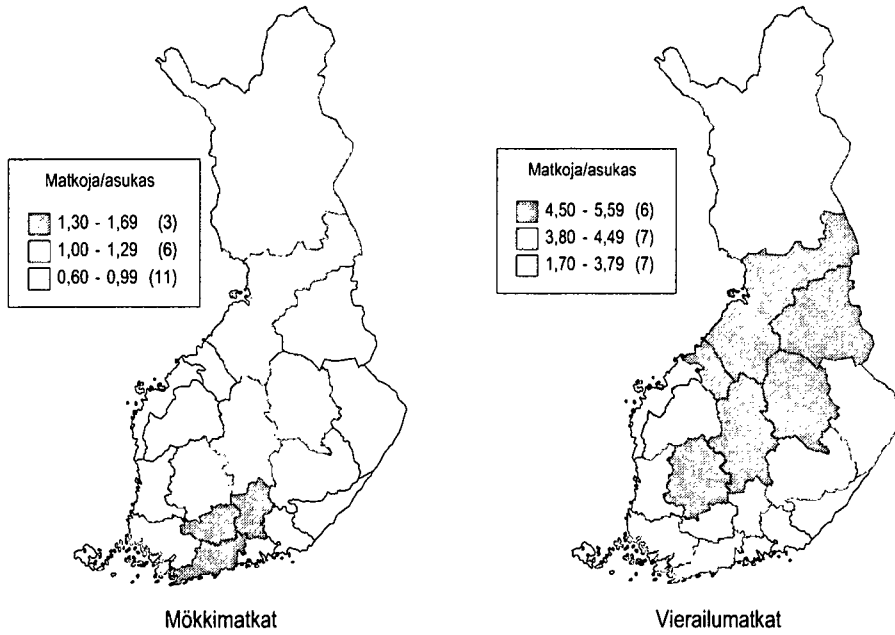
Taulukko 10. Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa asuin- ja kohdemaakunnittain Manner-Suomessa vuonna 2004

Table 10. Domestic leisure trips with paid accommodation by region of residence and destination in Mainland Finland in 2004

Asuinmaakunta - Region of residence	Yhteensä Total	Kohdemaakunta - Region of destination					
		Uusimaa	Päijät-Häme	Varsinais-Suomi	Pirkanmaa	Keski-Suomi Central Finland	Etelä-Pohjanmaa South Ostrobothnia
Uusimaa	910 000	66 000	60 000	91 000	168 000	58 000	26 000
Itä-Uusimaa	78 000	13 000
Kanta-Häme	109 000	17 000	..	10 000	23 000	13 000	..
Päijät-Häme	126 000	17 000	25 000	21 000	..
Kymenlaakso	131 000	15 000	13 000
Etelä-Karjala - South Karelia	121 000	25 000	10 000	..
Varsinais-Suomi	249 000	37 000	..	46 000	33 000	..	16 000
Satakunta	203 000	30 000	..	25 000	37 000	10 000	13 000
Pirkanmaa	391 000	40 000	..	48 000	58 000	15 000	20 000
Keski-Suomi - Central Finland	233 000	36 000	13 000	15 000	35 000	26 000	..
Etelä-Pohjanmaa - South Ostrobothnia	209 000	31 000	..	18 000	30 000	21 000	37 000
Pohjanmaa - Ostrobothnia	121 000	28 000	16 000	..	12 000
Keski-Pohjanmaa - Central Ostrobothnia	72 000
Etelä-Savo	98 000	13 000	..	16 000
Pohjois-Savo	227 000	36 000	18 000	18 000	..
Pohjois-Karjala - North Karelia	183 000	18 000	10 000
Pohjois-Pohjanmaa - North Ostrobothnia	364 000	36 000	28 000	10 000
Kainuu	62 000
Lappi - Lapland	161 000	19 000
Yhteensä - Total	4 048 000	490 000	143 000	307 000	497 000	263 000	174 000

Kuvio 5. Mökki- ja vierailumatkat asukasta kohden asuinmaakunnittain vuonna 2004

Figure 5. Trips to own free-time residence and visits to friends and relatives per resident by region of residence in 2004

Kohdemaakunta - Region of destination							Asuinmaakunta - Region of residence
Etelä-Savo	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala North Karelia	Pohjois-Pohjanmaa North Ostrobothnia	Kainuu	Lappi Lapland	Muut maakunnat Other regions	
58 000	55 000	31 000	58 000	21 000	87 000	131 000	Uusimaa
..	16 000	Itä-Uusimaa
..	10 000	..	Kanta-Häme
..	18 000	11 000	Päijät-Häme
13 000	18 000	39 000	Kymenlaakso
16 000	10 000	..	10 000	..	20 000	10 000	Etelä-Karjala - South Karelia
..	..	13 000	22 000	..	21 000	44 000	Varsinais-Suomi
..	26 000	32 000	Satakunta
21 000	31 000	10 000	51 000	76 000	Pirkanmaa
..	20 000	..	17 000	..	18 000	27 000	Keski-Suomi - Central Finland
..	18 000	..	16 000	26 000	Etelä-Pohjanmaa - South Ostrobothnia
..	13 000	..	12 000	14 000	Pohjanmaa - Ostrobothnia
..	25 000	..	10 000	12 000	Keski-Pohjanmaa - Central Ostrobothnia
..	13 000	13 000	Etelä-Savo
21 000	23 000	10 000	26 000	33 000	13 000	26 000	Pohjois-Savo
20 000	23 000	27 000	20 000	10 000	18 000	16 000	Pohjois-Karjala - North Karelia
..	97 000	47 000	69 000	29 000	Pohjois-Pohjanmaa - North Ostrobothnia
..	13 000	Kainuu
..	42 000	..	75 000	..	Lappi - Lapland
209 000	219 000	136 000	419 000	166 000	500 000	525 000	Yhteensä - Total

Taulukko 11. Matkat omalle mökille asuin- ja kohdemaakunnittain Manner-Suomessa vuonna 2004
Table 11. Trips to own free-time residence by region of residence and destination in Mainland Finland in 2004

Asuinmaakunta - Region of residence	Yhteensä Total	Kohdemaakunta - Region of destination					
		Uusimaa	Kanta-Häme	Päijät-Häme	Varsinais-Suomi	Satakunta	Pirkanmaa
Uusimaa	1 560 000	226 000	120 000	167 000	155 000	30 000	150 000
Itä-Uusimaa	49 000
Kanta-Häme	203 000	..	35 000	45 000	19 000	..	45 000
Päijät-Häme	189 000	..	19 000	70 000
Kymenlaakso	96 000
Etelä-Karjala - South Karelia	76 000
Varsinais-Suomi	307 000	205 000	20 000	18 000
Satakunta	143 000	13 000	84 000	18 000
Pirkanmaa	328 000	13 000	10 000	177 000
Keski-Suomi - Central Finland	170 000
Etelä-Pohjanmaa - South Ostrobothnia	92 000	18 000
Pohjanmaa - Ostrobothnia	66 000
Keski-Pohjanmaa - Central Ostrobothnia	33 000
Etelä-Savo	103 000
Pohjois-Savo	205 000
Pohjois-Karjala - North Karelia	105 000
Pohjois-Pohjanmaa - North Ostrobothnia	301 000
Kainuu	40 000
Lappi - Lapland	162 000
Yhteensä - Total	4 228 000	259 000	196 000	301 000	415 000	160 000	449 000

Taulukko 12. Vierailumatkat sukulaisten ja tuttavien luo asuin- ja kohdemaakunnittain Manner-Suomessa vuonna 2004
Table 12. Visits to friends and relatives by region of residence and destination in Mainland Finland in 2004

Asuinmaakunta - Region of residence	Yhteensä Total	Kohdemaakunta - Region of destination					
		Uusimaa	Päijät-Häme	Varsinais-Suomi	Satakunta	Pirkanmaa	Keski-Suomi Central Finland
Uusimaa	3 822 000	528 000	218 000	398 000	184 000	410 000	278 000
Itä-Uusimaa	236 000	85 000	15 000	26 000	..
Kanta-Häme	398 000	92 000	10 000	37 000	18 000	69 000	28 000
Päijät-Häme	578 000	119 000	98 000	32 000	..	45 000	40 000
Kymenlaakso	468 000	92 000	20 000	20 000	13 000	25 000	35 000
Etelä-Karjala - South Karelia	349 000	52 000	18 000	23 000	27 000
Varsinais-Suomi	1 177 000	222 000	23 000	335 000	127 000	127 000	56 000
Satakunta	563 000	91 000	11 000	125 000	107 000	101 000	31 000
Pirkanmaa	1 560 000	255 000	71 000	136 000	121 000	397 000	128 000
Keski-Suomi - Central Finland	1 008 000	152 000	51 000	18 000	21 000	106 000	279 000
Etelä-Pohjanmaa - South Ostrobothnia	494 000	84 000	..	28 000	22 000	70 000	27 000
Pohjanmaa - Ostrobothnia	409 000	63 000	..	21 000	13 000	33 000	25 000
Keski-Pohjanmaa - Central Ostrobothnia	193 000	13 000	10 000	..	15 000
Etelä-Savo	480 000	128 000	18 000	10 000	..	13 000	28 000
Pohjois-Savo	982 000	142 000	20 000	13 000	..	58 000	94 000
Pohjois-Karjala - North Karelia	454 000	63 000	17 000	18 000	15 000
Pohjois-Pohjanmaa - North Ostrobothnia	1 155 000	101 000	19 000	13 000	13 000	31 000	43 000
Kainuu	313 000	38 000	10 000	20 000
Lappi - Lapland	529 000	44 000	21 000	..
Yhteensä - Total	15 168 000	2 364 000	623 000	1 203 000	698 000	1 591 000	1 176 000

Kohdemaakunta - Region of destination							Asuinmaakunta - Region of residence
Keski-Suomi Central Finland	Etelä-Savo	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala North Karelia	Pohjois-Pohjanmaa North Ostrobothnia	Lappi Lapland	Muut maakunnat Other regions	
96 000	231 000	29 000	38 000	34 000	36 000	248 000	Uusimaa
..	17 000	Itä-Uusimaa
12 000	10 000	10 000	..	12 000	Kanta-Häme
30 000	15 000	31 000	Päijät-Häme
..	18 000	58 000	Kymenlaakso
..	36 000	33 000	Etelä-Karjala - South Karelia
13 000	11 000	10 000	..	Varsinais-Suomi
..	Satakunta
48 000	..	10 000	13 000	44 000	Pirkanmaa
92 000	21 000	22 000	13 000	12 000	Keski-Suomi - Central Finland
..	52 000	Etelä-Pohjanmaa - South Ostrobothnia
..	50 000	Pohjanmaa - Ostrobothnia
..	13 000	Keski-Pohjanmaa - Central Ostrobothnia
10 000	75 000	15 000	Etelä-Savo
12 000	27 000	130 000	16 000	..	10 000	..	Pohjois-Savo
..	82 000	Pohjois-Karjala - North Karelia
26 000	173 000	43 000	47 000	Pohjois-Pohjanmaa - North Ostrobothnia
..	32 000	Kainuu
..	11 000	148 000	..	Lappi - Lapland
359 000	469 000	232 000	150 000	262 000	310 000	666 000	Yhteensä - Total

Kohdemaakunta - Region of destination							Asuinmaakunta - Region of residence
Etelä-Pohjanmaa South Ostrobothnia	Etelä-Savo	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala North Karelia	Pohjois-Pohjanmaa North Ostrobothnia	Lappi Lapland	Muut maakunnat Other regions	
108 000	325 000	181 000	130 000	113 000	99 000	850 000	Uusimaa
18 000	20 000	..	10 000	40 000	Itä-Uusimaa
13 000	..	13 000	..	20 000	..	86 000	Kanta-Häme
..	51 000	12 000	15 000	15 000	11 000	124 000	Päijät-Häme
..	37 000	18 000	18 000	15 000	15 000	152 000	Kymenlaakso
10 000	47 000	..	31 000	107 000	Etelä-Karjala - South Karelia
35 000	28 000	31 000	..	36 000	24 000	131 000	Varsinais-Suomi
27 000	47 000	Satakunta
65 000	33 000	45 000	30 000	52 000	30 000	197 000	Pirkanmaa
63 000	50 000	73 000	26 000	50 000	18 000	101 000	Keski-Suomi - Central Finland
107 000	..	15 000	..	28 000	18 000	77 000	Etelä-Pohjanmaa - South Ostrobothnia
78 000	..	15 000	..	30 000	12 000	108 000	Pohjanmaa - Ostrobothnia
10 000	..	10 000	..	47 000	18 000	53 000	Keski-Pohjanmaa - Central Ostrobothnia
..	105 000	61 000	21 000	15 000	13 000	57 000	Etelä-Savo
15 000	70 000	329 000	52 000	72 000	23 000	86 000	Pohjois-Savo
..	23 000	70 000	170 000	18 000	..	48 000	Pohjois-Karjala - North Karelia
38 000	13 000	41 000	23 000	473 000	214 000	133 000	Pohjois-Pohjanmaa - North Ostrobothnia
..	..	36 000	20 000	64 000	..	103 000	Kainuu
..	118 000	299 000	10 000	Lappi - Lapland
623 000	831 000	980 000	571 000	1 184 000	814 000	2 510 000	Yhteensä - Total

Taulukko 13. Kotimaan vapaa-ajanmatkoja tehneet 15–74-vuotiaat vuonna 2004
Table 13. Persons aged 15 to 74 with domestic leisure trips in 2004

	MATKAT MAKSULLISESSA MAJOITUKSESSA					
	<i>Trips with paid accommodation</i>					
	Pitkät matkat, väh. 4 yöpymistä		Lyhyet matkat, 1–3 yöpymistä		Kaikki matkat	
	<i>Long trips, 4 or more overnights</i>		<i>Short trips, 1–3 overnights</i>		<i>All trips</i>	
	Henkilöitä	% väestöstä	Henkilöitä	% väestöstä	Henkilöitä	% väestöstä
	<i>Persons</i>	<i>% of population</i>	<i>Persons</i>	<i>% of population</i>	<i>Persons</i>	<i>% of population</i>
HENKILÖITÄ YHTEENSÄ - Number of persons	636 000	16	1 386 000	35	1 686 000	43
Sukupuoli - Sex						
Mies - Male	320 000	16	715 000	36	855 000	44
Nainen - Female	316 000	16	670 000	34	831 000	42
Ikä - Age						
15 - 24	80 000	12	213 000	33	252 000	39
25 - 34	92 000	14	261 000	41	299 000	47
35 - 44	133 000	18	325 000	44	389 000	52
45 - 54	152 000	19	291 000	37	353 000	45
55 - 64	123 000	19	208 000	31	266 000	40
65 - 74	57 000	13	87 000	20	128 000	29
Koulutus - Education						
Perusaste - Lower secondary education	195 000	15	354 000	27	462 000	35
Keskiaste - Upper secondary education	239 000	15	567 000	35	671 000	41
Korkea-aste - Tertiary education	202 000	20	464 000	46	554 000	55
Asuinalue - Area of residence						
Pääkaupunkiseutu <i>Helsinki area (includes Helsinki, Espoo, Vantaa and Kauniainen)</i>	120 000	16	248 000	33	304 000	40
Muut kaupunkimaiset kunnat - Other urban municipalities	275 000	16	653 000	38	784 000	45
Taajaan asutut kunnat - Semi-urban municipalities	134 000	21	235 000	36	297 000	46
Maaseutumaiset kunnat - Rural municipalities	106 000	13	249 000	31	300 000	38
Kotitaloustyyppi - Type of household						
Yksinasuvat - Singles	86 000	10	229 000	27	266 000	31
Lapsiperheet (alle 15-vuotiaita lapsia) <i>Families with children aged under 15</i>	229 000	20	506 000	45	602 000	53
Muut kotitaloudet - Other households	322 000	16	650 000	33	819 000	42
Sosioekonominen asema - Socio-economic group						
Yrittäjät - Self-employed persons, employers	46 000	19	100 000	41	124 000	51
Ylemmät toimihenkilöt - Upper salaried employees	151 000	25	331 000	55	391 000	65
Alemmät toimihenkilöt - Lower salaried employees	135 000	18	303 000	41	361 000	49
Työntekijät - Manual workers	118 000	15	255 000	33	313 000	41
Maanviljelijät - Farmers	..	10	29 000	36	31 000	38
Opiskelijat ja koululaiset - Students and schoolchildren	49 000	11	134 000	31	162 000	37
Eläkeläiset - Retired persons, pensioners	106 000	14	159 000	21	222 000	29
Muut kotona olevat - Other economically not active	14 000	5	61 000	23	65 000	24
Muu tai tuntematon - Other or unknown	10 000	21	14 000	29	18 000	37

**MATKAT OMALLE MÖKILLE JA VIERAILUT
SUKULAISTEN JA TUTTAVIEN LUO**

Trips to own free-time residence and visits to friends and relatives

**15-74-vuotias
väestö**
Population aged 15 to 74

Mökkimatkat <i>Trips to own free-time residence</i>		Vierailumatkat <i>Visits to friends and relatives</i>		
Henkilöitä <i>Persons</i>	% väestöstä <i>% of population</i>	Henkilöitä <i>Persons</i>	% väestöstä <i>% of population</i>	
1 190 000	30	2 596 000	66	3 931 000
624 000	32	1 230 000	63	1 962 000
566 000	29	1 366 000	69	1 969 000
233 000	36	470 000	72	651 000
182 000	29	480 000	75	637 000
188 000	25	530 000	71	747 000
262 000	33	469 000	59	792 000
199 000	30	416 000	63	660 000
126 000	28	230 000	52	445 000
333 000	26	741 000	57	1 305 000
457 000	28	1 086 000	67	1 619 000
400 000	40	768 000	76	1 008 000
321 000	42	516 000	68	759 000
565 000	33	1 176 000	68	1 727 000
165 000	25	428 000	66	649 000
140 000	18	475 000	60	797 000
184 000	22	557 000	66	847 000
334 000	30	814 000	72	1 128 000
673 000	34	1 225 000	63	1 956 000
85 000	35	147 000	60	243 000
237 000	39	479 000	80	600 000
225 000	31	509 000	70	731 000
202 000	26	475 000	62	771 000
10 000	12	35 000	43	81 000
149 000	34	322 000	74	433 000
202 000	27	435 000	57	757 000
69 000	26	162 000	61	266 000
12 000	25	31 000	63	49 000

HENKILÖITÄ YHTEENSÄ - *Number of persons*

Sukupuoli - *Sex*

Mies - *Male*

Nainen - *Female*

Ikä - *Age*

15 - 24

25 - 34

35 - 44

45 - 54

55 - 64

65 - 74

Koulutus - *Education*

Perusaste - *Lower secondary education*

Keskiaste - *Upper secondary education*

Korkea-aste - *Tertiary education*

Asuinalue - *Area of residence*

Pääkaupunkiseutu

Helsinki area (includes Helsinki, Espoo, Vantaa and Kauniainen)

Muut kaupunkimaiset kunnat - *Other urban municipalities*

Taajaan asutut kunnat - *Semi-urban municipalities*

Maaseutumaiset kunnat - *Rural municipalities*

Kotitaloustyyppi - *Type of household*

Yksinasuvat - *Singles*

Lapsiperheet (alle 15-vuotiaita lapsia)

Families with children aged under 15

Muut kotitaloudet - *Other households*

Sosioekonominen asema - *Socio-economic group*

Yrittäjät - *Self-employed persons, employers*

Ylemmät toimihenkilöt - *Upper salaried employees*

Alemmat toimihenkilöt - *Lower salaried employees*

Työntekijät - *Manual workers*

Maanviljelijät - *Farmers*

Opiskelijat ja koululaiset - *Students and schoolchildren*

Eläkeläiset - *Retired persons, pensioners*

Muut kotona olevat - *Other economically not active*

Muu tai tuntematon - *Other or unknown*

Vapaa-ajanmatkailu ulkomaille vuonna 2004

Ulkomaan vapaa-ajanmatkat

Suomalaiset tekivät 5,2 miljoonaa vapaa-ajanmatkaa ulkomaille, mikä on 6 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Matkoista 58 prosenttia oli sellaisia, joissa yövyttiin kohdemaassa. Kolmasosa matkoista oli risteilyjä. Noin joka kymmenes vapaa-ajanmatka kesti alle vuorokauden.

Euroopan unioniin liittymisen myötä suomalaisten matkailu Viroon muutti muotoaan. Yöpymisen kohdemaassa sisältäneet vapaa-ajanmatkat lisäsivät suosiotaan 10 prosenttia ja päivamatkojen suosio nousi 56 prosenttia. Sen sijaan vain laivayöpymisiä sisältäneiden risteilyjen määrä laski 23 prosenttia. Kaiken kaikkiaan vapaa-ajanmatkoja Viroon tehtiin 1,7 miljoonaa eli laskua edellisvuodesta oli prosentti.

Taulukko 14. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat päättymiskuukauden ja keston mukaan vuonna 2004
Table 14. Leisure trips abroad by month of ending and number of overnights in 2004

	Matkat, joissa yöpyminen kohdemaassa <i>Trips with overnight stays in destination country</i>		Yhteensä <i>Total</i>
	Pitkät matkat vähintään 4 yöpymistä <i>Long trips 4 or more overnights</i>	Lyhyet matkat 1–3 yöpymistä <i>Short trips 1–3 overnights</i>	
MATKOJA YHTEENSÄ - Trips total	1 892 000	1 130 000	3 022 000
Matkan päättymiskuukausi - Trips by month of ending			
Tammikuu - January	127 000	47 000	174 000
Helmikuu - February	145 000	33 000	179 000
Maaliskuu - March	133 000	55 000	188 000
Huhtikuu - April	163 000	111 000	274 000
Toukokuu - May	138 000	126 000	264 000
Kesäkuu - June	171 000	111 000	281 000
Heinäkuu - July	291 000	151 000	442 000
Elokuu - August	194 000	124 000	318 000
Syyskuu - September	124 000	92 000	217 000
Lokakuu - October	158 000	96 000	254 000
Marraskuu - November	113 000	100 000	213 000
Joulukuu - December	135 000	84 000	219 000
Matkan kesto - Number of overnight stays			
Ei yöpymisiä - No overnight stays			
1 yö - 1 night		423 000	423 000
2 yötä - 2 nights		334 000	334 000
3 yötä - 3 nights		373 000	373 000
4 yötä - 4 nights	233 000		233 000
5 yötä - 5 nights	155 000		155 000
6 yötä - 6 nights	248 000		248 000
7 yötä - 7 nights	628 000		628 000
8–13 yötä - 8–13 nights	247 000		247 000
14 yötä - 14 nights	209 000		209 000
Vähintään 15 yötä - 15 nights or more	172 000		172 000
Yöpymisiä keskimäärin matkalla - Overnights on average	9,3	2,0	6,5

Yöpymisen kohdemaassa sisältäneet vapaa-ajanmatkat
(Taulukot 14, 15, 19)

Suomalaisten matkailu -tutkimuksen mukaan vuonna 2004 tehtiin 3 miljoonaa sellaista ulkomaan vapaa-ajanmatkaa, jonka aikana yövyttiin kohdemaassa. Tämä on 16 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Vähintään neljä yöpymistä sisältäneitä matkoja tehtiin 1,9 miljoonaa eli 63 prosenttia kaikista matkoista. Lyhyempiä matkoja tehtiin 1,1 miljoonaa.

Ulkomaille matkustettiin eniten heinäkuussa, jolloin matkoja tehtiin 442 000. Vähiten matkoja tehtiin alkuvuodesta (tammi- ja helmikuussa).

Vuonna 2004 ulkomaanmatkoilla oli keskimäärin 6,5 yöpymistä, kun vuotta aiemmin matkoilla yövyttiin keskimäärin 6,3 kertaa. Lyhyiden, 1–3 yöpymistä sisältäneiden matkojen pituus oli 2,0 yöpymistä. Pitkien, vähintään neljän yöpymisen matkojen keskimääräinen yöpymisten määrä oli 9,3 yöpymistä.

Ulkomaanmatkoilla majoituttiin useimmiten hotelliin. Se oli pääasiallinen majoitusmuoto lähes 2,1 miljoonalla matkalla, mikä on noin 70 prosenttia kaikista matkoista. Maksutonta majoitusta käytettiin 587 000 matkalla eli noin joka viidennellä matkalla.

Risteilyt, yöpyminen vain laivassa <i>Cruises, overnight on board only</i>	Päivämatkat <i>Same-day visits</i>	Kaikki vapaa-ajan- matkat ulkomaille <i>All leisure trips abroad</i>	
1 693 000	489 000	5 204 000	MATKOJA YHTEENSÄ - Trips total
			Matkan päättymiskuukausi - Trips by month of ending
141 000	24 000	340 000	Tammikuu - January
171 000	16 000	365 000	Helmikuu - February
153 000	15 000	356 000	Maaliskuu - March
169 000	25 000	468 000	Huhtikuu - April
117 000	47 000	427 000	Toukokuu - May
129 000	64 000	475 000	Kesäkuu - June
130 000	64 000	636 000	Heinäkuu - July
138 000	56 000	513 000	Elokuu - August
117 000	38 000	372 000	Syyskuu - September
134 000	61 000	450 000	Lokakuu - October
147 000	44 000	404 000	Marraskuu - November
146 000	34 000	399 000	Joulukuu - December
			Matkan kesto - Number of overnight stays
	489 000	489 000	Ei yöpymisiä - No overnight stays
1 159 000		1 582 000	1 yö - 1 night
513 000		847 000	2 yötä - 2 nights
10 000		384 000	3 yötä - 3 nights
..		234 000	4 yötä - 4 nights
..		155 000	5 yötä - 5 nights
..		248 000	6 yötä - 6 nights
..		633 000	7 yötä - 7 nights
..		250 000	8–13 yötä - 8–13 nights
..		209 000	14 yötä - 14 nights
..		172 000	Vähintään 15 yötä - 15 nights or more
1,4		4,2	Yöpymisiä keskimäärin matkalla - Overnights on average

Ulkomaanmatka tehtiin useimmiten lentäen. Lentokonetta käytettiin noin 1,6 miljoonalla matkalla, mikä on 53 prosenttia kaikista ulkomaanmatkoista. Lentokoneen osuus kasvoi 2 prosenttiyksikköä edellisvuodesta. Laiva oli toiseksi yleisin ulkomaanmatkojen kulkuväline. Noin 952 000 ulkomaanmatkaa tehtiin laivalla. Niistä ainakin joka neljännellä oli mukana henkilö- tai asuntoauto.

Lyhyet, 1–3 yöpymisen matkat, suuntautuivat pääasiassa lähialueille. Ruotsiin ja Viroon lyhyt matka tehtiin useimmiten laivalla tai lautalla, kun taas lyhyet Venäjälle suuntautuneet matkat tehtiin yleensä bussilla tai autolla. Kaikkiaan lyhyistä matkoista laivalla tehtiin 62 prosenttia eli 700 000 matkaa.

Ulkomaan vapaa-ajanmatkoista yli puolet eli lähes 1,6 miljoonaa oli pakettimatkoja, joihin sisältyi matkat kohteeseen ja majoitus. Matkatoimistojen palveluita käytettiin matkan järjestämisessä kaikkiaan 63 prosentilla matkoista. Suoraan majoitusliikkeistä tai liikenteenharjoittajien kautta järjestettiin 27 prosenttia matkoista. Ilman etukäteisvarauksia tehtiin ulkomaanmatkoista 8 prosenttia. (Kuvio 6.)

Pitkiin lomamatkoihin käytettiin rahaa keskimäärin 990 euroa henkilöä kohden, kun mukaan lasketaan matkat kohdemaahan, majoitus- ja ravintolamenot sekä muut menot. Rahaa käytettiin keskimäärin 110 euroa päivässä. Lyhyillä matkoilla rahaa käytettiin keskimäärin 180 euroa päivässä, jolloin koko matkalla kului keskimäärin 350 euroa henkeä kohti.

Yöpymisen kohdemaassa sisältäneistä vapaa-ajanmatkoista 37 prosenttia tehtiin Uudeltamaalta. Tämä on yli yksi matka jokaista 15–74-vuotiasta uusmaalaisesta kohden. Uusmaalaiset tekivätkin ulkomaanmatkoja eniten asukasta kohden – heti ahvenanmaalaisten jälkeen. Ahvenanmaalta tehtiin 51 000 ulkomaanmatkaa, mikä on 2,6 matkaa henkilöä kohden. Kolme neljästä ahvenanmaalaisten tekemästä yöpymisen kohdemaassa sisältäneestä ulkomaanmatkasta suuntautui Ruotsiin. Vähiten näitä vapaa-ajanmatkoja asukasta kohden tehtiin Etelä- ja Pohjois-Pohjanmaalta sekä Kainuusta. (Kuvio 8.)

Taulukko 15. Vapaa-ajanmatkat ulkomaille majoitusmuodon ja kulkuvälineen mukaan vuonna 2004

Table 15. Leisure trips abroad by mode of accommodation and means of transport in 2004

	Pitkät matkat väh. 4 yöpymistä <i>Long trips</i> 4 or more overnights	Lyhyet matkat 1–3 yöpymistä <i>Short trips</i> 1–3 overnights	Yhteensä <i>Total</i>
MATKOJA YHTEENSÄ - Trips total	1 892 000	1 130 000	3 022 000
Matkan pääasiallinen majoitusmuoto - Main mode of accommodation			
Hotelli - Hotel	1 317 000	812 000	2 129 000
Leirintäalue - Camping site	43 000	..	51 000
Lomakylä - Holiday village	..	11 000	19 000
Muu maksullinen majoitus - Other paid accommodation	173 000	65 000	237 000
Maksuton majoitus - Free accommodation	352 000	235 000	587 000
Kulkuväline - Means of transport			
Lentokone - Airplane	1 378 000	216 000	1 594 000
Laiva tai lautta - Ferry, passenger line	252 000	700 000	952 000
Mukana auto - With car	119 000	150 000	269 000
Mukana linja-auto - With bus or coach	34 000	58 000	92 000
Ei kulkuvälinettä mukana - With no means of transport	99 000	492 000	590 000
Henkilö- tai asuntoauto - Passenger car or camper	167 000	111 000	277 000
Linja-auto - Bus or coach	63 000	75 000	138 000
Muu kulkuväline - Other means of transport	32 000	29 000	61 000

Lomamatkojen kohdemaat (Taulukot 16, 17, 18)

Yöpymisen kohdemaassa sisältäneen vapaa-ajanmatkailun alueellinen jakauma pysyi vuonna 2004 pääosin edellisvuosien kaltaisena. Pitkien, vähintään neljän yöpymisen matkojen pääasiallinen kohdealue oli Etelä-Eurooppa ja Itäisen Välimeren maat (Turkki ja Kypros). Tälle alueelle tehtiin 1,9 miljoonasta pitkästä ulkomaanmatkasta 40 prosenttia. Länsi-Eurooppaan suuntautui pitkistä matkoista 15 prosenttia. Suurin osa lyhyistä, 1–3 yöpymisen matkoista suuntautui Venäjälle ja Baltiaan. Tälle alueelle tehtiin yhteensä 742 000 lyhyttä matkaa, mikä on 66 prosenttia kaikista lyhyistä matkoista. Pohjoismaihin suuntautui noin viidesosa lyhyistä matkoista.

Ulkomaan lomamatkojen viisi suosituinta kohdemaata ovat olleet jo useamman vuoden Viro, Espanja, Ruotsi, Venäjä ja Kreikka. Näihin maihin tehtiin vuonna 2004 yhteensä 1,8 miljoonaa matkaa, mikä on 59 prosenttia kaikista ulkomaanmatkoista. Pitkät, vähintään neljän yöpymisen matkat suuntautuvat enimmäkseen Espanjaan. Pitkiä matkoja tehdään runsaasti myös Viroon, Kreikkaan ja Ruotsiin. Lyhyet, 1–3 yöpymisen matkat suuntautuvat pääasiassa lähialueille: Viroon, Ruotsiin ja Venäjälle.

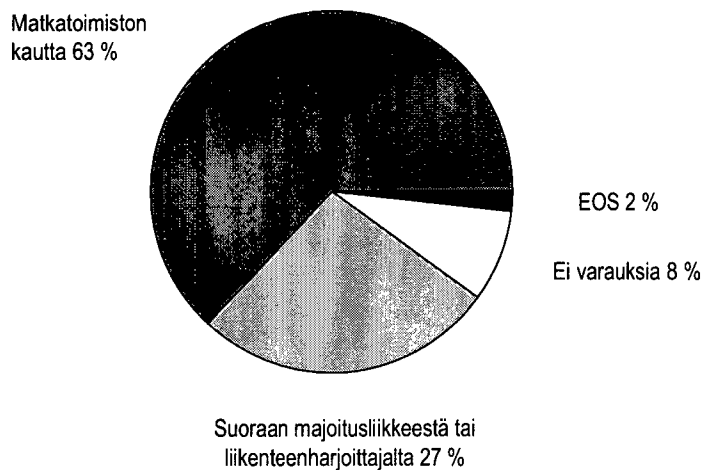
Eniten yöpymisen kohdemaassa sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja tehtiin Viroon. 740 000 matkaa, eli lähes neljännes kaikista ulkomaanmatkoista, suuntautui Viroon. Viroon tehtyjen matkojen määrä kasvoi 10 prosenttia edellisestä vuodesta. Lyhyistä matkoista yli puolet tehtiin Viroon.

Toiseksi suosituin lomamatkojen kohdemaana oli Espanja. Sinne tehtiin 355 000 matkaa. Espanjaan suuntautunut matkailu kasvoi 14 prosenttia edellisestä vuodesta. Pitkistä matkoista melkein joka viides tehtiin Espanjaan. Espanjaan suuntautuneista matkoista 60 prosenttia eli 210 000 matkaa tehtiin Kanarian saarille. Manner-Espanjaan suuntautui 131 000 matkaa ja Baleaareille 14 000 matkaa. Baleaareille suuntautuneilla matkoilla yövyttiin keskimäärin 14,2 kertaa, matkoilla Manner-Espanjaan 10,7 kertaa ja matkoilla Kanarian saarille keskimäärin 8,5 kertaa.

Viron ja Espanjan jälkeen määrällisesti eniten suosiotaan kasvatti Saksa. Sinne tehtiin 123 000 yöpymisen kohdemaassa sisältänyttä vapaa-ajanmatkaa vuonna 2004. Tämä on 36 000 matkaa enemmän kuin vuotta aiemmin.

Kuvio 6. Ulkomaan vapaa-ajanmatkojen (yöp. kohdemaassa) järjestäminen vuonna 2004

Figure 6. Organisation of leisure trips with overnight stays in destination country in 2004

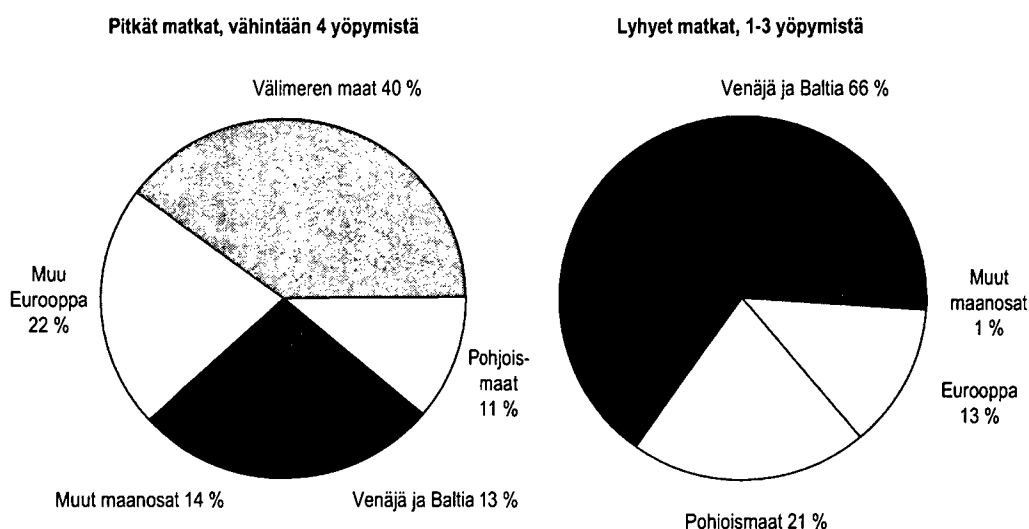

Ruotsiin tehtiin 8 prosenttia enemmän yöpymisen kohdemaassa sisältäneitä matkoja kuin edellisellä vuonna: yhteensä 335 000 matkaa. Ruotsiin tehtyjen matkojen kesto oli keskimäärin 4,5 yöpymistä.

Venäjälle suuntautui 188 000 matkaa. Tämä on 16 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Venäjän-matkoista 72 prosenttia oli lyhyitä matkoja.

Matkailu Kreikkaan kasvoi 21 prosenttia edellisestä vuodesta. Kaikkiaan Kreikkaan tehtiin 154 000 matkaa. Kreikka onkin suomalaisten suosituin rantalomakohde kesäaikaan.

Kuvio 7. Yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat kohdealueen mukaan vuonna 2004
Figure 7. Overnight leisure trips abroad by destination area in 2004

Taulukko 16. Yöpymisen sisältäneiden vapaa-ajanmatkojen suosituimmat kohdemat vuonna 2004
Table 16. The most popular destination countries for overnight leisure trips abroad in 2004

Pitkät matkat, vähintään 4 yöpymistä <i>Long trips with at least 4 overnights</i>		Lyhyet matkat, 1-3 yöpymistä <i>Short trips with 1-3 overnights</i>		Kaikki matkat <i>All trips</i>	
Kohdema <i>Destination country</i>	Matkoja <i>Trips</i>	Kohdema <i>Destination country</i>	Matkoja <i>Trips</i>	Kohdema <i>Destination country</i>	Matkoja <i>Trips</i>
Matkoja yhteensä - Trips total	1 892 000	Matkoja yhteensä - Trips total	1 130 000	Matkoja yhteensä - Trips total	3 022 000
Espanja, ml. Kanarian saaret <i>Spain, incl. the Canary Islands</i>	350 000	Viro - Estonia	570 000	Viro - Estonia	740 000
Viro - Estonia	170 000	Ruotsi - Sweden	196 000	Espanja, ml. Kanarian saaret <i>Spain, incl. the Canary Islands</i>	355 000
Kreikka - Greece	154 000	Venäjä - Russia	135 000	Ruotsi - Sweden	335 000
Ruotsi - Sweden	139 000	Latvia	37 000	Venäjä - Russia	188 000
Saksa - Germany	88 000	Saksa - Germany	36 000	Kreikka - Greece	154 000
Italia - Italy	72 000	Norja - Norway	19 000	Saksa - Germany	123 000
Ranska - France	68 000	Britannia - United Kingdom	17 000	Italia - Italy	87 000
Thaimaa - Thailand	65 000	Tanska - Denmark	16 000	Ranska - France	79 000
Turkki - Turkey	61 000	Alankomaat - Netherlands	16 000	Britannia - United Kingdom	73 000
Britannia - United Kingdom	56 000	Italia - Italy	15 000	Thaimaa - Thailand	65 000

Taulukko 17. Yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat kohtemaittain vuonna 2004

Table 17. Overnight leisure trips abroad by destination country in 2004

	Pitkät matkat, vähintään 4 yöpymistä <i>Long trips, 4 or more overnights</i>		Lyhyet matkat, 1–3 yöpymistä <i>Short trips, 1–3 overnights</i>		Kaikki matkat <i>All trips</i>		Yöpymisiä keskimäärin <i>Overnights on average</i>
	Matkoja <i>Trips</i>	%	Matkoja <i>Trips</i>	%	Matkoja <i>Trips</i>	%	
MATKOJA YHTEENSÄ - Trips total	1 892 000	100	1 130 000	100	3 022 000	100	6,5
EU-15-maat - EU-15 countries	1 048 000	55	331 000	29	1 379 000	46	7,2
EU-25-maat - EU-25 countries	1 360 000	72	965 000	85	2 325 000	77	5,7
Pohjoismaat - Scandinavian countries	201 000	11	233 000	21	433 000	14	4,8
Ruotsi - Sweden	139 000	7	196 000	17	335 000	11	4,5
Norja - Norway	45 000	2	19 000	2	64 000	2	6,2
Tanska - Denmark	15 000	1	16 000	1	32 000	1	5,3
Venäjä ja Baltia - Russia and the Baltic countries	250 000	13	742 000	66	992 000	33	3,1
Viro - Estonia	170 000	9	570 000	50	740 000	24	2,8
Venäjä - Russia	53 000	3	135 000	12	188 000	6	4,0
Latvia	13 000	1	37 000	3	50 000	2	3,4
Liettua - Lithuania	14 000	1			14 000	0	5,0
Etelä-Eurooppa ja Kanarian saaret <i>Southern Europe and the Canary Islands</i>	653 000	35	21 000	2	674 000	22	9,3
Espanja ja Kanarian saaret <i>Spain and the Canary Islands</i>	350 000	18	..		355 000	12	9,5
Kanarian saaret - The Canary Islands	210 000	11			210 000	7	8,5
Manner-Espanja - Mainland Spain	126 000	7	..		131 000	4	10,7
Baleaarit - The Balearics	14 000	1			14 000	0	14,2
Kreikka - Greece	154 000	8			154 000	5	8,3
Italia - Italy	72 000	4	15 000	1	87 000	3	8,1
Portugali ml. Madeira - Portugal incl. Madeira	47 000	2			47 000	2	9,3
Malta	13 000	1			13 000	0	11,4
Itäisen Välimeren maat - East Mediterranean countries	95 000	5			95 000	3	8,0
Turkki - Turkey	61 000	3			61 000	2	8,7
Kypros - Cyprus	29 000	2			29 000	1	6,7
Länsi-Eurooppa - Western Europe	288 000	15	101 000	9	389 000	13	7,0
Saksa - Germany	88 000	5	36 000	3	123 000	4	5,9
Ranska - France	68 000	4	11 000	1	79 000	3	7,6
Britannia - United Kingdom	56 000	3	17 000	2	73 000	2	7,1
Itävalta - Austria	25 000	1	..		29 000	1	7,7
Alankomaat - Netherlands	14 000	1	16 000		31 000	1	6,6
Sveitsi - Switzerland	18 000	1	..		20 000	1	14,2
Irlanti - Ireland	10 000	1	..		15 000	0	5,6
Belgia - Belgium		15 000	0	4,8
Itä- ja Keski-Eurooppa - Central and East Europe	131 000	7	27 000	2	158 000	5	6,6
Bulgaria	49 000	3			49 000	2	7,3
Unkari - Hungary	34 000	2	..		41 000	1	6,4
Tšekki - Czech Republic	22 000	1	10 000	1	32 000	1	5,8
Puola - Poland	12 000	1	..		19 000	1	6,2
Afrikka - Africa	80 000	4			80 000	3	11,2
Egypti - Egypt	51 000	3			51 000	2	8,3
Aasia ja Oseania - Asia and Oceania	113 000	6	..		117 000	4	15,0
Thaimaa - Thailand	65 000	3			65 000	2	16,7
Amerikka - America	81 000	4	..		83 000	3	14,5
Yhdysvallat - USA	54 000	3	..		55 000	2	14,7
Matkalla yöpymisiä vähintään 2 maassa (pl. Suomi) <i>Trips with overnights in 2 or more countries (excluding Finland)</i>	197 000	10	24 000	2	221 000	7	

Taulukko 18. Yöpyymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat ulkomaille vuonna 2004 – vertailua muihin tilastoihin
Table 18. Overnight leisure trips abroad in 2004 – comparison between different statistics

	Tilastokeskus Pitkät matkat, vähintään 4 yöpymistä Statistics Finland Long trips, 4 overnights or more	Suomen matkatoimistoalan liitto ³⁾ Lentäen tehdyt valmismatkat The Association of Finnish Travel Agents ³⁾ Package tours made by airplane	Ilmailulaitos Tilausliikenteen lähtevät matkustajat Civil Aviation Administration Departing charter passengers
		Matkoja Trips	Muutos 2004/2003 Change 2004/2003 %
MATKOJA YHTEENSÄ - Trips total	1 892 000	962 738	9,5
Etelä-Eurooppa ja Kanarian saaret <i>Southern Europe and the Canary Islands</i>	653 000	..	
Espanja ja Kanarian saaret <i>Spain and the Canary Islands</i>	350 000	295 651	-2,9
Kanarian saaret - <i>The Canary Islands</i>	210 000	219 249	3,0
Manner-Espanja - <i>Mainland Spain</i>	126 000	61 948	-17,7
Baleaarit - <i>The Balearics</i>	14 000	14 454	-11,3
Kreikka - <i>Greece</i>	154 000	143 883	1,3
Italia - <i>Italy</i>	72 000	42 474	9,0
Portugali ml. Madeira - <i>Portugal incl. Madeira</i>	47 000	45 979	4,5
Malta	13 000	6 361	110,4
Kroatia - <i>Croatia</i>	10 000	5 013	82,8
Itäisen Välimeren maat - <i>East Mediterranean countries</i>	95 000	..	
Turkki - <i>Turkey</i>	61 000	63 310	33,1
Kypros - <i>Cyprus</i>	29 000	30 603	2,7
Länsi-Eurooppa - <i>Western Europe</i>	288 000	..	
Saksa - <i>Germany</i>	88 000	9 839	48,2
Ranska - <i>France</i>	68 000	18 556	9,2
Britannia - <i>United Kingdom</i>	56 000	7 744	25,6
Itävalta - <i>Austria</i>	25 000	12 906	11,2
Alankomaat - <i>Netherlands</i>	14 000	2 133	38,2
Sveitsi - <i>Switzerland</i>	18 000	1 093	110,6
Irlanti - <i>Ireland</i>	10 000	1 880	89,3
Itä- ja Keski-Eurooppa - <i>Central and East Europe</i>	131 000	..	
Bulgaria	49 000	54 534	14,8
Unkari - <i>Hungary</i>	34 000	17 610	42,1
Tšekki - <i>Czech Republic</i>	22 000	21 570	16,7
Puola - <i>Poland</i>	12 000	4 509	-13,5
Romania	12 000	4 633	..
Aasia, Oseania ja Afrikka - <i>Asia, Oceania and Africa</i>	193 000	..	
Thaimaa - <i>Thailand</i>	65 000	42 830	..
Egypti - <i>Egypt</i>	51 000	40 952	68,9
Tunisia - <i>Tunis</i>	11 000	13 292	29,8
Arabiemiirikunnat - <i>United Arab Emirates</i>	10 000	6 312	38,6
Marokko - <i>Morocco</i>	..	5 825	9,4
Intia - <i>India</i>	..	5 806	26,1
Kiina - <i>China</i>	..	4 635	22,3
Amerikka - <i>America</i>	81 000	..	
Yhdysvallat - <i>USA</i>	54 000	5 448	19,1
Brasilia - <i>Brazil</i>	11 000	10 794	33,9
Dominikaaninen tasavalta - <i>Dominican Republic</i>	..	5 198	..
Pohjoismaat - <i>Scandinavian countries</i>	201 000	..	
Venäjä ja Baltia - <i>Russia and the Baltic countries</i>	250 000	..	

³⁾ Suomen matkatoimistoalan liiton jäsenittään keräämät tiedot lentäen tehdyistä vapaa-ajan valmismatkoista vuonna 2004.
Data collected by the Association of Finnish Travel Agents from its members on package tours with charter flights in 2004.

Suomen matkatoimistotalan liitto (SMAL) tilastoi lentäen tehtyjä vapaa-ajan valmismatkoja ulkomaille. Tiedot kerätään matkatoimistoilta, jotka ovat SMAL:n jäseniä.

SMAL:n tilastojen mukaan vuonna 2004 suomalaiset tekivät 962 738 valmismatkaa ulkomaille. Tämä sisältää myös alle 15-vuotiaiden ja yli 74-vuotiaiden tekemät matkat, jotka puuttuvat Suomalaisten matkailu -tutkimuksesta. Sen sijaan SMAL tilastoi vain valmismatkat eikä tilastoissa näy muilla kulkuvälineillä kuin lentokoneella tehtyjä matkoja. Nämä tiedot sisältyvät Suomalaisten matkailu -tutkimukseen.

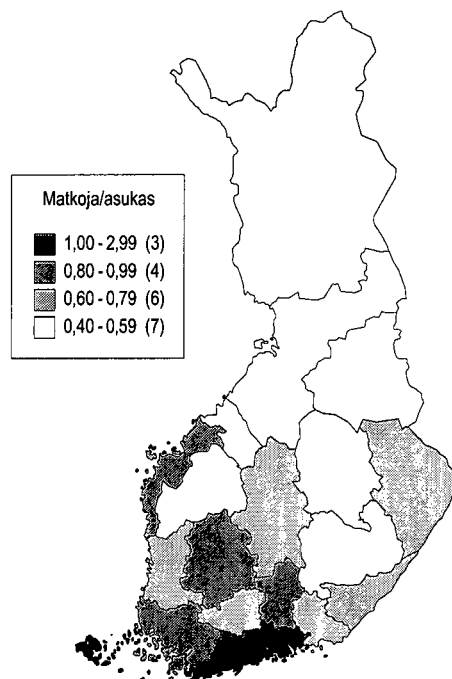
Suomalaisten matkailu -tutkimuksen mukaan vuonna 2004 tehtiin lähes 1,6 miljoonaa pakettimatkaa. Näistä matkoista 933 000 tehtiin lentäen. Pitkiä, vähintään neljä yöpymistä sisältäneitä pakettimatkoja tehtiin noin miljoona, joista 885 000 lentäen.

Ilmailulaitos tilastoi lähteneiden ja saapuneiden lentomatrustajien määriä sekä reitti- että tilauslennolla. Ilmailulaitoksen tilastoista ei käy ilmi matkailijoiden kotimaa eikä matkan tarkoitus, mutta suurin osa tilauslentoliikenteen matkustajista lienee suomalaisia vapaa-ajanmatkailijoita. Vuonna 2004 tilauslentoilla oli lähteviä matkustajia 717 581. Reittiliikenteessä lähteviä matkustajia oli noin 3,8 miljoonaa. Suomalaisten matkailu -tutkimuksen mukaan 15–74-vuotiaat tekivät noin 2 miljoonaa ulkomaanmatkaa lentokoneella, kun mukaan lasketaan vapaa-ajanmatkat, työmatkat sekä päivämattat.

Merenkulkulaitos tilastoi lähteneiden ja saapuneiden laivamatrustajien määriä Suomen satamissa. Tilastoista ei ilmene matkailijan kotimaa eikä matkan tarkoitus. Vuonna 2004 Suomesta lähteviä matkustajia oli Merenkulkulaitoksen tilaston mukaan 8,1 miljoonaa. Näistä lähes 1,6 miljoonaa oli Ahvenanmaalta Ruotsiin lähteneitä matkailijoita. Suurin osa heistä oli mitä luultavimmin ruotsalaisia. Suomalaisten matkailu -tutkimuksen mukaan 15–74-vuotiaat tekivät vuonna 2004 yhteensä 3,4 miljoonaa matkaa laivalla, kun mukaan lasketaan laivalla tehdyt vapaa-ajanmatkat, työmatkat, päivämattat sekä risteilyt.

Kuvio 8. Yöpymisen kohdemaassa sisältäneet vapaa-ajanmatkat asukasta kohden asuin- maakunnittain vuonna 2004

Figure 8. Overnight leisure trips abroad per resident by region of residence in 2004

Vapaa-ajanristeilyt ja -päivämatkat
(Taulukot 14, 20, 21)

Vuonna 2004 suomalaiset tekivät vapaa-ajanristeilyjä 12 prosenttia vähemmän kuin edellisellä vuonna. Risteilyjä tehtiin yhteensä 1,7 miljoonaa. Matka määritellään risteilyksi silloin, kun se sisältää yöpymisiä vain laivalla. Eniten risteilyjä tehtiin helmi-, maaliskuu- ja huhtikuussa.

Vapaa-ajanristeilyistä 59 prosenttia suuntautui Ruotsiin ja 39 prosenttia Viroon. Ruotsiin tehtiin noin miljoona risteilyä ja Viroon 668 000 risteilyä. Vapaa-ajanristeilyistä 494 000 risteilyä oli sellaisia, joiden aikana ei ollut mahdollista poistua laivasta kohdemaassa. Näiden risteilyjen

Taulukko 19. Yöpymissä sisältäneiden vapaa-ajanmatkojen keskimääräiset kustannukset vuonna 2004⁴⁾
Table 19. Average expenses of overnight leisure trips abroad in 2004⁴⁾

	Euro - EUR					
	Pitkät matkat, väh. 4 yöpymistä <i>Long trips, 4 overnights or more</i>		Lyhyet matkat, 1–3 yöpymistä <i>Short trips, 1–3 overnights</i>		Yhteensä <i>Total</i>	
	Per henkilö <i>Per person</i>	Päivässä <i>Per day</i>	Per henkilö <i>Per person</i>	Päivässä <i>Per day</i>	Per henkilö <i>Per person</i>	Päivässä <i>Per day</i>
KAIKKI MATKAT - All trips	990	110	350	180	750	120
EU-15-maat - <i>EU-15 countries</i>	980	110	430	190	850	120
EU-25-maat - <i>EU-25 countries</i>	910	110	360	190	680	120
Pohjoismaat - <i>Scandinavian countries</i>	500	64	310	150	400	84
Venäjä ja Baltia - <i>Russia and the Baltic countries</i>	530	76	310	180	370	120
Etelä-Eurooppa ja Kanarian saaret <i>Southern Europe and the Canary Islands</i>	1 100	120	1 100	120
Itäisen Välimeren maat <i>East Mediterranean countries</i>	890	110	890	110
Länsi-Eurooppa - <i>Western Europe</i>	1 000	120	620	240	920	130
Itä- ja Keski-Eurooppa - <i>Central and East Europe</i>	890	120	790	120
Afrikka - <i>Africa</i>	1 100	98	1 100	98
Aasia ja Oseania - <i>Asia and Oceania</i>	2 000	130	2 000	130
Amerikka - <i>America</i>	1 600	110	1 600	110
Viro - <i>Estonia</i>	500	77	310	190	360	130
Espanja, ml. Kanarian saaret <i>Spain, incl. the Canary Islands</i>	1 100	110	1 100	110
Kanarian saaret - <i>The Canary Islands</i>	1 100	130	1 100	130
Manner-Espanja - <i>Mainland Spain</i>	930	84	920	85
Baleaarit - <i>The Balearics</i>
Ruotsi - <i>Sweden</i>	450	57	300	140	360	81
Venäjä - <i>Russia</i>	290	150	350	88
Kreikka - <i>Greece</i>	980	120	980	120
Saksa - <i>Germany</i>	860	120	830	140
Italia - <i>Italy</i>	1 100	120	1 200	150
Ranska - <i>France</i>	1 100	130	1 100	140
Britannia - <i>United Kingdom</i>	870	120
Thaimaa - <i>Thailand</i>	2 000	120	2 000	120
Norja - <i>Norway</i>	440	70
Turkki - <i>Turkey</i>	930	110	930	110
Pakettimatkat - <i>Package tours</i>	1 100	130	350	200	820	130

⁴⁾ Matkakustannukset sisältävät muun muassa matkat kohdemaahan, majoitus- ja ravintolamenot sekä muut menot matkan aikana.
Travel expenses include such as travel to the destination country, accommodation and restaurant expenditure and other expenditure during the trip.

määrä pieneni 28 prosenttia edellisestä vuodesta. Siitä huolimatta, että risteilyjen määrä laski, niin maissakäyntien määrä nousi prosentin. Maissakäyntejä oli Viroon suuntautuneilla risteilyillä 546 000 ja Ruotsin-risteilyillä 482 000 vuonna 2004.

Risteilyistä 35 prosenttia tehtiin Uudeltamaalta. Asukaslukuun suhteutettuna eniten risteilyjä tehtiin Varsinais-Suomesta ja toiseksi eniten Uudeltamaalta ja Satakunnasta. Vähiten risteilyjä asukasta kohden tehtiin Keski-Pohjanmaalta ja Lapista. (Kuvio 9.)

Risteilymatkoihin kului rahaa keskimäärin noin 230 euroa henkilöä kohden, kun mukaan lasketaan risteilyn hinta sekä menot laivalla ja kohdemaassa. Summa on sama kuin vuotta aiemmin. Risteilyn ja laivamenojen osuus oli 170 euroa ja kohdemaassa kulutettiin keskimäärin 62 euroa.

Päivämatkoja suomalaiset tekivät vuoden 2004 aikana 489 000. Tämä on 80 000 matkaa enemmän kuin edellisenä vuonna. Ainakin kaksi kolmesta matkasta suuntautui Viroon. Ruotsiin tehtiin 93 000 vapaa-ajan päivämatkaa ja Venäjälle 58 000.

Taulukko 20. Vapaa-ajanristeilyjen ja vapaa-ajan päivämatkojen kohdemaat vuonna 2004

Table 20. Overnight leisure cruises and same-day leisure trips by destination country in 2004

	Risteilyt, yöpyminen vain laivalla Cruises, overnight only on board	Päivämatkat Same-day trips
KAIKKI MATKAT - All trips	1 693 000	489 000
Kohdemaat - Destination country		
Ruotsi - Sweden	1 000 000	93 000
Viro - Estonia	668 000	327 000
Venäjä - Russia	12 000	58 000
Muut maat tai tuntematon - Other countries or unknown	14 000	12 000
Mahdollisuus maissakäyntiin - Possibility to visit ashore	1 199 000	
Ruotsissa - In Sweden	589 000	
Virossa - In Estonia	586 000	
Muissa maissa - In other countries	24 000	
Maissakäyntejä - Visits ashore	1 050 000	
Ruotsissa - In Sweden	482 000	
Virossa - In Estonia	546 000	
Muissa maissa - In other countries	23 000	

Taulukko 21. Menot henkilöä kohden vapaa-ajanristeilyillä ja päivämatkoilla vuonna 2004

Table 21. Expenditure per person on leisure cruises and same-day leisure trips in 2004

	Euroa - EUR			Risteilyt, ei maissakäyntä Cruises, no visits ashore
	Kaikki matkat All trips	Ruotsin-matkat Trips to Sweden	Viron-matkat Trips to Estonia	
Menot keskimäärin risteilymatkalla Average expenditure on cruise	230	250	220	170
Risteily ja menot laivalla - Cruise and other expenditure on board	170	190	150	170
Menot kohdemaassa - Expenditure in destination country	62	59	65	
Menot keskimäärin päivämatkalla Average expenditure on same-day trips				
Menot kohdemaassa - Expenditure in destination country	100	83	110	

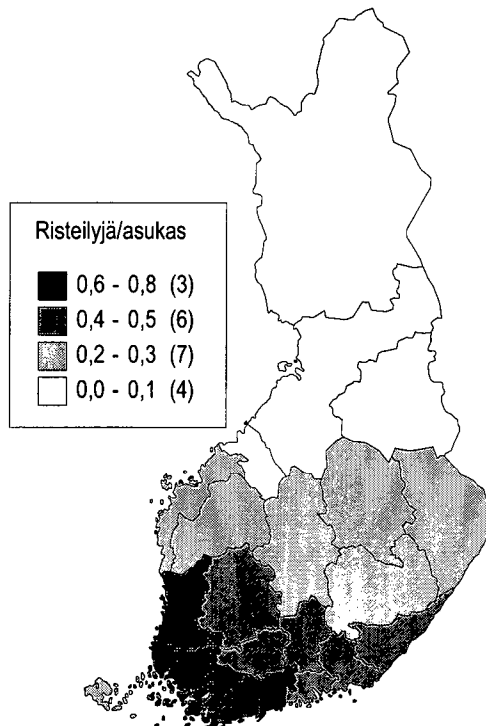
Vapaa-ajanmatkailu lähialueille
(Taulukko 22)

Suomen lähialueille suuntautui vuonna 2004 lähes 3,6 miljoonaa vapaa-ajanmatkaa. Määrä on sama kuin edellisvuonna. Mukaan on laskettu päivämatkat, risteilyt ja kohdemaassa yöpymisen sisältäneet matkat, joiden kohteena oli Venäjä, Ruotsi, Norja, Tanska tai jokin Baltian maista.

Suomen lähialueille tehtiin 10 prosenttia edellisvuotta enemmän sellaisia ulkomaanmatkoja, joiden aikana yövyttiin kohdemaassa. Näitä matkoja tehtiin vuonna 2004 yli 1,4 miljoonaa. Näiden matkojen lisäksi päiväkäyntejä tehtiin yli 1,5 miljoonaa. Päiväkäyntien määrä kasvoi 7 prosenttia edellisestä vuodesta. Päiväkäynneissä ovat mukana maissakäynnit risteilyjen yhteydessä sekä sellaiset päivämatkat, joiden aikana ei yövytty. Sellaisia risteilyjä, joiden aikana ei käyty kohdemaassa, tehtiin 642 000.

Kohdemaassa yöpymisen sisältäneillä Ruotsiin tehdyillä matkoilla yövyttiin keskimäärin 4,5 kertaa ja Viroon tehdyillä matkoilla 2,8 kertaa. Ruotsin-matkat ovat usein vierailumatkoja, sillä ainakin joka toisella matkalla yövytään ilmaismajoituksessa. Hotelli oli pääasiallinen majoitusmuoto lähes joka kolmannella Ruotsin-matkalla. Viroon suuntautuneilla matkoilla yövyttiin pääasiassa hotelleissa. Noin 79 prosenttia kohdemaassa yöpymisen sisältäneistä Viron-matkoista oli hotellimatkoja. Ilmaismajoituksessa yövyttiin noin 16 prosentissa Viron-matkoja.

Kuvio 9. Vapaa-ajanristeilyjä asukasta kohden asuinmaakunnittain vuonna 2004
Figure 9. Overnight leisure cruises per resident by region of residence in 2004

Ulkomaan vapaa-ajanmatkoja tehneet henkilöt taustatekijöiden mukaan (Taulukko 23)

Kohdemaassa yöpymisen sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja tehneiden 15–74-vuotiaiden suomalaisten määrä kasvoi 7 prosenttia. Ainakin yhden tällaisen matkan teki 1,6 miljoonaa henkilöä eli 41 prosenttia 15–74-vuotiaasta väestöstä. Matkan tehneistä miehiä oli 809 000 ja naisia 818 000.

Ikäryhmittäin tarkasteltuna eniten lomamatkoja väestömäärään suhteutettuna tekivät 45–54-vuotiaat. Tästä ikäryhmästä 46 prosenttia teki ainakin yhden ulkomaanmatkan vuoden 2004 aikana. Vähiten matkoja tekivät 65–74-vuotiaat, joista kuitenkin joka kolmas teki ainakin yhden ulkomaille suuntautuneen matkan.

Korkea-asteen koulutuksen saaneista ainakin joka toinen matkusti ulkomaille vuonna 2004. Keskiasteen koulutuksen suorittaneista vapaa-ajanmatkoja ulkomaille teki 37 prosenttia ja perusasteen koulutuksen suorittaneista 36 prosenttia.

Matkailuaktiivisuus riippui myös asuinalueen tyypistä. Pääkaupunkiseudun väestöstä yli puolet teki ulkomaanmatkoja, kun taas maaseutumaisten kuntien väestöstä vain joka neljäs matkusti ulkomaille.

Yksin asuvat kävivät vuonna 2004 hieman harvemmin lomamatkoilla kuin parit ja perheelliset. Yhden hengen kotitalouksissa asuvista matkan tehneitä oli runsas kolmannes, kun taas muista ainakin kaksi viidestä teki yöpymisen sisältäneen ulkomaanmatkan.

Sosioekonomisen aseman mukaan aktiivisimmin yöpymisen sisältäneitä ulkomaanmatkoja tekivät ylemmät toimihenkilöt. Heistä 382 000 teki matkoja, mikä on 64 prosenttia kaikista ylemmistä toimihenkilöistä. Yrittäjistä matkoja teki 49 prosenttia ja alemmista toimihenkilöistä 47 prosenttia. Väestömäärään suhteutettuna vähiten matkoja tekivät maanviljelijät ja muiden kotona olevien ryhmään kuuluvat henkilöt (esim. äitiyslomalla ja hoitovapaalla olevat sekä työttömät).

Risteilymatkoja tehneiden määrä vuonna 2004 oli 6 prosenttia pienempi kuin edellisvuonna. Joko vapaa-ajan- tai työristeilyn tehneitä oli noin 1,3 miljoonaa eli 32 prosenttia 15–74-vuotiaasta väestöstä. Vuositutkimuksessa ei erotella vapaa-ajan- ja työristeilyn tehneitä henkilöitä.

Taulukko 22. Vapaa-ajanmatkailu lähialueille vuonna 2004

Table 22. Leisure trips to the neighbouring countries in 2004

	Matkoja - Trips						Yhteensä Total
	Ruotsiin To Sweden	Viroon To Estonia	Venäjälle To Russia	Norjaan To Norway	Tanskaan To Denmark	Latviaan ja Liettuaan To Latvia and Lithuania	
MATKOJA YHTEENSÄ - Trips total	1 428 000	1 734 000	258 000	74 000	32 000	73 000	3 598 000
Maissakäyntejä yhteensä - Visits ashore total	909 000	1 612 000	256 000	74 000	32 000	73 000	2 956 000
Yöpyminen kohdemaassa - Overnight in destination country	335 000	740 000	188 000	64 000	32 000	64 000	1 423 000
Päiväkäynnit - Day visits	574 000	872 000	68 000	10 000	1 533 000
Päivämatkat (ei yöpymistä) - Same-day visits (no overnights)	93 000	327 000	58 000	10 000	488 000
Maissakäyntejä yöpymisen sisältäneen risteilyn yhteydessä Visits ashore during cruise with overnight on board	482 000	546 000	10 000	1 046 000
Risteilyt ilman maissakäyntejä - Cruises without visits ashore	518 000	122 000	642 000

Vuonna 2004 suhteellisesti eniten risteilyjä tekivät 15–24-vuotiaat. Heistä 36 prosenttia teki ainakin yhden risteilyn. Vähiten risteilyjä tekivät 65–74-vuotiaat, joista risteilyn teki noin joka neljäs.

Koulutustaustalla ei ole samanlaista merkitystä risteilyaktiivisuuteen kuin ulkomaan vapaa-ajanmatkoihin. Korkea-asteen koulutuksen suorittaneista 35 prosenttia teki ainakin yhden risteilymatkan vuonna 2004. Keskiasteen koulutuksen suorittaneista risteilymatkan teki 32 prosenttia ja perusasteen koulutuksen suorittaneista 30 prosenttia.

Taulukko 23. Yöpymisen sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja ulkomaille tehneet 15–74-vuotiaat vuonna 2004
Table 23. Persons aged 15 to 74 with overnight leisure trips abroad in 2004

	MATKAT, JOISSA YÖPYMINEN KOHDEMAASSA					
	<i>Trips with overnight stay in destination country</i>					
	Pitkät matkat, väh. 4 yöpymistä <i>Long trips (4 or more overnights)</i>		Lyhyet matkat, 1–3 yöpymistä <i>Short trips (1–3 overnights)</i>		Kaikki matkat <i>All trips</i>	
	Henkilöitä <i>Persons</i>	% väestöstä <i>% of population</i>	Henkilöitä <i>Persons</i>	% väestöstä <i>% of population</i>	Henkilöitä <i>Persons</i>	% väestöstä <i>% of population</i>
HENKILÖITÄ YHTEENSÄ - Number of persons	1 178 000	30	857 000	22	1 626 000	41
Sukupuoli - Sex						
Mies - Male	557 000	28	417 000	21	809 000	41
Nainen - Female	621 000	32	440 000	22	818 000	42
Ikä - Age						
15 - 24	209 000	32	116 000	18	265 000	41
25 - 34	204 000	32	136 000	21	270 000	42
35 - 44	194 000	26	189 000	25	299 000	40
45 - 54	258 000	33	206 000	26	362 000	46
55 - 64	213 000	32	140 000	21	281 000	43
65 - 74	100 000	23	69 000	16	149 000	34
Koulutus - Education						
Perusaste - Lower secondary education	331 000	25	236 000	18	467 000	36
Keskiaste - Upper secondary education	442 000	27	316 000	20	606 000	37
Korkea-aste - Tertiary education	404 000	40	305 000	30	553 000	55
Asuinalue - Area of residence						
Pääkaupunkiseutu <i>Helsinki area (includes Helsinki, Espoo, Vantaa and Kauniainen)</i>	328 000	43	247 000	33	421 000	56
Muut kaupunkimaiset kunnat - Other urban municipalities	552 000	32	371 000	22	754 000	44
Taajaan asutut kunnat - Semi-urban municipalities	164 000	25	126 000	19	238 000	37
Maaseutumaiset kunnat - Rural municipalities	134 000	17	113 000	14	213 000	27
Kotitaloustyyppi - Type of household						
Yksinasuvat - Singles	216 000	26	158 000	19	306 000	36
Lapsiperheet (alle 15-vuotiaita lapsia) <i>Families with children aged under 15</i>	317 000	28	278 000	25	472 000	42
Muut kotitaloudet - Other households	644 000	33	421 000	22	848 000	43
Sosioekonominen asema - Socio-economic group						
Yrittäjät - Self-employed persons, employers	85 000	35	58 000	24	120 000	49
Ylemmät toimihenkilöt - Upper salaried employees	280 000	47	220 000	37	382 000	64
Alemmat toimihenkilöt - Lower salaried employees	258 000	35	194 000	27	343 000	47
Työntekijät - Manual workers	151 000	20	126 000	16	234 000	30
Maanviljelijät - Farmers	15 000	18	16 000	20
Opiskelijat ja koululaiset - Students and schoolchildren	147 000	34	80 000	18	190 000	44
Eläkeläiset - Retired persons, pensioners	178 000	24	120 000	16	250 000	33
Muut kotona olevat - Other economically not active	48 000	18	43 000	16	73 000	27
Muu tai tuntematon - Other or unknown	16 000	34	18 000	38

Noin 40 prosenttia pääkaupunkiseutulaisista teki vähintään yhden risteilymatkan vuonna 2004. Muissa kaupunkimaisissa kunnissa ja taajaan asutuissa kunnissa asuvista henkilöistä joka kolmas teki risteilyn. Maaseutumaisissa kunnissa asuvista noin joka viides teki risteilyn.

Risteilyaktiivisuus ei oleellisesti poikennut eri kotitalousryhmien välillä. Kunkin kotitaloustyyppin edustajista - yksinasuvista, lapsiperheeseen tai muuhun kotitalouteen kuuluvista - noin joka kolmas teki risteilymatkan.

Vuonna 2004 väestömäärään suhteutettuna vähiten risteilyjä tekivät maanviljelijät ja eläkeläiset. Sosioekonomisen taustan mukaan eniten vapaa-ajan risteilymatkoja tekivät alemmat toimihenkilöt.

RISTEILYT, YÖPYMINEN VAIN		15–74-vuotias väestö			
LAIVASSA (ml. työ- ja kokousristeilyt)		Population aged 15 to 74			
<i>Overnight cruises abroad (incl. business and professional cruises)</i>					
Henkilöitä	% väestöstä				
<i>Persons</i>	<i>% of population</i>				
1 266 000	32	3 931 000		HENKILÖITÄ YHTEENSÄ - Number of persons	
				Sukupuoli - Sex	
				Mies - Male	
				Nainen - Female	
				Ikä - Age	
				15 - 24	
				25 - 34	
				35 - 44	
				45 - 54	
				55 - 64	
				65 - 74	
				Koulutus - Education	
				Perusaste - Lower secondary education	
				Keskiaste - Upper secondary education	
				Korkea-aste - Tertiary education	
				Asuinalue - Area of residence	
				Pääkaupunkiseutu	
				<i>Helsinki area (includes Helsinki, Espoo, Vantaa and Kauniainen)</i>	
				Muut kaupunkimaiset kunnat - Other urban municipalities	
				Taajaan asutut kunnat - Semi-urban municipalities	
				Maaseutumaiset kunnat - Rural municipalities	
				Kotitaloustyyppi - Type of household	
				Yksinasuvat - Singles	
				Lapsiperheet (alle 15-vuotiaita lapsia)	
				<i>Families with children aged under 15</i>	
				Muut kotitaloudet - Other households	
				Sosioekonominen asema - Socio-economic group	
				Yrittäjät - Self-employed persons, employers	
				Ylemmät toimihenkilöt - Upper salaried employees	
				Alemmat toimihenkilöt - Lower salaried employees	
				Työntekijät - Manual workers	
				Maanviljelijät - Farmers	
				Opiskelijat ja koululaiset - Students and schoolchildren	
				Eläkeläiset - Retired persons, pensioners	
				Muut kotona olevat - Other economically not active	
				Muu tai tuntematon - Other or unknown	
234 000	36	651 000			
211 000	33	637 000			
260 000	35	747 000			
233 000	29	792 000			
227 000	34	660 000			
100 000	23	445 000			
396 000	30	1 305 000			
521 000	32	1 619 000			
350 000	35	1 008 000			
302 000	40	759 000			
586 000	34	1 727 000			
211 000	32	649 000			
168 000	21	797 000			
239 000	28	847 000			
383 000	34	1 128 000			
644 000	33	1 956 000			
85 000	35	243 000			
198 000	33	600 000			
283 000	39	731 000			
251 000	33	771 000			
17 000	21	81 000			
134 000	31	433 000			
192 000	25	757 000			
91 000	34	266 000			
16 000	33	49 000			

Työ- ja kokousmatkailu vuonna 2004

Kotimaan työmatkat

(Taulukot 24, 26)

Kotimaassa tehtiin yöpymisen sisältäneitä työ- ja kokousmatkoja vuonna 2004 yhteensä 3,4 miljoonaa, mikä on 3 prosenttia eli 110 000 matkaa edellisvuotta enemmän. Pitkien, vähintään 4 yöpymistä sisältävien työmatkojen määrä kasvoi neljänneksellä eli 67 000 matkalla edellisvuodesta. Pitkät työmatkat kotimaassa sisälsivät keskimäärin 5,5 yöpymistä. Eniten työmatkoja tehtiin huhti–toukokuussa ja loka–marraskuussa. Naisten tekemien työmatkojen osuus oli 26 prosenttia ja se on 5 prosenttiyksikköä edellisvuotta pienempi.

Kotimaan työmatkoilla yövyttiin eniten hotelleissa. Hotelli oli pääasiallisena majoitusmuotona 2,7 miljoonalla matkalla eli lähes neljällä työmatkalla viidestä. Maksuton majoitus oli pääasiallisena majoitusmuotona 505 000 matkalla eli 15 prosentissa matkoista. (Kuvio 10.)

Työmatkat tehtiin pääasiassa autolla. Kahdella työmatkalla kolmesta kulkuvälineenä oli auto. Junaa ja lentokonetta käytettiin kumpaakin vajaan 15 prosentissa matkoista. (Kuvio 11.)

Kotimaan työmatkoilla kustannukset olivat keskimäärin 230 euroa henkilöä kohden, kun mukaan lasketaan matkustus-, majoitus- ja muut menot. Rahaa käytettiin keskimäärin 120 euroa päivässä.

Taulukko 24. Työ- ja kokousmatkat päättymiskuukauden ja keston mukaan vuonna 2004

Table 24. Business and professional trips by month of ending and number of overnights in 2004

	Kotimaanmatkat, sisältää yöpymisen <i>Overnight domestic trips</i>	Ulkomaanmatkat, yöp. kohdemaassa <i>Overnight trips abroad</i>	Risteilyt, yöp. vain laivassa <i>Cruises, overnight on board only</i>	Päivämatkat ulkomaille <i>Same-day visits abroad</i>	Kaikki työ- ja kokousmatkat <i>All business and professional trips</i>
MATKOJA YHTEENSÄ - Trips total	3 443 000	949 000	134 000	126 000	4 652 000
Matkan päättymiskuukausi <i>Trips by month of ending</i>					
Tammikuu - January	302 000	57 000	..	16 000	383 000
Helmikuu - February	291 000	77 000	10 000	..	383 000
Maaliskuu - March	333 000	88 000	18 000	..	444 000
Huhtikuu - April	359 000	108 000	13 000	..	487 000
Toukokuu - May	374 000	100 000	..	18 000	500 000
Kesäkuu - June	195 000	53 000	..	18 000	268 000
Heinäkuu - July	151 000	42 000	..	12 000	210 000
Elokuu - August	188 000	59 000	256 000
Syyskuu - September	305 000	94 000	14 000	..	421 000
Lokakuu - October	370 000	111 000	19 000	10 000	511 000
Marraskuu - November	361 000	114 000	15 000	15 000	506 000
Joulukuu - December	214 000	47 000	14 000	..	284 000
Matkan kesto - Number of overnight stays					
Ei yöpymisiä - No overnight stays				126 000	126 000
1 yö - 1 night	1 944 000	229 000	91 000		2 265 000
2 yötä - 2 nights	864 000	228 000	42 000		1 134 000
3 yötä - 3 nights	285 000	171 000			456 000
4–7 yötä - 4–7 nights	319 000	241 000			560 000
Vähintään 8 yötä - 8 nights or more	32 000	79 000			111 000
Yöpymisiä keskimäärin matkalla <i>Overnights on average</i>	1,9	4,2	1,3		2,3

Ulkomaan työmatkat

(Taulukot 24-27)

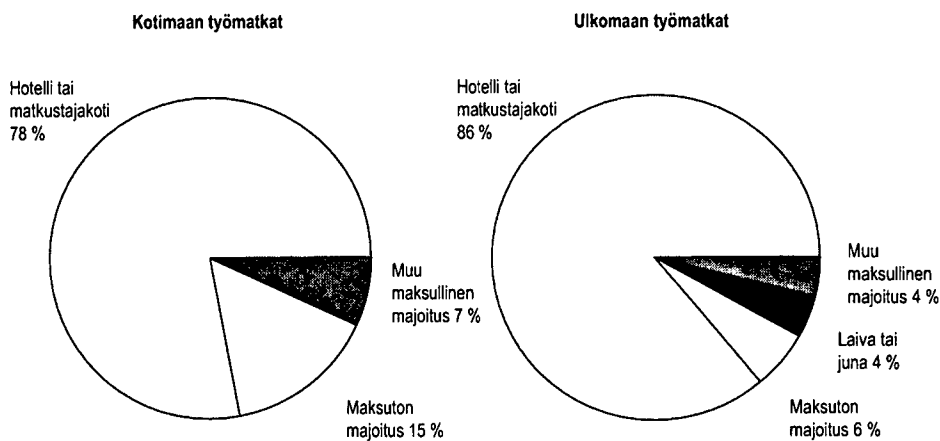
Suomalaiset tekivät vuonna 2004 ulkomaille yhteensä 1,2 miljoonaa työmatkaa eli 3 prosenttia enemmän kuin vuonna 2003. Ulkomaan työmatkoista pääosa oli yöpymisen kohdemaassa sisältäneitä matkoja. Sekä risteilyjen että päivamatkojen osuus ulkomaanmatkailusta oli kymmenisen prosenttia. Euroopan unionin laajenemisen myötä työmatkat Viroon muuttivat muotoaan. Laitavyöpyemisten sijaan suomalaiset olivat mieluummin yötä Virossa tai palasivat samana päivänä Suomeen.

Yöpymisen kohdemaassa sisältäneet työmatkat

Työ- ja kokousmatkoja, joiden aikana yövyttiin ulkomailla, tehtiin 949 000, mikä on 7 prosenttia edellisvuotta enemmän. Kaksi kolmesta ulkomaan työmatkasta oli 1–3 yöpymisen matkoja. Keskimäärin ulkomaan työmatkoilla yövyttiin kuitenkin 4,2 kertaa. Eniten matkoja tehtiin keväällä (huhti- ja toukokuussa) ja syksyllä (loka- ja marraskuussa).

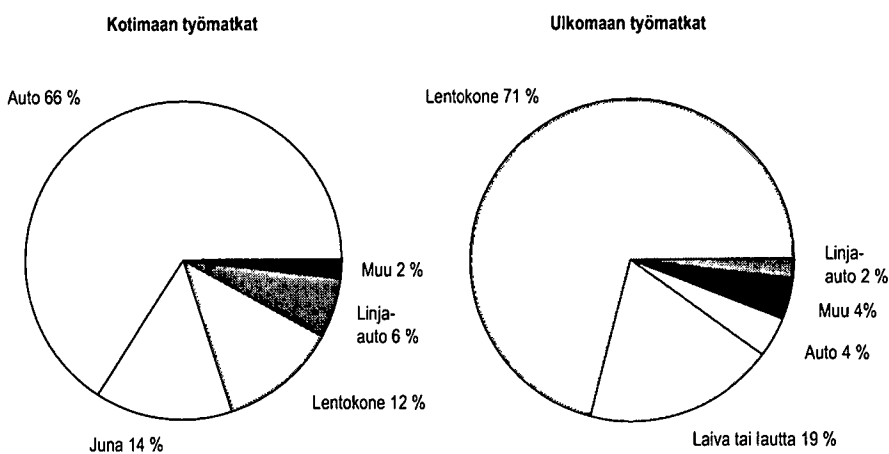
Kuvio 10. Työ- ja kokousmatkat majoitusmuodon mukaan vuonna 2004

Figure 10. Business and professional trips by mode of accommodation in 2004

Kuvio 11. Työ- ja kokousmatkat käytetyn kulkuvälineen mukaan vuonna 2004

Figure 11. Business and professional trips by means of transport in 2004

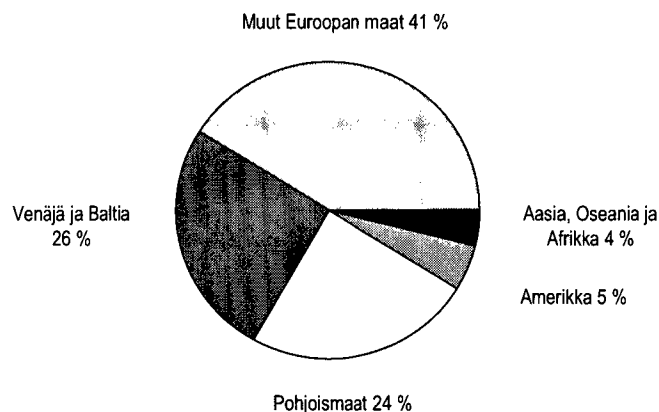
Eniten yöpymisen kohdemaassa sisältäneitä työmatkoja tehtiin Ruotsiin, Viroon ja Saksaan. Ruotsiin suuntautui 170 000 matkaa. Se on 23 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Viroon tehtiin 146 000 työmatkaa eli 28 prosenttia edellisvuotta enemmän. Saksaan tehtiin 108 000 työmatkaa, mikä on 9 prosenttia vähemmän kuin edellisellä vuonna.

Ulkomaan työ- ja kokousmatkoista 56 prosenttia tehtiin vanhoihin EU-maihin (EU-15) ja 22 prosenttia suuntautui uusiin EU-maihin. Venäjän ja Baltian alueen työmatkailu kasvoi 32 prosenttia. Amerikan mantereelle suuntautunut työmatkailu lisääntyi 79 prosenttia. Työmatkailu Aasiaan, Oseaniaan ja Afrikkaan laski 22 prosenttia edellisestä vuodesta.

Hotelli oli ulkomaan työmatkoilla käytetyin majoitusmuoto. Hotelleissa yövyttiin 816 000 matkalla, mikä on 86 prosenttia kaikista ulkomaan työmatkoista. Maksutonta majoitusta käytettiin 6 prosentilla työmatkoista. (Kuvio 10.)

Eniten käytetty kulkuväline yöpymisen kohdemaassa sisältäneillä työmatkoilla oli lentokone. Sitä käytettiin noin 672 000 matkalla, mikä on 71 prosenttia kaikista ulkomaanmatkoista. Lentäen tehtyjen työmatkojen määrä nousi 4 prosenttia edellisestä vuodesta. Laivalla tehtiin 181 000 työmatkaa, mikä on 19 prosenttia kaikista työmatkoista. Laivalla tehdyt työmatkat lisääntyivät 20 prosenttia. (Kuvio 11.)

Kuvio 12. Työ- ja kokousmatkat (yöp. kohdemaassa) kohdealueen mukaan vuonna 2004
Figure 12. Overnight business and professional trips abroad by destination area in 2004

Työristeilyt ja -päivämatkat

Jos työmatkan aikana on yövytty ainoastaan laivalla, luokitellaan se työristeilyksi. Työhön liittyviä risteilyjä tehtiin vuonna 2004 noin 134 000, mikä on 28 prosenttia vähemmän kuin edeltävänä vuonna. Viron työristeilyt vähenivät 19 prosenttia ja Ruotsiin tehdyt työristeilyt 33 prosenttia. Viroon tehtiin yhteensä 69 000 työristeilyä ja Ruotsiin 60 000. Työristeilyistä 75 prosenttia, eli 100 000, oli laivalla pidettyjä kokouksia tai seminaareja. Työ- ja kokousristeilyjä tehtiin eniten lokakuussa. Risteilyjä tehtiin tuolloin 19 000. Työhön liittyviä risteilyjä tehtiin vähiten kesällä.

Ulkomaille tehtiin 126 000 työhön liittyvää päivämatkaa, eli 26 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Viroon tehtiin 53 000 matkaa ja Ruotsiin 42 000. Viron-päivämatkojen määrä nousi 112 prosenttia ja Ruotsin-päivämatkojen määrä laski 7 prosenttia. Päivämatkoista 52 prosenttia tehtiin lentäen ja 28 prosenttia laivalla. Eniten näitä alle vuorokauden kestäneitä työmatkoja tehtiin touko- ja kesäkuussa.

Taulukko 25. Ulkomaille tehdyt työ- ja kokousmatkat kohdemaan mukaan vuonna 2004

Table 25. Business and professional trips abroad by destination country in 2004

	Matkat, joissa yöpyminen kohdemaassa <i>Overnight trips abroad</i>		Risteilyt, yöp. vain laivassa <i>Cruises, overnight on board only</i>	Päivämatkat ulkomaille <i>Same-day visits abroad</i>	Kaikki työ- ja kokousmatkat ulkomaille <i>All business and professional trips abroad</i>
	Matkoja <i>Trips</i>	Yöpymisä keskimäärin <i>Overnights on average</i>			
MATKOJA YHTEENSÄ - Trips total	949 000	4,2	134 000	126 000	1 209 000
EU-15-maat - EU-15 countries	533 000	4,4	60 000	58 000	650 000
EU-25-maat - EU-25 countries	744 000	3,8	129 000	110 000	983 000
Pohjoismaat - Scandinavian countries	232 000	3,5	60 000	56 000	348 000
Ruotsi - Sweden	170 000	3,8	60 000	42 000	272 000
Tanska - Denmark	32 000	39 000
Norja - Norway	28 000	35 000
Venäjä ja Baltian maat - Russia and the Baltic countries	250 000	2,7	74 000	63 000	387 000
Viro - Estonia	146 000	1,8	69 000	53 000	268 000
Venäjä - Russia	81 000	4,2	..	10 000	96 000
Latvia	14 000	14 000
Muut Euroopan maat - Other European countries	387 000	4,8	395 000
Saksa - Germany	108 000	3,2	111 000
Britannia - United Kingdom	47 000	48 000
Belgia - Belgium	32 000	36 000
Espanja - Spain	32 000	32 000
Italia - Italy	32 000	32 000
Alankomaat - Netherlands	22 000	22 000
Ranska - France	21 000	21 000
Unkari - Hungary	19 000	19 000
Itävalta - Austria	18 000	18 000
Puola - Poland	13 000	13 000
Amerikka - America	43 000	43 000
Yhdysvallat - USA	33 000	33 000
Aasia, Oseania ja Afrikka - Asia, Oceania and Africa	36 000	36 000

Taulukko 26. Menot yöpymisen sisältäneillä työ- ja kokousmatkoilla vuonna 2004

Table 26. Expenditure on overnight business and professional trips in 2004

	Euroa - EUR		
	Kotimaanmatkat, sisältää yöpymisen <i>Overnight domestic trips</i>	Ulkomaanmatkat, yöp. kohdemaassa <i>Overnight trips abroad</i>	Risteilyt, yöp. vain laivassa <i>Cruises, overnight on board only</i>
Matkan menot keskimäärin henkilöä kohden <i>Average expenditure per person</i>	230	930	190
Menot keskimäärin päivässä - <i>Average expenditure per day</i>	120	220	140

Työ- tai kokousmatkan tehneet henkilöt

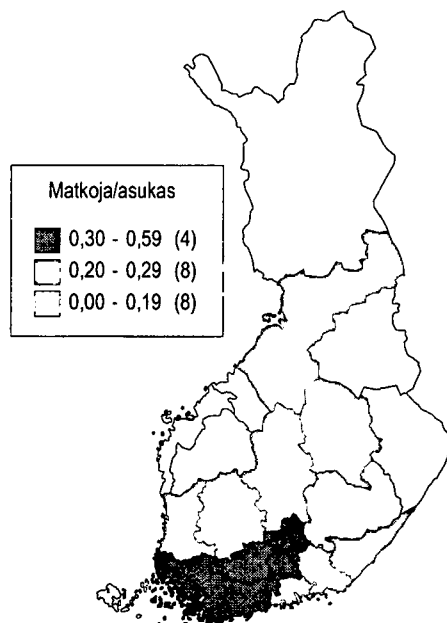
(Taulukko 28)

Vuonna 2004 ainakin yhden työ- tai kokousmatkan joko kotimaassa tai ulkomaille teki noin 887 000 henkilöä. Työ- ja kokousmatkoja kotimaassa tehneitä oli 751 000 henkilöä eli melkein viidesosa 15–74-vuotiaista. Ulkomaille työ- ja kokousmatkoja teki 373 000 henkilöä eli 9 prosenttia väestöstä.

Joka neljäs mies teki jonkin työmatkan, kun taas naisista niitä teki vain joka viides. Ikäryhmänsä kokoon suhteutettuna eniten työmatkoja tekivät 35–44-vuotiaat. Tästä ikäryhmästä 38 prosenttia teki työmatkan.

Kuvio 13. Ulkomaan työ- ja kokousmatkat asukasta kohden asuinmaakunnan mukaan vuonna 2004

Figure 13. Business and professional trips abroad per resident by region of residence in 2004

Taulukko 27. Työ- ja kokousmatkat lähialueille vuonna 2004

Table 27. Business and professional trips to the neighbouring countries in 2004

	Matkoja - Trips						Yhteensä Total
	Ruotsiin To Sweden	Viroon To Estonia	Venäjälle To Russia	Norjaan To Norway	Tanskaan To Denmark	Latviaan ja Liettuaan To Latvia and Lithuania	
MATKOJA YHTEENSÄ - Trips total	272 000	268 000	96 000	35 000	39 000	23 000	733 000
Maissakäyntejä yhteensä - Visits ashore total	235 000	241 000	96 000	35 000	39 000	23 000	669 000
Yöpyminen kohdemaassa - Overnight in destination country	170 000	146 000	81 000	28 000	32 000	23 000	480 000
Päiväkäynnit - Day visits	65 000	95 000	15 000	189 000
Päivämatkat (ei yöpymistä) - Same-day visits	42 000	53 000	10 000	119 000
Maissakäyntejä yöpymisen sisältäneen risteilyn yhteydessä Visits ashore during cruise with overnight on board	23 000	42 000	70 000
Risteily ilman maissakäyntejä - Cruises without visits ashore	37 000	27 000	64 000

Koulutus ja sosioekonominen asema vaikuttavat työmatkailun yleisyyteen. Korkea-asteen koulutuksen saaneista 46 prosenttia teki ainakin yhden työmatkan. Keski-asteen koulutuksen suorittaneista matkoja teki joka viides ja perusasteen koulutuksen suorittaneista 8 prosenttia. Ylemmistä toimihenkilöistä työmatkoja teki 63 prosenttia. Alemmista toimihenkilöistä 31 prosenttia ja yrittäjistä 30 prosenttia teki työmatkoja. Muut tekivät työmatkoja selvästi harvemmin.

Suhteellisesti eniten työmatkoja tekivät pääkaupunkiseudulla asuvat, heistä 28 prosenttia teki ainakin yhden työmatkan. Lapsiperheissä elävät tekivät työmatkoja todennäköisemmin kuin muut. Perheellisistä joka kolmas teki koti- tai ulkomaan työmatkan vuonna 2004.

Taulukko 28. Yöpymisen sisältäneitä työ- ja kokousmatkoja (pl. risteilyt) tehneet 15–74-vuotiaat vuonna 2004

Table 28. Persons aged 15 to 74 with overnight business and professional trips (excluding cruises) in 2004

	Kotimaassa Domestic trips		Ulkomaille Outbound trip		Kotimaassa tai ulkomaille Domestic or outbound trip		15–74-vuotias väestö Population aged 15 to 74
	Henkilöitä Persons	% väestöstä % of population	Henkilöitä Persons	% väestöstä % of population	Henkilöitä Persons	% väestöstä % of population	
HENKILÖITÄ YHTEENSÄ - Number of persons	751 000	19	373 000	9	887 000	23	3 931 000
Sukupuoli - Sex							
Mies - Male	449 000	23	243 000	12	527 000	27	1 962 000
Nainen - Female	303 000	15	130 000	7	360 000	18	1 969 000
Ikä - Age							
15 - 24	40 000	6	18 000	3	54 000	8	651 000
25 - 34	162 000	25	88 000	14	192 000	30	637 000
35 - 44	237 000	32	120 000	16	281 000	38	747 000
45 - 54	206 000	26	91 000	12	230 000	29	792 000
55 - 64	93 000	14	54 000	8	113 000	17	660 000
65 - 74	14 000	3	16 000	4	445 000
Koulutus - Education							
Perusaste - Lower secondary education	79 000	6	40 000	3	106 000	8	1 305 000
Keskiaste - Upper secondary education	276 000	17	130 000	8	321 000	20	1 619 000
Korkea-aste - Tertiary education	396 000	39	203 000	20	460 000	46	1 008 000
Asuinalue - Area of residence							
Pääkaupunkiseutu <i>Helsinki area (includes Helsinki, Espoo, Vantaa and Kauniainen)</i>	162 000	21	126 000	17	213 000	28	759 000
Muut kaupunkimaiset kunnat - Other urban municipalities	358 000	21	147 000	8	389 000	23	1 727 000
Taajaan asutut kunnat - Semi-urban municipalities	105 000	16	47 000	7	127 000	20	649 000
Maaseutumaiset kunnat - Rural municipalities	127 000	16	54 000	7	157 000	20	797 000
Kotitaloustyyppi - Type of household							
Yksinasuvat - Singles	133 000	16	55 000	7	149 000	18	847 000
Lapsiperheet (alle 15-vuotiaita lapsia) <i>Families with children aged under 15</i>	305 000	27	174 000	15	359 000	32	1 128 000
Muut kotitaloudet - Other households	314 000	16	144 000	7	379 000	19	1 956 000
Sosioekonominen asema - Socio-economic group							
Yrittäjät - Self-employed persons, employers	62 000	25	31 000	13	73 000	30	243 000
Ylemmät toimihenkilöt - Upper salaried employees	322 000	54	206 000	34	376 000	63	600 000
Alemmat toimihenkilöt - Lower salaried employees	192 000	26	65 000	9	224 000	31	731 000
Työntekijät - Manual workers	107 000	14	44 000	6	128 000	17	771 000
Maanviljelijät - Farmers	13 000	15	81 000
Opiskelijat ja koululaiset - Students and schoolchildren	15 000	3	12 000	3	24 000	6	433 000
Eläkeläiset - Retired persons, pensioners	23 000	3	27 000	4	757 000
Muut kotona olevat - Other economically not active	12 000	5	12 000	5	266 000
Muu tai tuntematon - Other or unknown	10 000	21	10 000	21	49 000

Tuoteseloste

Aineiston kokoaminen

Tutkimuksen aineisto kerätään kuukausittain puhelinhaastatteluilla, joissa kohdehenkilöinä ovat Suomessa vakituisesti asuvat 15–74-vuotiaat henkilöt. Haastattelut toteuttaa Tilastokeskuksen puhelinhaastattelu- eli CATI-keskus (Computer Aided Telephone Interview). Haastattelut tehdään yhdessä kuluttajabarometrin kanssa, ja tutkimuksen brutto-otos on yleensä 2 200 henkilöä kuukaudessa. Lisäksi vuosittain tehdään työvoimatutkimuksen liitännäisenä vuositutkimus, jolla kerätään tietoja vuoden aikana matkustaneista henkilöistä. Otokset on poimittu systemaattisella otannalla (tasavälinen otanta) väestön keskusrekisteristä. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät ikähaarukan ulkopuolisten lisäksi pysyvästi laitoksissa olevat henkilöt.

Vuoden 2000 alusta lähtien haastattelut on tehty kuukausittain ja haastatteluissa kohdehenkilöiltä on kysytty tietoja kahden edellisen kuukauden aikana päättyneistä matkoista. Koska jokaisen otoksen tutkimusjakso on kaksi kuukautta, saadaan kunkin kuukauden matkoista kaksi aineistoa. Varsinainen aineisto muodostuu tutkimusjakson jälkimmäisen (eli haastattelukuukautta välittömästi edeltävän) kuukauden tiedoista ja ns. vertailuaineisto tutkimusjakson ensimmäisen kuukauden tiedoista. Jälkimmäisen kuukauden matkoista kysyttiin tiedot tarkemmin kuin ensimmäiseltä kuukaudelta.

Taulukko 29. Matkan tehneet 15–74-vuotiaat henkilöt matkaryhmittäin ja 95 %:n luottamusvälit vuonna 2004
Table 29. Persons aged 15 to 74 having travelled by type of trip and 95% confidence intervals in 2004

Matkaryhmä - Type of trip	Matkan tehneitä henkilöitä Persons having travelled	Luottamusvälit Confidence intervals %
Yöpymisen sisältäneitä matkoja tai päivämatkoja ulkomaille <i>Trips with overnight stay or same-day visits abroad</i>	3 527 000	± 2
Yöpymisen sisältäneitä matkoja - <i>Trips with overnight stay</i>	3 500 000	± 2
Kotimaan vapaa-ajanmatkoja maksullisessa majoituksessa <i>Domestic leisure trips with paid accommodation</i>	1 686 000	± 5
Lyhyitä matkoja, 1–3 yöpymistä - <i>Short trips, 1–3 overnights</i>	1 386 000	± 6
Pitkiä matkoja, vähintään 4 yöpymistä - <i>Long trips, 4 or more overnights</i>	636 000	± 10
Matkoja omalle mökille tai vierailumatkoja sukulaisten tai tuttavien luo <i>Trips to own free-time residence and visits to friends and relatives</i>	2 964 000	± 3
Mökkimatkat - <i>Trips to own free-time residence</i>	1 190 000	± 7
Vierailumatkat - <i>Visits to friends and relatives</i>	2 596 000	± 3
Vapaa-ajanmatkoja ulkomaille - <i>Leisure trips abroad</i>	1 626 000	± 5
Lyhyitä matkoja, 1-3 yöpymistä - <i>Short trips, 1-3 overnights</i>	857 000	± 8
Pitkiä matkoja, vähintään 4 yöpymistä - <i>Long trips, 4 or more overnights</i>	1 178 000	± 7
Risteilyt, yöpyminen vain laivalla (ml. työ- ja kokousristeilyt) <i>Cruises, overnight on board only (incl. business and professional cruises)</i>	1 266 000	± 6
Työ- ja kokousmatkoja (pl. työ- ja kokousristeilyt) <i>Business and professional trips (excl. business and professional cruises)</i>	887 000	± 8
Kotimaassa - <i>Domestic trips</i>	751 000	± 9
Ulkomaille - <i>Abroad</i>	373 000	± 14

Muuttujat

Kohdehenkilöiden tekemistä matkoista on käytettävissä seuraavat tiedot:

- Matkan alkamis- ja päättymiskuukausi
- Matkan kesto
- Matkan kohde (ei sisälly kotimaan työ- ja kokousmatkoihin)
- Majoitusmuoto
- Kulkuväline
- Matkan menot
- Matkan järjestäminen (ei sisälly mökki- ja vierailumatkoihin, ulkomaan päivämatkoihin eikä risteilyihin)
- Harrastukset (vain kotimaan vapaa-ajanmatkoista)

Matkan tehneistä henkilöistä on käytettävissä seuraavat tiedot:

- Sukupuoli
- Ikä
- Koulutus
- Sosioekonominen asema
- Kieli
- Asuinmaakunta
- Kotitalouden bruttotulot
- Kotitalouden koko
- Kotitalouden lapsiluku

Taulukko 30. Suomalaisten tekemät matkat matkaryhmittäin ja 95 %:n luottamusvälit vuonna 2004

Table 30. Trips made by Finnish residents and 95% confidence intervals in 2004

Matkaryhmä - Type of trip	Matkoja Trips	Luottamusvälit Confidence intervals %
Kotimaan vapaa-ajanmatkoja maksullisessa majoituksessa <i>Domestic leisure trips with paid accommodation</i>	4 505 000	± 4
Lyhyitä matkoja, 1–3 yöpymistä - <i>Short trips, 1–3 overnights</i>	3 462 000	± 4
Pitkiä matkoja, vähintään 4 yöpymistä - <i>Long trips, 4 or more overnights</i>	1 042 000	± 7
Matkoja omalle mökille - <i>Trips to own free-time residence</i>	4 647 000	± 5
Lyhyitä matkoja, 1–3 yöpymistä - <i>Short trips, 1–3 overnights</i>	3 647 000	± 5
Pitkiä matkoja, vähintään 4 yöpymistä - <i>Long trips, 4 or more overnights</i>	999 000	± 8
Vierailumatkoja sukulaisten ja tuttavien luo - <i>Visits to friends and relatives</i>	16 485 000	± 2
Lyhyitä matkoja, 1–3 yöpymistä - <i>Short trips, 1–3 overnights</i>	14 219 000	± 2
Pitkiä matkoja, vähintään 4 yöpymistä - <i>Long trips, 4 or more overnights</i>	2 266 000	± 5
Vapaa-ajanmatkoja ulkomaille - <i>Leisure trips abroad</i>	3 022 000	± 4
Lyhyitä matkoja, 1–3 yöpymistä - <i>Short trips, 1–3 overnights</i>	1 130 000	± 7
Pitkiä matkoja, vähintään 4 yöpymistä - <i>Long trips, 4 or more overnights</i>	1 892 000	± 5
Risteilyt, yöpyminen vain laivalla - <i>Cruises, overnight on board only</i>	1 827 000	± 5
Kotimaan työ- ja kokousmatkoja - <i>Domestic business and professional trips</i>	3 443 000	± 6
Työ- ja kokousmatkoja ulkomaille - <i>Business and professional trips abroad</i>	949 000	± 9
Päivämatkat ulkomaille - <i>Same-day visits abroad</i>	615 000	± 10

Tutkimuksessa tapahtuneita muutoksia

Ensimmäiset matkailun kysyntää kuvaavat tutkimukset tehtiin 1970-luvulla. Tuolloin tutkimusta teki Matkailun edistämiskeskus (MEK). 1980-luvulla tutkimuksia tehtiin MEKin toimesta muutamana vuoden välein. Säännöllisesti matkailun kysyntää kuvaavia tutkimuksia on tehty vuodesta 1991 alkaen. Tutkimus siirtyi Tilastokeskukselle vuonna 1995, jossa sitä on kehitetty vastaamaan matkailutilastodirektiivin (95/57/EY) vaatimuksia.

Ensimmäiset uudistukset vuonna 1995 koskivat kestoaltaan pitkien, vähintään neljän yöpymisen vapaa-ajanmatkojen vuositaso-tietoja. Vuonna 1996 siirryttiin kolmannesvuosittaisesta neljännesvuosittaiseen aineistonkeruuseen sekä laajennettiin kestoaltaan lyhyiden 1-3 yöpymisen vapaa-ajanmatkojen tietosisältöä. Vuonna 1997 toteutetussa uudistuksessa laajennettiin työ- ja kokousmatkojen tietosisältöä.

Vuoden 2000 alussa matkatutkimuksen tiedonkeruu siirtyi pois työvoimatutkimuksen yhteydestä, ja samalla tietoja alettiin kerätä joka kuukausi, kun aiemmin tiedot oli kerätty neljä kertaa vuodessa. Muutoksen yhteydessä myös tarkasteltava tutkimusjakso muuttui. Kun aikaisemmin kyselyn kohteena olivat viimeisen kolmen kuukauden aikana alkaneet matkat, haastateltavilta kysytään nyt kahden edellisen kuukauden aikana päättyneistä matkoista. Matkan enimmäispituus muuttui samalla 90 päivästä Maailman matkailujärjestön (WTO) ohjeiden mukaiseen 365 päivään.

Tutkimusjakso säilyi kuitenkin kolmena kuukautena huhti-, heinä-, loka- ja tammikuun aikana tehdyissä kyselyissä, sillä näin saadusta pidemmän aikavälin aineistosta on laskettu estimaatit vuosineljänneksen matkailijamäärille kulloisenkin kalenterivuoden kuluessa. Lisäksi vuodesta 2000 lähtien haastattelussa saatua vertailuaineistoa on käytetty Suomalaisten matkailu -julkaisun matkojen määriä koskevissa taulukoissa.

Tutkimukseen tehtiin vuonna 2000 muutamia lisäyksiä. Lyhyistä mökki- ja vierailumatkoista kysytään kuukausitutkimuksessa lukumäärätiedon lisäksi tietoja mm. matkan kestosta, kohteesta ja kustannuksista. Lisäksi kotimaan rajojen ulkopuolelle suuntautuneista päivämatkoista alettiin tiedustella aiempaa tarkemmin.

Aineiston vertailukelpoisuus

Matkojen määriä koskevat tiedot ovat keskenään vertailukelpoisia vuodesta 2000 lähtien. Tiedonkeruussa vuoden 2000 alussa tapahtuneiden muutosten seurauksena luvut eivät sen sijaan ole täysin vertailukelpoisia tätä aiempien vuosien vastaavien kanssa.

Vuoden 2000 alusta asti tutkimusjakso on ollut kaksi kuukautta aiemman kolmen kuukauden sijaan. Tutkimusjakson lyheneminen vähentää muistista aiheutuvia virheitä, joten tulokset saattavat kuitenkin kuvata aiempaa paremmin ihmisten todellista matkustuskäyttäytymistä. Näin saattanee käydä erityisesti lyhyiden kotimaanmatkojen kohdalla. Niitä tehdään paljon, ja esimerkiksi omalle mökille tehtyjen matkojen määrä unohtuu helposti.

Vertailtavuutta heikentää jonkin verran myös se, että alkaneiden matkojen sijaan vuoden 2000 alusta alkaen kohdehenkilöiltä on kysytty tietoja tutkimusjaksolla päättyneistä matkoista.

Myös vertailuaineiston käyttö on uutta edellisiin vuosiin verrattuna. Tutkimusjakson lyhenemisen tapaan myös vertailuaineiston käyttöönotto lisää tutkimuksen tarkkuutta.

Vuonna 1997 muutettiin tutkimusmenetelmää siten, että matkoja tehneiden henkilöiden vuosiestimaatti kerättiin erillisellä otoksella. Samana vuonna aloitettiin kotimaanmatkojen matkakohteen kuntatasoinen luokittelu. Muutos mahdollisti matkan kohdepaikan tilastoinnin maakunnittain ti-

lastollisen alueluokitustason NUTS 3 mukaan (Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques). Tämä on lisännyt pieniin havaintojen määriin liittyvää ongelmaa. Tätä ongelmaa vielä korostaa matkavirtojen epätasainen jakautuminen eri alueiden välillä.

Pienet havaintojen määrät rajoittavat lähtömaakunta–kohdemaakunta-tasoisten tulosteiden tekemistä erityisesti sellaisista pitkistä kotimaanmatkoista, joiden aikana yövytään maksullisessa majoituksessa. Ilmaismajoitusmatkoissa havaintoja on enemmän, joten tarkempien selvitysten tekeminen on mahdollista. Ahvenanmaata koskevat havainnot sekä kohde- että lähtöalueena jäävät liian vähäisiksi, joten sitä koskevat estimaatit matkamääristä on jätetty pois matkavirtoja esittävistä taulukoista. (Taulukot 10-12.)

Vuosia 1991–1994 kuvaavissa tutkimuksissa on käytetty yhdenmukaisia menetelmiä, joten tutkimukset ovat keskenään vertailukelpoisia. Vuonna 1995 aloitetut sisällölliset ja menetelmälliset muutokset ovat heikentäneet vertailukelpoisuutta joiltakin osin. Seuraavissa tiedoissa tapahtui merkittävä muutos, kun matkoista alettiin kysyä lukumäärän lisäksi myös matkan ominaisuuksia kuvaavia tietoja:

- Pitkät, vähintään neljän yöpymisen mökki- ja vierailumatkat (1995)
- Ulkomaan työ- ja kokousmatkat (1996)
- Kotimaan työ- ja kokousmatkat (1997)
- Lyhyet mökki- ja vierailumatkat (2000).

Osa matkamäärien vähenemisestä todennäköisesti johtuu näiden matkaryhmien ”puhdistumisesta” niihin kuulumattomista matkoista. Kun matkoista kysyttiin yksityiskohtaisempaa tietoa, ne eivät aina enää täyttäneet määritelmän kriteerejä. Esimerkiksi ennen vuotta 1997 tehdyt kotimaan työ- ja kokousmatkat ovat todennäköisesti sisältäneet mm. kotipaikkakunnan ulkopuolella työn vuoksi asuvien henkilöiden säännöllistä liikkumista koti- ja työpaikkakuntien välillä.

Kattavuus

Suomalaisten matkailu -tutkimus kattaa kokonaan 15–74-vuotiaiden suomalaisten yöpymisen sisältävän matkailun. Ennen vuotta 2000 tehdyissä tilastoissa jäivät määritelmällisesti pois sellaiset matkat, jotka olivat silloista kolmen kuukauden seurantajaksoa pidempiä. Vuoden 2000 alussa tiedonkeruumenetelmään tehtyjen muutosten seurauksena tämä ongelma poistui.

Lyhyiden mökki- ja vierailumatkojen määrää rajoitetaan soveltamalla niihin ”tavanomaisen elinpiirin” käsitettä. WTO:n (World Tourism Organization) ohjeiden mukaisesti samaan paikkaan usein ja säännöllisesti tehdyt matkat jätetään tutkimuksen ulkopuolelle, koska matkan kohde katsotaan tällöin kuuluvaksi henkilön tavanomaiseen elinpiiriin. Käytännössä viikoittain säännöllisesti toistuvat samanlaiset matkat karsitaan pois.

Käytännön syistä yhden henkilön tekemien matkojen enimmäismäärä on kahden kuukauden seurantajaksoa rajoitettu 10 matkaan sekä kotimaan- että ulkomaanmatkoissa. Rajoitus ei juurikaan vähennä tilaston kattavuutta, sillä harvoin matkoja esiintyy tätä määrää enempää.

Vuonna 1996 tutkimuksen piiriin sisällytettiin yöpymisen sisältävien matkojen lisäksi ulkomaille tehdyt päivämatkot, joten nykyisessä laajuudessaan tutkimus antaa varsin kattavan kuvan ulkomaille suuntautuvasta matkailusta. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät enää ainoastaan kotimaan päivämatkot, joita myöskään EU:n matkailutilastodirektiivi ei velvoita tilastoimaan.

Kato

Kuukausittain tehtyjen haastattelujen lähtöotos oli yhteensä 28 584 henkilöä. Haastatteluja saatiin 20 191. Lukuihin sisältyy joulukuun vertailuaineiston saamiseksi myös helmikuussa 2005 tehdyt haastattelut. Kokonaiskatoprosentiksi muodostui 29,4. Kuukausittaiset katoprosentit vaihtelivat 25,2 ja 34,2 välillä. Pienin katoprosentti oli helmikuussa tehdyissä haastatteluissa ja suurin loka-kuun haastatteluissa. Erillisen vuositutkimuksen lähtöotos oli 2 387 ja toteutunut otos 1 929. Katoprosentiksi muodostui näin ollen 19,2.

Taulukko 31. Tutkimuksiin osallistuneet henkilöt vuonna 2004 ja 15–74-vuotias väestö

Table 31. Survey participants in 2004 and population aged 15 to 74

	Kuukausitutkimuksista yhdistetty aineisto		Vuositutkimuksen aineisto		15–74-vuotias väestö 31.12.2003	
	Henkilöitä Persons	%	Henkilöitä Persons	%	Henkilöitä Persons	%
YHTEENSÄ - Total	20 191	100	1 929	100	3 931 437	100
Sukupuoli - Sex						
Mies - Male	9 802	49	927	48	1 962 151	50
Nainen - Female	10 389	51	1 002	52	1 969 286	50
Ikä - Age						
15 - 24	3 152	16	349	18	650 625	17
25 - 34	3 159	16	292	15	636 575	16
35 - 44	3 744	19	336	17	747 139	19
45 - 54	3 943	20	384	20	791 625	20
55 - 64	3 664	18	350	18	660 476	17
65 - 74	2 529	13	218	11	444 997	11
Asuinmaakunta - Region of residence						
Uusimaa	5 013	25	470	24	1 026 902	26
Itä-Uusimaa	372	2	35	2	67 399	2
Kanta-Häme	613	3	59	3	123 516	3
Päijät-Häme	781	4	76	4	150 144	4
Kymenlaakso	697	3	66	3	140 125	4
Etelä-Karjala - South Karelia	543	3	43	2	103 399	3
Varsinais-Suomi	1 751	9	164	9	340 760	9
Satakunta	934	5	84	4	176 310	4
Pirkanmaa	1 787	9	171	9	346 006	9
Keski-Suomi - Central Finland	1 073	5	101	5	200 144	5
Etelä-Pohjanmaa - South Ostrobothnia	792	4	73	4	141 629	4
Pohjanmaa - Ostrobothnia	714	4	71	4	126 076	3
Keski-Pohjanmaa - Central Ostrobothnia	281	1	25	1	51 650	1
Etelä-Savo	607	3	63	3	122 153	3
Pohjois-Savo	1 006	5	95	5	188 687	5
Pohjois-Karjala - North Karelia	647	3	70	4	127 393	3
Pohjois-Pohjanmaa - North Ostrobothnia	1 443	7	138	7	272 650	7
Kainuu	343	2	36	2	65 408	2
Lappi - Lapland	691	3	69	4	141 680	4
Ahvenanmaa - Åland	103	1	20	1	19 406	0

Tutkimuksissa haastateltujen henkilöiden jakaumat sukupuolen, iän ja asuinmaakunnan mukaan on esitetty taulukossa 31 ja vastaavat tiedot kadon osalta taulukossa 32. Tutkimusten kadon syitä on selvitetty taulukossa 33.

Vuonna 2004 kuukausitutkimusten yhdistetystä kadosta 62 ja vuositutkimuksen kadosta 51 prosenttia johtui siitä, ettei kohdehenkilöä tavoitettu. Lisäksi kuukausitutkimusten kokonaiskadon osalta neljäs ja vuositutkimuksen kadon osalta runsas kolmasos aiheutui siitä, että kohdehenkilö kieltäytyi osallistumasta tutkimukseen.

Miesten osuus sekä kuukausihaastatteluiden kokonaiskadosta että vuositutkimuksen kadosta oli hieman naisten osuutta suurempi.

Taulukko 32. Tutkimusten kadot vuonna 2004 ja 15–74-vuotias väestö

Table 32. Survey non-responses in 2004 and population aged 15 to 74

	Kuukausitutkimuksista yhdistetty kato		Vuositutkimuksen kato		15–74-vuotias väestö 31.12.2003	
	Henkilöitä Persons	%	Henkilöitä Persons	%	Henkilöitä Persons	%
YHTEENSÄ - Total	8 393	100	458	100	3 931 437	100
Sukupuoli - Sex						
Mies - Male	4 389	52	243	53	1 962 151	50
Nainen - Female	4 004	48	215	47	1 969 286	50
Ikä - Age						
15 - 24	1 349	16	89	19	650 625	17
25 - 34	1 479	18	81	18	636 575	16
35 - 44	1 601	19	110	24	747 139	19
45 - 54	1 720	20	85	19	791 625	20
55 - 64	1 338	16	67	15	660 476	17
65 - 74	906	11	26	6	444 997	11
Asuinmaakunta - Region of residence						
Uusimaa	2 450	29	161	35	1 026 902	26
Itä-Uusimaa	119	1	8	2	67 399	2
Kanta-Häme	265	3	13	3	123 516	3
Päijät-Häme	305	4	15	3	150 144	4
Kymenlaakso	287	3	16	3	140 125	4
Etelä-Karjala - South Karelia	215	3	17	4	103 399	3
Varsinais-Suomi	741	9	39	9	340 760	9
Satakunta	367	4	18	4	176 310	4
Pirkanmaa	744	9	37	8	346 006	9
Keski-Suomi - Central Finland	384	5	19	4	200 144	5
Etelä-Pohjanmaa - South Ostrobothnia	229	3	11	2	141 629	4
Pohjanmaa - Ostrobothnia	224	3	6	1	126 076	3
Keski-Pohjanmaa - Central Ostrobothnia	102	1	6	1	51 650	1
Etelä-Savo	276	3	7	2	122 153	3
Pohjois-Savo	363	4	20	4	188 687	5
Pohjois-Karjala - North Karelia	260	3	7	2	127 393	3
Pohjois-Pohjanmaa - North Ostrobothnia	587	7	32	7	272 650	7
Kainuu	135	2	3	1	65 408	2
Lappi - Lapland	303	4	19	4	141 680	4
Ahvenanmaa - Åland	37	0	4	1	19 406	0

Matka- ja matkailijamäärien estimointi

Sekä kuukausitutkimusten että vuositutkimuksen otoksista saadut tiedot on korotettu vuoden 2003 lopun väestötasolle painokertoimien avulla. Painokertoimet on muodostettu jälkiosittamalla aineistot sukupuolen mukaan.

Vuoden 2003 lopussa 15–74-vuotiaita suomalaisia oli yhteensä 3 931 437. Kuukausitutkimuksissa jokaisen kuukauden aineistosta laskettiin miehille ja naisille erilliset painokertoimet jakamalla vuoden 2003 lopun miesten ja naisten määrät aineistossa olevilla miesten ja naisten määrillä. Vuositutkimukselle laskettiin korotuskertoimet vastaavalla tavalla. Kuukausitutkimusten keskimääräiset painokertoimet olivat 2 603 miehille ja 2 465 naisille. Vuositutkimuksen painokertoimet olivat 2 117 miehille ja 1 965 naisille.

Matkojen lukumäärää kuvaavat vuositason tiedot on saatu yhdistämällä kuukausiaineistot. Matkoja tehneiden henkilöiden määrä taas on saatu erillisellä vuositutkimuksella. Vuositutkimuksessa otoksen kohdehenkilöiltä kysyttiin kyllä/ei-kysymyksillä tehdyistä matkoista. Kysymykset koskivat pelkästään sitä, oliko kohdehenkilö tehnyt matkan kysytyissä matkaryhmissä. Matkojen määriä tai muita tietoja ei kysytty.

Tulosten luotettavuus

Vaikka kuukausi- ja vuositutkimuksen otos on suhteellisen suuri, niin satunnaisvaihtelua esiintyy sitä enemmän mitä pienempiin ryhmiin matkoja ja matkan tehneitä henkilöitä on luokiteltu (esimerkiksi ulkomaanmatkat matkakohteen mukaan ja pitkät kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa kohdemaakunnan mukaan). Tilaston tietojen tarkkuus riittää lähinnä matkailun kokonaisvolyymin ja matkaryhmittäisen kehityksen tarkastelemiseen.

Oma ongelmansa on myös kato. Loma-aikoina moni potentiaalinen vastaaja voi olla parhaillaan lomalla tai matkalla. Pitkiä, jopa kuukausia kestäviä matkoja ulkomaille tekevät suomalaiset eivät ole Suomalaisten matkailu -tutkimuksessa käytännössä ollenkaan edustettuina. Vaikka tällaiset matkat ovatkin yleistyneet, haastatteluissa näistä ei juurikaan ole saatu havaintoja.

Taulukko 33. Tutkimusten otokset, kato ja kadon syyt vuonna 2004

Table 33. Samples, non-response and reasons for non-response of the surveys in 2004

	Kuukausitutkimuksista yhdistetty aineisto		Vuositutkimus	
	Henkilöitä Persons	%	Henkilöitä Persons	%
Otokset - Samples	28 584	100,0	2 387	100,0
Saadut haastattelut - Responses	20 191	70,6	1 929	80,8
Kato - Non-response	8 393	29,4	458	19,2
Kadon syyt - Reasons for non-response				
Kieltäytyi - Refused	2 114	25	166	36
Ei tavoitettu - No contact	5 163	62	233	51
Ei puhu suomea eikä ruotsia - Does not speak Finnish or Swedish	213	3	11	2
Jokin muu syy - Other reason	903	11	48	10

Mittaus- ja käsittelyvirheet

Sähköisessä muodossa oleva tutkimuslomake poistaa suuren osan manuaalisessa tiedon käsittelyssä ja tallennuksessa normaalisti ilmenevistä virheistä. Menetelmä parantaa tulosten laatua ja vähentää haastatteluvaiheen aikana syntyviä virheitä sikäläkin, että lomake ohjaa haastattelua valitsemalla kysymyspolut tarvittaessa annettujen vastausten perusteella.

Keskeisiä mittausvirheiden lähteitä matkailututkimuksissa ovat tutkimusjakson lyhenemisestä huolimatta edelleenkin suhteellisen pitkien viitejaksojen aiheuttamat muistivirheet. Erityisen ongelmallisia muistivirheet ovat siksi, että niiden suuntaa ei tiedetä. Onko kohdehenkilön muistama matkojen määrä suurempi vai pienempi kuin todellinen määrä? Toisaalta kohdehenkilön voi olla vaikea sijoittaa matkaa oikeaan kuukauteen, jos matka on tehty kuukausien vaihteessa. Voidaan olettaa, että muistista johtuvaa virhettä esiintyy todennäköisesti enemmän lyhyissä kuin pitkissä matkoissa ja vastaavasti enemmän kotimaan- kuin ulkomaanmatkoissa.

Myös käsitteiden määrittely ja kysymysten muotoilu saattavat aiheuttaa tulkintavaikeuksia haastattelutilanteessa. Kohdehenkilöt eivät välttämättä ymmärrä käsitteitä ja kysymyksiä tutkimuksen edellyttämällä tavalla. Ongelma on yhteinen kaikille kyselytutkimuksille.

Matkailuun liittyviä käsitteitä

Suomalaisten matkailu -tutkimuksessa pyritään soveltamaan Maailman matkailujärjestö WTO:n kehittämää yhdenmukaisia standardeja. Yhdenmukaisten määritelmien tavoitteena on, että matkailu ilmiönä olisi mahdollisimman helposti tilastoitavissa.

Keskeinen matkailuun liittyvien määritelmien taustalla oleva käsite on *tavanomainen elinpiiri*. Käsite voidaan määritellä lyhyesti siten, että tavanomaiseen elinpiiriin kuuluvat sellaiset kohteet, jotka ovat fyysisesti lähellä henkilön kotipaikkaa, ja toisaalta kohteet, joissa henkilö käy säännöllisesti. Tavallisimpia esimerkkejä jälkimmäisestä ovat työpaikkakunta ja kesämökki.

Maailman matkailujärjestön mukaan *matkailu (tourism)* on toimintaa, jossa ihmiset matkustavat tavanomaisen elinpiirinsä ulkopuolella olevaan paikkaan ja oleskelevat siellä korkeintaan yhden vuoden.

Ihminen määritellään WTO:n mukaan *matkailijaksi (tourist)*, jos hän viipyy varsinaisen elinpiirinsä ulkopuolisessa kohteessa vähintään yhden yön, mutta kuitenkin enintään vuoden.

Jos matka ei sisällä yöpymistä kohteessa, matkan tehnyttä henkilöä kutsutaan *päiväkävijäksi*. Kaikkia matkailuun osallistuvia henkilöitä kutsutaan *kävijöiksi*, mikä kattaa sekä matkailijat että päiväkävijät.

Matkailun määritelmän ulkopuolelle jäävät mm. pitkät, yli vuoden kestävät matkat ja tavanomaiseen elinpiiriin kuuluvat matkat.

Tilastossa käytettäviä käsitteitä

Kotimaan vapaa-ajanmatkoiksi maksullisessa majoituksessa on määritelty sellaiset vapaa-ajanmatkat, joihin sisältyy vähintään yksi yöpyminen jossain maksullisessa majoituksessa, kuten hotellissa, vuokratussa mökissä, leirintäalueella tai lomakylässä. Mukana ovat myös sellaiset *mökki- ja vierailumatkat*, joiden aikana yövytään sekä maksullisessa että maksuttomassa majoituksessa.

Mökki- ja vierailumatkat eli ilmaismajoitusmatkat erotetaan omiksi ryhmikseen, mikäli matkojen aikana ei käytetä ollenkaan maksullisia majoituspalveluja. *Ilmaismajoitusmatkojen* aikana yövytään asuinpaikkakunnan ulkopuolella käyttämättä mitään maksullisia majoituspalveluja. Mökki- ja vierailumatkat suuntautuvat omalle mökille. Vierailumatkoihin sisältyvät matkat sukulaisten ja tuttavien luo, mutta myös muut vain ilmaismajoitusta sisältäneet matkat.

Ulkomaanmatkat ovat sellaisia ulkomaille tehtyjä vapaa-ajanmatkoja, joiden aikana yövytään ainakin kerran kohdemaassa. Mukana ovat matkat sekä maksullisessa että maksuttomassa majoituksessa. Ulkomaanmatkojen keston on laskettu mukaan matkalla tapahtuneet yöpymiset laivalla ja muissa liikennevälineissä.

Risteilyiksi on määritelty sellaiset Suomen aluevesien ulkopuolelle tehdyt laivamatkat, joiden aikana yövytään vain laivalla. Risteily voi olla joko pelkkä yöpymisen sisältävä merimatka, tai siihen voi myös kuulua käynti maissa ilman yöpymistä jossain ulkomaan satamassa. Risteilyt on jaettu vapaa-ajanristeilyihin sekä työ- ja kokousristeilyihin.

Työ- ja kokousmatkat ovat sellaisia yöpymisen sisältäviä työhön ja ammattiin liittyviä matkoja, joiden kustannuksiin työnantaja yleensä osallistuu. Myös kiinteästi opiskeluun liittyvät matkat lasketaan työmatkoiksi. Matkat luokitellaan kohteen mukaan koti- tai ulkomaan työ- ja kokousmatkoihin.

Jos matka täyttää sekä vapaa-ajanmatkan että työmatkan tunnusmerkit, se määritellään oikeaan luokkaan matkan pääasiallisen syyn mukaan. Matkan pääasiallinen syy on se, mitä ilman matkaa ei olisi tehty. Ulkomaille tehdyissä matkoissa matkan keston on laskettu mukaan kaikki matkan aikana tapahtuneet yöpymiset riippumatta siitä, liittyvätkö ne matkan päätarkoitukseen.

Ulkomaan päivämatkat ovat sellaisia maan rajojen ulkopuolelle suuntautuvia matkoja, joiden aikana ei yövytä ollenkaan.

Koti- ja ulkomaanmatkat sekä mökki- ja vierailumatkat jaetaan keston mukaan kahteen luokkaan: Matka on luokiteltu *lyhyeksi*, jos sen aikana yövytään 1–3 kertaa. Jos yöpymisiä on vähintään neljä, matka luokitellaan *pitkäksi*.

Matkan aikana käytetty **kulkuväline** on pääasiallinen kulkuväline, jolla matka on tehty. Jos meno- ja paluumatka on tehty eri välineillä, kysytään kohdehenkilöiltä välinettä, jolla hän on matkustanut kohteeseen. Poikkeuksena ovat sellaiset matkat, joissa menomatalla on käytetty omaa tai muuta yksityistä autoa, mutta paluumatka on tehty julkisella kulkuneuvolla. Tällöin kulkuvälineeksi tilastoidaan julkinen kulkuneuvo.

Harrastusvaihtoehdot kotimaan vapaa-ajanmatkan aikana vaihtelevat tutkimuksessa vuodenaikojen mukaan. Touko- ja lokakuun välisenä aikana päättäneistä matkoista kysytään, onko matkan aikana harrastettu kalastusta, pyöräilyä, melontaa, vaellusta tai golfia. Loka- ja huhtikuun välisenä aikana päättäneistä matkoista kysytään, onko matkan aikana harrastettu murtomaahiihtoa, lasketelua/lumilautailua, moottorikelkkailua tai pilkintää.

Kirjallisuutta – Bibliography

Säännöllisesti ilmestyviä tilastojulkaisuja

Barometer of Travel and Tourism. (Biannual). World Tourism Organization. Madrid.

Compendium of Tourism Statistics. (Annual). World Tourism Organization. Madrid.

Kesämökäit. (Vuosijulkaisu). *Free-Time Residences*. (Annual). Tilastokeskus. Statistics Finland. Helsinki.

Lentoliikennetilasto. (Vuosijulkaisu). *Air traffic statistics*. (Annual). Ilmailulaitos. Civil Aviation Administration. Vantaa.

Matkailukohteiden kävijämäärät. (Vuosijulkaisu). *Visitors to Finland's tourist attractions*. (Annual). Matkailun edistämiskeskus. Finnish Tourism Board. Helsinki.

Matkailutilasto. (Vuosi/kuukausijulkaisu). *Tourism Statistics*. (Annual/Monthly). Tilastokeskus. Statistics Finland. Helsinki.

Meriliikenne Suomen ja ulkomaiden välillä. (Vuosijulkaisu). *Shipping between Finland and Foreign Countries*. (Annual). Merenkululaitoksen tilastoja. Merenkululaitos. Finnish Maritime Administration. Helsinki.

Rajahaastattelututkimus. *Border Interview Survey*. Matkailun edistämiskeskus. Finnish Tourism Board. Helsinki.

Suomalaisten matkailu. (Vuosijulkaisu). *Finnish Travel*. (Annual). Tilastokeskus. Statistics Finland. Helsinki.

Suomen rautatietilasto. (Vuosijulkaisu). *The Finnish Railway Statistics*. (Annual). Ratahallintokeskus. Finnish Rail Administration. Helsinki.

Tourism. Annual Statistics. Eurostat. Luxembourg.

Tourism Highlights. World Tourism Organization. Madrid.

Yearbook of Tourism Statistics. (Annual). World Tourism Organization. Madrid.

Muut

Community methodology on tourism statistics. (1998) Office for Official Publications of the European Communities. Luxembourg.

Travel Tourism – Country Reports. Euromonitor. London.

Henkilöliikennetutkimus 1998-1999. (1999) Liikenneministeriö. Helsinki.

Kesämökkibarometri 2003. (2004) Sisäasiainministeriö ja Tilastokeskus. Helsinki.

Measuring the Role of Tourism in OECD Economies. The OECD Manual on Tourism Satellite Accounts and Employment. (2000) OECD. Paris.

Neuvoston direktiivi 95/57/EY matkailualaa koskevien tilastotietojen keräämisestä. Council Directive on the Collection of Statistical Information in the Field of Tourism. Annettu 23. marraskuuta 1995. Bryssel.

Tourism – Europe, central European countries, Mediterranean countries. Key figures 2001–2002. (2003) Eurostat. Luxembourg.

Tourism Satellite Account. Recommended Methodological Framework. (2001) Eurostat, World Tourism Organization, OECD, UN. Luxembourg, Madrid, Paris, New York.

World Tourism Organization Technical Manuals. (1995) World Tourism Organization. Madrid.

Internet-osoitteita

Eurostat: <http://europa.eu.int/comm/eurostat>

Ilmailulaitos: <http://www.ilmailulaitos.fi>

Lapin yliopisto: <http://www.ulapland.fi>

Matkailualan verkostoyliopisto: <http://www.tourismuninet.org>

Matkailun edistämiskeskus: <http://www.mek.fi>

Merenkululaitos: <http://www.fma.fi>

Ratahallintokeskus: <http://www.rhk.fi>

Suomen matkailun kehitys oy (SMAK): <http://www.smak.fi>

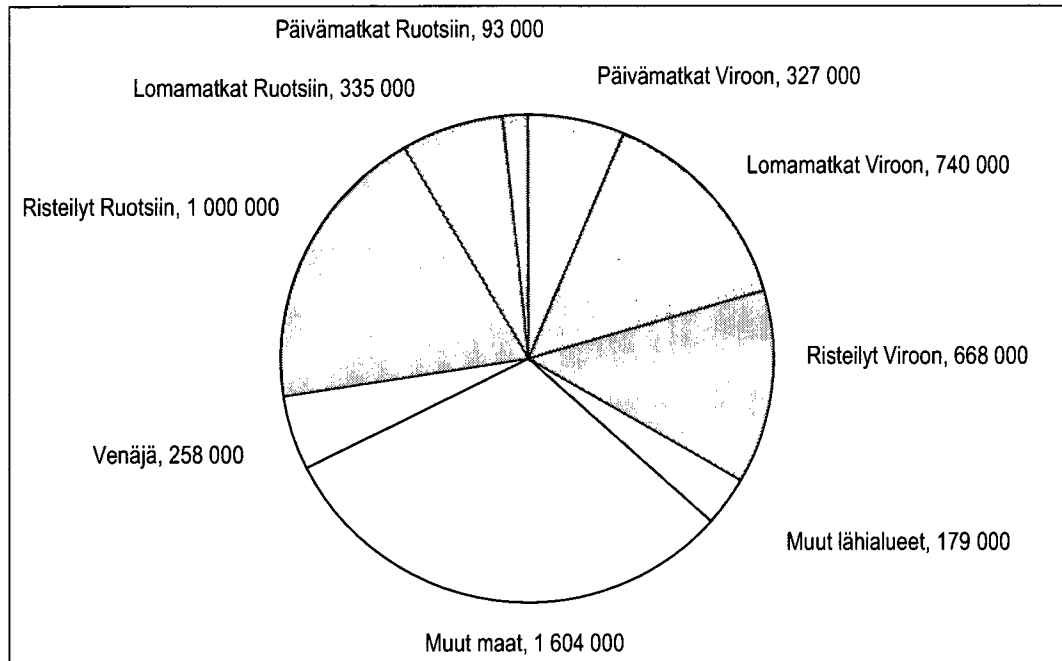
Suomen matkatoimistoalan liitto (SMAL): <http://www.smal.fi>

Tilastokeskus: <http://www.stat.fi>

World Tourism Organization (WTO): <http://www.world-tourism.org>

Suomalaisten vapaa-ajanmatkat ulkomaille vuonna 2004

Suomalaiset tekivät vuonna 2004 yhteensä 5 204 000 vapaa-ajanmatkaa ulkomaille.

Vuoden 2004 tapahtumia

- 1.1.2004 Alkoholijuomia saa tuoda Suomeen toisesta EU-maasta omaan käyttöön rajoituksetta.
- 1.3.2004 Suomi alensi alkoholiverotusta.
- 11.3.2004 Madridissa Atochan rautatieasemalla oli pommiattentaatti, jossa sai surmansa 191 ihmistä ja lähes kaksituhatta haavoittui.
- 19.3.2004 Konginkankaan bussitapaturma Keski-Suomessa. Suomen pahimmassa tieliikenne-onnettomuudessa kuoli 23 ja loukkaantui toista kymmentä ihmistä.
- 1.5.2004 EU-15 laajenee EU-25:ksi, kun Viro, Latvia, Liettua, Puola, Tšekki, Slovakia, Unkari, Slovenia, Malta ja Kypros liittyvät EU:hun.
- 4.9.2004 Beslanin kolme päivää kestänyt koulukaappaus päättyi Venäjän Pohjois-Ossetiassa.
- 26.12.2004 Indonesian maanjäristyksen aiheuttama hyökyaalto eli tsunami Intian valtamerellä.
- Levottomuudet Irakissa ja Lähi-idässä jatkuivat koko vuoden.

Suomalaisten matkailu 2004 sisältää tietoja 15–74-vuotiaan väestön kotimaan- ja ulkomaan-matkailusta vuoden aikana. Puhelinhaastatteluina tehdyn tutkimuksen kohteina olivat yöpymisen sisältäneet matkat kotimaassa ja ulkomaille sekä päivämatkat ulkomaille.

Kotimaanmatkat on luokiteltu vapaa-ajanmatkoihin, joiden aikana yövyttiin maksullisessa majoituksessa, mökkimatkoihin, vierailumatkoihin sekä työ- ja kokousmatkoihin. Ulkomaanmatkat on jaoteltu vapaa-ajanmatkoihin, joiden aikana yövyttiin kohdemaassa, risteilymatkoihin, päivämatkoihin sekä työ- ja kokousmatkoihin. Matkat on luokiteltu lisäksi mm. matkan keston, kohteen, päättymiskuukauden, kulkuvälineen, majoitusmuodon ja menojen mukaan.

Julkaisu sisältää tietoja myös matkan tehneistä henkilöistä. Matkan tehneet henkilöt on esitetty mm. iän, sukupuolen, asuinalueen, kotitaloustyyppin ja sosioekonomisen aseman mukaan. Tutkimusaineistosta voidaan toimeksiannosta tehdä erillisselvityksiä.

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

Statistikcentralen, försäljning
PB 4C
00022 STATISTIKCENTRALEN
tfn (09) 1734 2011
fax (09) 1734 2500
myynti@stat.fi
www.stat.fi

Statistics Finland, Sales Services
P.O.Box 4C
FI-00022 STATISTICS FINLAND
Tel. +358 9 1734 2011
Fax +358 9 1734 2500
myynti@stat.fi
www.stat.fi

ISSN 1236-3014
= Liikenne ja matkailu
ISSN 1239-7342
ISBN 952-467-457-2
Tuotenumero 9581
CE

ISBN 952467457-2

9 789524 674577